

” - og så lavede vi bare en bande”

- En kulturanalyse af vilde
pigens gruppefællesskaber.

METTE GRAM
LAURA SOFIE RICHARDT

Speciale, januar 2005

Kultur og Formidling
Center for Kulturstudier
Syddansk Universitet

INDHOLDSFORTEGNELSE

SIDE

FORORD

INDLEDNING: Problemfelt og problemformulering

1. TEORI	4
Kulturanalysen - Den teoretiske tilgang	4
1.1 Sen-moderne ungdom	7
1.1.1 Begrebsafklaring	7
1.1.2 Aftraditionalisering, forventningspres og globalisering	8
1.1.3 Flygtige fællesskaber	10
1.2 Gruppefællesskabet	12
1.2.1 Teorien om subkultur	12
1.2.2 Stigmatisering	15
1.2.3 Territorium	18
1.2.4 Stil	20
1.2.5 Bandebegrebet	22
1.3 Køn	25
1.3.1 Køn som fremførelse	25
1.3.2 Kvinder og kriminalitet	27
1.4 Teoriopsummering	30
2. METODE	32
2.1 Metodiske overvejelser	32
2.1.1 Det semistrukturerede kvalitative forskningsinterview	32
2.1.2 Interviewplanlægning og strukturering	33
2.1.3 Rekruttering	34
2.1.4 Interviewforløb og -udførelse	37
2.1.5 Vold - et følsomt emne	38
2.1.6 Ethiske overvejelser	39
2.1.7 Generaliserbarhed, reliabilitet og validitet	42
2.1.8 Transskription	43
2.2 Refleksion	44
2.2.1 Refleksion over egen position	44
2.2.2 Forbløffelser	46
2.3 Analysemetode	47
2.3.1 Meningskondensering og fortolkning	47

3. ANALYSE	49
3.1 Præsentation af interviewpersoner	49
3.2 Gruppefællesskabet	50
3.2.1 Social baggrund: " <i>Jeg tror at vi alle sammen har familieproblemer</i> "	50
3.2.2 Delkonklusion: Stigmatiseret og marginaliseret opvækst	58
3.2.3 Banden: " <i>Bare lad os lave en bande og så gjorde vi det så</i> "	60
3.2.4 Veninder: " <i>Ligesom en søster</i> "	68
3.2.5 Delkonklusion: Ambivalente fællesskaber	73
3.2.6 Stil: " <i>Vi kommer jo sådan, her kommer jeg</i> "	76
3.2.7 Vold: " <i>Hun skal bare have tæsk hende der</i> "	86
3.2.8 Lokalområde: " <i>Det er meget sygt, at have sit postnummer</i> "	93
3.2.9 Delkonklusion: Oprør og grænsedragning	97
3.2.10 Pigeroller: " <i>Der var nogen, der sagde, at vi går som drenge</i> "	101
3.2.11 Drenge: " <i>De er syge, jeg kan godt lide dem</i> "	108
3.2.12 Piger med anden etnisk baggrund: " <i>En muslimsk pige skal også have grænser</i> "	110
3.2.13 Delkonklusion: Køn	114

KONKLUSION

PERSPEKTIVERING

BIBLIOGRAFI

BILAG: Denne udgave er uden bilag

FORORD

I dette forord ønsker vi at takke en række mennesker, der undervejs har bistået i udarbejdelsen af dette speciale. Først og fremmest skal de medvirkende ti piger takkes, fordi de lod os komme tæt på deres liv og delte deres oplevelser og tanker med os. Derudover ønsker vi at takke 10. klasse på Humlehaveskolen i Odense og deres lærere samt Vollsmose Nærpoliti, der har hjulpet og inspireret os under de forberedende sonderinger. Ligeledes en tak til vores vejleder Anne Scott Sørensen for vejledning gennem hele processen. Tak til Sidsel Natland for indblik i hendes endnu ikke publicerede forskning på området, - det var til stor inspiration.

Vi er glade for at have fået muligheden for at forske i dette emne, da emnet har gjort vores speciale til et særdeles spændende forløb. Med et projekt som dette vil der dog altid være risiko for, at komme til at medvirke til en stempning af piger med udagerende adfærd. Pigernes fremfærd falder ofte udenfor normerne for unge pigers opførsel, derfor kan dette speciale risikere at sætte for stor fokus på det afvigende. Vi har dog været opmærksomme på dette aspekt gennem hele processen, og har så vidt muligt forsøgt at holde os fri af dette ved at undgå unuancerede generaliseringer og ved gennemgående at reflektere over vores egen rolle i forhold til feltet.

Dette speciale henvender sig primært til vejleder og censor. Da projektet fra begyndelsen er blevet mødt med stor interesse fra både pædagoger, Det Kriminalpræventive Råd og andre, der dagligt har kontakt til piger med udagerende adfærd, er det planen fremtidigt at formidle vores resultater videre til en bredere målgruppe.

INDLEDNING: Problemfelt og problemformulering

Denne indledning indeholder en introduktion til vores problemfelt, den vilde pige og hendes gruppefællesskab, samt en præsentation af vores problemformulering. Herunder uddybes motivationen for at beskæftige sig med de vilde pigers gruppefællesskaber.

Problemfeltet

Der opleves for tiden en stigning i antallet af voldsdømte piger, hvilket har fået politi, medier, socialarbejdere og pædagoger til at rette blikket mod de vanskelige teenagepiger, der optræder udagerende og voldeligt. Ifølge Danmarks Statistik er der i perioden 1998 til 2003 sket en stigning i antallet af voldsdømte piger i alderen 15 – 19 år. Piger dømt for simpel vold er steget fra 57 tilfælde i 1998 til 178 i 2003, hvilket svarer til mere end en tredobling over en periode på seks år. Dommene for alvorligere vold i samme periode er steget fra 11 til 31 tilfælde¹. Denne stigning skal ses i forhold til den generelle udvikling i ungdomskriminaliteten, der i de seneste år enten er faldet eller stagneret (Balvig, F., 2000). I en ny kortlægning fra Udviklings - og Formidlingscenter for Børn og Unge (UFC) omhandlende pige-problemer i de danske kommuner, har 76 kommuner svaret, at de har kendskab til problemer med voldelige piger og det skønnes, at der er omkring 2103² vilde piger, på landsplan. UFC konkluderer endvidere, at der er tale om et stigende problem (Malmborg, E. & Wittendorff, N. M., 2004).

Det antages, at denne stigning i antallet af voldsdømte piger er tegn på et nyt ungdomsfænomen, og pigerne omtales både som de udagerende piger, pigebanderne, de voldelige piger og de vilde piger.³ Medierne har medvirket til denne navngivning af pigerne, da der i de senere år har været stor medieinteresse for emnet. Enkelte retssager og voldsepisoder har fået stor opmærksomhed, heriblandt "Ninja-sagen" fra Viborg og "Smilpigerne" fra Taastrup. Begge sager omhandler grove voldelige overfald, hvor både gerningsmænd og ofre var teenagepiger. Disse sager har medvirket til at sætte fokus på problemet de vilde piger, og siden de nævnte sager er der med mellemrum dukket beretninger op om lignende episoder.

¹ Se tal på www.statistikbanken.dk

² Et spørgeskema blev udsendt til 215 af alle landets 271 kommuner, hvoraf kun 102 kommuner besvarede skemaet. Landets fire største kommuner har ikke deltaget i kortlægningen, hvorfor det skønnede tal antageligt er langt højere, da de større kommuner har flest vilde piger.

³ Vi benytter os fremover af betegnelsen de vilde piger, som blandt andet benyttes af UFC.

Det er ikke muligt at give en entydig karakteristik af den vilde pige, men der er gennemgående træk at spore. Årsagerne til, at pigerne agerer udad med vold, kan være mange, men flere fagfolk, der kender til pigerne, peger på omsorgssvigt som en ofte forekommende årsag. Desuden nævnes ensomhed, mangel på tætte sociale relationer, lavt selvværd og familieproblemer som andre mulige årsager. Pigerne er typisk i alderen 13 til 17 år, og der findes vilde piger med både dansk og anden etnisk baggrund. Endvidere er der tale om, at de vilde piger ofte optræder i grupper, og det diskuteres i den forbindelse, om der er tale om fasttømrede bander, tæskehold eller blot flygtige venindegrupperinger. Pigerne færdes ofte i flok og optræder sjældent udagerende, når de er alene. Selve den udagerende adfærd kan komme til udtryk både som trusler og mobning, men også som overfald, hvor volden er af grov karakter. Denne udagerende adfærd udspiller sig i de forskellige miljøer, hvor pigerne dagligt færdes, herunder offentlige ungdomsfester, skolen, klubberne, butikcentre og på gaden (Malmborg, E. & Wittendorff, N. M., 2004 og Søndergaard, P. S., 2003 og Timm, L. & Hermann, D. & Arne-Skidmore, B., 2003).

Endnu er fænomenet den vilde pige kun afdækket i enkelte nye rapporter, og forskningen på området er ligeledes begrænset og befinder sig i startfasen. Fra både fagfolk og teoretikere efterlyses en nærmere belysning af, hvad der ligger til grund for de vilde pigers adfærd. Dette kulturanalytiske speciale skal være vores bidrag til en grundigere belysning af emnet.

Problemformulering

Dette speciale vil byde på en kulturanalyse af den vilde piges gruppefællesskab, da det er vores hypotese, at pigernes grupperinger er centrale for forståelsen af deres udagerende adfærd. Ved læsning af artikler, både faglige og journalistiske, om de vilde pigers overfald og voldelige fremfærd, var det vores overbevisning, at det faktum, at pigerne oftest optræder i grupper, har en afgørende betydning. Vores motivation for at beskæftige os med netop dette emne, er udsprunget af en nysgerrighed og interesse for hvilke dynamikker, der eksisterer internt i pigernes grupper. Vi ønsker med dette speciale at finde frem til, hvad der karakteriserer disse grupper, og hvorfor de vilde piger samler sig i sådanne grupperinger. For at konkretisere vores problemformulering, har vi fundet frem til to forskningsspørgsmål, som vi i dette speciale vil arbejde ud fra:

Hvad karakteriserer den vilde piges gruppefællesskab, og hvad tilbyder gruppen den enkelte pige?

Hvilke funktioner har stilen, volden og kønnet inden for gruppefællesskabet?

Vi har valgt at analysere pigernes brug af stil nærmere, idet det er vores overbevisning, at pigerne inden for grupperne skaber en særlig stil. Endvidere ønsker vi at problematisere, hvorfor volden dyrkes i gruppen, og hvordan køn spiller ind i forhold til fællesskabet.

Problemformuleringen vil blive besvaret gennem kvalitativt indsamlet empiri i form af interviews med ti vilde piger. Nedenfor redegøres for den teoretiske tilgang, som vi mener kan bidrage til en nuanceret analyse af de vilde pigers gruppefællesskab.

1. TEORI

Kulturanalysen - Den teoretiske tilgang

Vi har valgt at anskue de vilde piger gennem en kulturanalytisk optik, da vores studie lægger op til en sådan tilgang. Desuden mener vi, at kulturanalysen muliggør et nuanceret indblik i en ellers fremmed kultur. For at kunne redegøre for vores kulturanalytiske tilgang, må vi indledningsvis forholde os til selve begrebet *kultur* og vores forståelse af begrebet.

Kultur er et af sprogets vanskeligste ord, idet det gennem tiden har været forbundet mange forskellige forståelser og semantiske betydninger. Flere af disse betydninger hænger stadig ved ordet i dag, hvilket gør kultur til et hyperkomplekst begreb (Fink, H., 1988). Ordet kultur er afledt af det latinske ord *cultura*, som betyder kultivering af jord og planter. Denne betydning går igen i dag i bioteknikken, hvor der blandt andet tales om bakteriekultur. En anden betydning, man også kan støde på i dag, stammer fra 1600-tallet, hvor kultur blev forbundet med uddannelse og selvudvikling. I slutningen af 1600-tallet talte man om 'a man of culture', hvilket betød, at personen havde opnået en åndelig modenhed. Denne betydning genkendes i dag, når der skelnes mellem et kultiveret og et ukultiveret menneske. Ideen om finkultur og dannelse stammer ligeledes herfra. Denne forståelse af kulturbegrebet er en hierarkisk forståelse, hvor folks kultur måles på en skala (Fink, H., 1988).

Efterfølgende har kulturbegrebet dog udviklet sig til at omfatte *the whole way of life*, folks daglige levevis, og derved er kulturbegrebet blevet afhierarkiseret (Fink, H., 1988). Når der i denne analyse skrives om kultur, er det netop ud fra forståelsen af kulturbegrebet, som værende alle sider af livet, og med et fokus på hverdagskultur frem for finkultur. Vi opfatter kultur som en dynamisk størrelse, da kultur altid er i bevægelse, ændrer sig og derfor ikke er et statisk fænomen.

Selve kulturanalysen er ligeledes en kompleks størrelse, da den benyttes inden for adskillige fagdiscipliner. Det er vanskeligt at præstere ét enkelt svar på, hvad en kulturanalyse består i, da der ikke eksisterer klare regler eller retningslinier for, hvordan en sådan analyse bør udføres. Der findes ikke en universel definition på, hvad en kulturanalyse er, men vi læner os op ad etnologerne Ovar Löfgren og Billy Ehns beskrivelse af kulturanalysen og dens muligheder.

"Alla sociala grupper producerar sin egen historia och identitet som nöts in genom vardagslivets rutiner och det är kulturanalytikerns uppgift i sådana sammanhang att ge redskap till både självkännedom och utveckling. Det sker blandt annat genom att granska förhärskande myter och stereotyper. Här konfronteras strävan att förstå andras sätt att tänka med en kritisk granskning av deras självbild och föreställningar om vad som är normalt och önskvärt." (Ehn, B. & Löfgren, O., 2001, s. 170)

Det er kulturanalytikerens opgave at skabe distance og forsøge at se samfundet udefra. Kulturanalysen kan slette selvfølgelighed og belyse ting, som ellers ofte forbliver ubelyste. Alt er ladet med kulturelle meninger og informationer, som vidner om, hvorfor mennesker lever og tænker, som de gør. Kulturanalysen skal sætte spørgsmålstejn ved det selvsagte og kritisk granske vaner, normer og traditioner. Kulturanalysen bliver således et angreb på den sunde fornuft, da den går bag om det, vi normalt tager for givet (Ehn, B. & Löfgren, O., 2001).

Kulturanalysen skal ifølge Ehn og Löfgren søge sammenhænge for at kunne opstille kulturmønstre inden for det pågældende felt. Symboler, metaforer og ritualer er med til at spore kulturanalytikeren ind på nye forståelsesformer inden for feltet og de herskende forestillingsverdener. Det atypiske og det afvigende har ligeledes stor kulturanalytisk betydning, da det kaster lys på og sætter spørgsmålstejn ved det, vi typisk opfatter som det "normale". Derfor er de vilde piger med deres atypiske handlinger et oplagt emne for kulturanalysen.

I søgningen efter forklaringsmodeller og sammenhænge er det vigtigt at ikke at overse feltets modsigelser og kompleksitet. I forsøget på at betone harmoni og lighed må kulturanalytikeren ikke lukke øjnene for tolkninger, som ikke umiddelbart passer ind i idealforestillingen om feltet. Tilsvarende må vi som kulturanalytikere holde os vores egen subjektivitet for øje. I kraft af de manglende retningslinier og regler for en kulturanalyse vil en færdig kulturanalyse i særlig grad være præget af forskeren selv. Derfor er *"gränsen mellan empiriske vetenskap och subjektiva resonemang ibland ganska diffus"*. (Ehn, B. & Löfgren, O., 2001, s. 168). For at undgå at denne analyse blot bliver subjektive ræsonnementer om de vilde pigers kultur, har vi fulgt Ehn og Löfgrens krav om at citere korrekt, grundigt kontrollere henvisninger og faktaoplysninger samt se os selv kritisk udefra gennem hele forskningsprocessen (Ehn, B. & Löfgren, O., 2001).

For at opnå en frugtbar kulturanalyse har vi udvalgt teori, som vi vil benytte som tankeredskaber til at bearbejde empirien med. Teorien benyttes til at finde konstruktive vinkler på empirien, således at den munder ud i en kvalificeret analyse. Vi har valgt at sammensætte en række forskellige teorier i stedet for at begrænse os til blot én overordnet teoretisk referenceramme.

Teoritraditioner bør ikke frekventeres med håb om, at man der finder en enheds- og /eller totalløsninger. Generelt peger meget på, at netop kulturanalysen trives dårligst under forestillinger om én grundlæggende teorireference. [...] Kulturanalytisk frugtbarhed synes at udspringe i brydningen mellem flere og konfligerende tilgange. (Holmgaard, J., 1992, s. 57)

Derfor består vores teoretiske fundament af forskellige teorier, som stammer fra forskellige fagtraditioner. Den kulturanalytiske tilgang, som vi benytter, lægger vægt på samspillet mellem den samfundsmæssige udvikling og individet. Vi ønsker blandt andet at forstå de processer, der spiller ind, hvor enkelte unge danner normer, der er i uoverensstemmelse med samfundets gældende normer, og bevæger os derfor analytisk både på mikro- og makroniveau. Dette indebærer, at vi benytter os af teorier, der har deres fundament enten i kulturteorien, sociologien eller socialpsykologien. Det er bevidst at vi "blander" vores teoretiske tilgang på denne måde for at få dækket begge niveauer. Samtidig mener vi, at der er tilstrækkelig overlapning mellem disse teoretiske tilgange til, at en sådan metode kan forsvares.

Vi vil indledningsvis inddrage teorier, som belyser de vilde pigers senmoderne livsvilkår, da vi uden sådanne teorier ikke ville kunne analysere pigernes gruppekultur til fulde. Denne overordnede samfundsteori vil fungere som en ramme, der danner baggrund for en forståelse af pigernes gruppefællesskaber. Inden for ungdomskulturforskningen har subkulturteoriene længe været de dominerende teorier, når ungdommen og dens grupperinger ønskes belyst. Tilsvarende er det i vores arbejde med de vilde pigers grupperinger svært at komme uden om subkulturteoriene, da det er nærliggende at studere pigernes fællesskaber ud fra teorier om afvigelse, modstand, territorium og stil. Da pigerne selv beskriver deres fællesskab som en bande, vil vi tillige se på bandebegrebet for at belyse begrebets kompleksitet. Afsluttende i teoriafsnittet præsenteres kønsteorier, der kan problematisere den kønsidentitet, som de interviewede piger fremfører inden for gruppefællesskabet.

1.1 Sen-moderne ungdom

1.1.1 Begrebsafklaring

Der findes adskillige begreber, der beskriver vores samtid. I hver betegnelse ligger en stillingtagen til samspillet mellem traditioner og samfundets nuværende udvikling. *Post-moderne* er et af de mange begreber, der benyttes om vores nutidige samfund for eksempel af den polsk-britiske sociolog Zygmunt Bauman. Med denne betegnelse indikeres et brud mellem fortiden som moderne samfund og nutiden som post-moderne samfund. Kritikken af begrebet post-moderne lyder derfor ofte på, at den afviser moderne livsformer, og at samfundet ikke opfattes som en direkte videreudvikling af det moderne, men snarere som et brud med dette.

Blandt andre afviser den svenske kulturteoretiker Johan Fornäs ideen om bruddet med det moderne. Fornäs benytter sig i stedet af betegnelsen *sen-moderne*. Med det sen-moderne menes der, at vor samtid netop skal ses som en videreudvikling af det moderne, og at de tendenser, vi ser i dagens samfund, er udsprunget af moderne tendenser og udviklinger. På samme måde tager Ovar Löfgren afstand fra det, han betegner som *Uppbrottets retorik*, som han eksempelvis kritiserer hos Bauman, og han påpeger vigtigheden i at forholde sig til historien, når nutiden skal belyses (Löfgren, O. 1996).

Betegnelsen sen-moderne benyttes også ofte af den britiske sociolog Anthony Giddens, men han er i den senere tid gået over til brugen af begrebet *det post-traditionelle samfund*. Ifølge Giddens befinder vi os stadig i moderniteten, og det, vi har bevæget os væk fra, er i stedet traditionssamfundet. Aftraditionaliseringen er for Giddens den vigtigste indikator på samfundsforandringen. Som Giddens ønsker den tyske sociolog Ulrich Beck at fokusere på samtidens primære kendetegn og indhold frem for entydigt at beskrive, hvad samfundet er ophørt med at være. Blandt andet derfor benytter Beck sig af begrebet *refleksiv modernitet* og understreger derved refleksiviteten som det afgørende ved nutiden.

Vi har valgt igennem opgaven, at benytte betegnelsen *sen-moderne*, fordi vi netop mener, at det er vigtigt at understrege, at de forandringer, vi oplever i dag, er opstået som en videreudvikling af det moderne og ikke som en isoleret selvstændig periode. Samtidig finder vi dog, at Giddens teori om det post-traditionelle, samt Becks teori om refleksiv modernitet, er vigtige faktorer for forståelsen af vores samtid, og vi vil løbende forholde os til disse.

1.1.2 Aftraditionalisering, forventningspres og globalisering

I det følgende indkredses nogle af de samfundsmæssige forhold, der præger nutidens unge. Set i forhold til det enkelte individ er aftraditionaliseringen af samfundet en af de væsentligste udviklinger. Tidligere i traditionssamfundet var livet i høj grad forudbestemt for det unge menneske. Var man søn af en landmand, var traditionen at man fulgte i faderens fodspor. Livet var bundet op på traditioner, hvilket gjorde, at mulighederne var mere begrænsede end i dag og derfor var drømmene og forventningerne nok også af en anden karakter (Giddens, A., 1991).

Individet undergår i dag en kulturel frisættelse, og traditioner er ikke længere nødvendigvis retningsgivende. I kraft af den kulturelle frisættelse er mulighedshorizonten for individet blevet udvidet. Denne proces efterlader den unge med en følelse af ubegrænsede valgmuligheder med muligheden for at skabe sin egen identitetshistorie for eksempel ved at eksperimentere med sin seksualitet, rejse, uddanne sig eller ved at blive punker:

"Vi "har" ikke blot en biografi hver især, vi lever en biografi, som er refleksivt organiseret på baggrund af strømme af sociale og psykologiske informationer om mulige måder at leve på. Modernitet er en post-traditionel orden, hvor spørgsmålet " Hvordan skal jeg leve?" må besvares gennem dag-til-dag-beslutninger [...]."(Giddens, A., 1991 s. 25-26)

De øgede muligheder i dag betyder, at man i stigende grad står til ansvar over for sit eget liv og konstant må retfærdiggøre de valg, man træffer gennem livet. Hvor man tidligere brugte traditioner som begrundelse for og forsvar for personlige beslutninger, må individet i dag konstant reflektere over sine valg. Det er i dag en nødvendighed, at man selv skaber sin identitet og tager ansvar for sin personlige udvikling (Giddens, A., 1991).

Den tyske professor i pædagogik og sociologi Thomas Ziehe beskæftiger sig med samfundets aftraditionalisering og betegner den som en sociokulturel frisættelsesproces af individet (Ziehe, T., 1983). Ud over de øgede muligheder, fokuserer Ziehe samtidig på det anmassende ved den kulturelle frisættelse. Frisættelsen resulterer i nye forventninger til den unge. Forventningspresset fra det omgivende samfund og fra den unges tiltagende refleksive overvejelser består i en forventning om, at den unge udnytter samtlige muligheder, der tilbydes. Unge

i dag er bevidste om livsstil og de er klar over, at hver gang de træffer et valg, vælger de samtidig noget fra, og mulighederne indsnævres. Ziehe beskriver det som forventningen til personlighedsfremskridtet:

"Dette kan ikke mere præsteres med det blot "at have": fælles madlavning, samvær, rejser og terapigrupper peger på, at der er opstået behov for selvfremsstilling, selvudfoldelse og selvforandring, som kan opfattes som signaler om fremskridtsforventninger, også hvad ens egen subjektivitet angår." (Ziehe, T., 1983, s. 36)

Hermed uddybes dobbeltheden i den kulturelle frisættelse. At de unge står over for øgede valgmuligheder er ikke kun positivt, men indeholder også et forventningspres for det enkelte individ. Ansvar for forvaltningen af den unges eget liv kan føre til en følelse af usikkerhed og utilstrækkelighed.

Endvidere er det ikke alle unge, der har ressourcer til at klare forventningspreset og udnytte friheden og valgmulighederne. Disse unge kan som en konsekvens heraf opleve en marginalisering, da de ikke formår at følge majoritetens unge. Yderligere kan man forestille sig, at unge med anden etnisk baggrund i Danmark kan blive stillet over for et større og mere komplekst forventningspres. Nogle af disse unge vokser op i hjem, hvor kulturen stadig tillægger traditioner stor betydning, og hvor det forventes, at den unges valg foretages på baggrund af traditioner. Dette placerer den unge med anden etnisk baggrund i et skæringspunkt mellem samfundets kulturelle frisættelse af individet og familiens vægtning af traditioner.

Ziehe opstiller tre reaktionsformer, som gør det muligt for den unge at udholde det sen-moderne samfunds konsekvenser og forventningspres: Konventionalisme, kulturelle orienteringsforsøg og nykonservative modoffensiver. Vi har i det følgende valgt at uddybe de kulturelle orienteringsforsøg, da vi finder dem mest brugbare ved analyse af de vilde piger.

Ziehe opstiller tre forskellige typer af kulturelle orienteringsforsøg, hvoraf *subjektivering* er det første. Subjektivering er søgen efter nærhed for at unddrage sig "samfundets kulde". Der søges efter tætte og celledignende sociale relationer, og det er individets egne følelser, der er det ultimative gyldighedskriterium. Der leves efter troen på, at man kan forme sig selv og gøre verden nærværende og forståelig. Andet orienteringsforsøg kalder Ziehe for *ontologisering*. Ontologisering kendetegnes ved at individet søger stabilitet, en overordnet mening og et fast holdpunkt i tilværelsen. Individet ønsker sikkerhed, og frygter tab af mening.

Tredje og sidste orienteringsforsøg, kaldet *potensering*, karakteriseres ved individets søgen efter intensitet frem for nærhed og vished, og det er stilstand og tomhed der undgås. Potensering er en æstetisk kategori, hvori benyttes stilistiske raffinementer. Tegn, form og stil bliver her gyldighedskriterierne (Ziehe, T., 1989).

Et andet aspekt ved det sen-moderne samfund, som har indflydelse på det unge individ, er globalisering. Globaliseringsbegrebet dækker over en række processer, som delvist er opstået på grund af frisættelse af markedskræfterne, nye transport- og kommunikationsmidler. Verden er blevet mindre, socialt og kulturelt, da individet har store geografiske mobilitetspotentialer både fysisk og virtuelt. Denne udvikling har affødt nye muligheder for udveksling af informationer, tanker og ideer mellem mennesker verden over, hvorigennem individers kulturelle vaner og traditioner udfordres. Det er væsentligt at forstå ungdomskulturer som stærkt præget af denne globalisering. Ungdommens livsstile og særegne stilarter forplanter sig verden over. Adfærd, værdier og mode, der tilhører specifikke livsstile og knytter sig til vestlige storbyer, udbredes dagligt gennem massemedierne (Giddens, A., 2000). Der tales ligeledes i forbindelse med globalisering om en amerikanisering eller en vestliggørelse af verdenssamfundet, og særligt USA fremhæves ofte som det land, der sætter dagsordenen på den ungdomskulturelle scene. De vilde pigers fascination af den amerikanske rap- og ghettokultur finder vi interessant at anskue som affødt af denne globalisering og amerikanisering, da pigerne tydeligt finder inspiration og identifikation i amerikansk ungdomskultur.

1.1.3 Flygtige fællesskaber

Når man undersøger, hvordan det sen-moderne samfund påvirker individerne, er det også naturligt at beskæftige sig med de fællesskaber, som opstår individerne imellem. Ifølge Bauman eksisterer der hos det sen-moderne individ et stort dilemma med hensyn til drømmen om, men også frygten for fællesskabet. Ordet fællesskab forbindes stadig oftest med noget positivt, noget man gerne opsøger. Fællesskab er lig tryghed, men det er netop heri, konflikten ligger. Ifølge Bauman er det sen-moderne menneske i konstant konflikt med sig selv på grund af splittelsen mellem sikkerhed og frihed, fællesskab og individualitet. "*Prisen betales i frihedens valuta*" (Bauman, Z., 2002, s. 10), hvis man i dag vil indgå i et fællesskab.

Fællesskaberne må ikke holde individet fast eller kræve betingelsesløs loyalitet, for dette vil naturligvis forhindre individet i at være mobilt og i konstant udvikling. Som Giddens påpeger Bauman at individet fra dag til dag konstruerer sin egen identitet og biografi, og som en del af denne proces må fællesskabet ligeledes kunne skiftes ud og være fleksibelt.

"Det "fællesskab" [...] må være lige så let at skille ad, som det har været at sætte sammen. Det må være og forblive fleksibelt, kun bestå "indtil videre" og "så længe det er tilfredsstillende". Dets skabelse og afmontering skal bestemmes af de valg, der træffes af dets skabere – af deres beslutninger om at tilsige eller nægte fællesskabet deres støtte. Er støtten først givet, skal den altid kunne trækkes tilbage." (Bauman, Z., 2002, s. 67)

Bauman benævner disse nye fællesskabstyper, som flygtige fællesskaber eller *knage-fællesskaber*. Forskellige begivenheder, interesser eller samfundstrusler kan for en kort tid samle folk i en følelse af fællesskab. De forskellige begivenheder er lig med knager, hvor individet for en stund kan hænge sin frakke. De menneskelige relationer har ofte karakter af flygtige møder og *"indtil videre" - og "engangs" -forhold*" (Bauman, Z., 2002, s. 55).

Da få i dag er villige til at opgive egen frihed for fællesskabet, kan samfundet hurtigt udvikle sig til et selvhjælpssamfund, hvor den enkelte må klare sig selv og sine egne problemer. Bauman påpeger, at selve den filosofi, der ligger til grund for fællesskabsideen i dag, kun synes at passe på dem, der ofte kendetegnes som *de svage*. De svage skal forstås som de mindre ressourcestærke, de som hverken har social, psykisk eller materielt overskud. Disse mennesker kan tænkes at have behov for tryghed frem for flygtighed, for fællesskab frem for individualitet.

De vilde pigers ønskede bandefællesskab synes umiddelbart at stå i modsætning til nutidens flygtige fællesskaber, men det er relevant at undersøge, hvorledes pigerne forholder sig til emner som fællesskab kontra individualitet, og sikkerhed kontra frihed.

1.2 Gruppefællesskabet

1.2.1 Teorien om subkultur

Inden for ungdomskulturforskningen har subkulturteoriene længe sat dagsordenen. Vi inddrager her subkulturteorier for at belyse de vilde pigers gruppefællesskaber.

Traditionen for forskning i subkulturer menes at stamme fra University of Chicago, den såkaldte Chicagoskole. Her begyndte amerikanske kriminologer og sociologer allerede i mellemkrigstiden at undersøge unge kriminelle drengebander og gadelivet i de amerikanske slumkvarterer. Disse empiriske studier opstod ud fra et behov for øget og nuanceret viden om uregerlige og afvigende unge. Chicagoskolens hovedtese byggede på, at mennesker er dybt prægede af de omgivelser, de lever i. Denne bysociologiske synsvinkel forklarede de unges afvigelser som et resultat af mangel på social organisering, kulturelt fællesskab og sammenhold i slumkvartererne. Den første egentlige subkulturteori blev dog først defineret af den amerikanske kriminolog Albert K. Cohen i 1950'erne, hvor Cohen anser subkultur som et fælles forsøg på løsning af sociale modsætninger (Bay, J., & Drotner, K., 1986 og Gelder, K., & Thornton, S., 1997).

Inspireret af Chicagoskolen videreudvikledes subkulturforskningen i 1970'erne i England ved University of Birmingham på Centre of Contemporary Cultural Studies, også kendt under navnet Birminghamskolen⁴. Kulturteoretiker Phil Cohens artikel om subkulturelle konflikter og arbejderkvarterer tog udgangspunkt i Chicagoskolens opfattelse af unge kriminelle grupper og overførte teorierne på arbejderklasseungdommen i Østlondon (Cohen, P., 1972). Siden udkom hovedværket *Resistance through rituals* af kulturteoretikerne Stuart Hall, John Clarke, Tony Jefferson og Brian Roberts i 1975, som nu anses som en vigtig klassiker inden for ungdomskulturforskningen. CCCS forskerne har primært beskæftiget sig med efterkrigstidens unge grupper så som mods, rockers, teddy boys og punks. Disse grupper er blevet forsøgt forstået ud fra strukturalistiske klassebaserede teorier, blandt andet inspireret af Antonio Gramsci's begreb *hegemoni*. Hegemonibetegnelsen anvendes af CCCS for at referere til en samfundsmæssig styring af samfundets dominerede klasser.

CCCS studerer hovedsagligt arbejderklassens unge og peger på arbejderklassen som en domineret kultur. Den dominerende kultur marginaliserer disse unge ved at stille nogle krav, som for visse grupper kan være svære at leve

⁴ Vi vil i det følgende benytte betegnelsen CCCS som reference til Birmingham Centre of Contemporary Cultural Studies.

op til, og derved ekskluderes og marginaliseres disse grupper. Derfor skal de unges subkulturer ifølge CCCS forstås som en reaktion på, og modstand mod, både forældrekulturen og dominantkulturen. En subkultur kendetegnes ifølge CCCS af afvigende normer og værdier i forhold til både forældre- og dominantkulturen, og disse normer og værdier kan netop være en kilde til selvtillid og bekræftelse for det unge individ, som ikke kan leve op til de krav, der stilles i samfundet. (Bay, J. & Drotner, K., 1986 og Fornäs, J., Lindberg, U., Sernhede, O., 1994 og Gelder, K., & Thornton, S., 1997).

Op gennem 1990erne har nye analytiske tilgange til studier af ungdomskulturer taget form både som en reaktion på samfundsforandringer, men også på baggrund af kritik af de klassiske subkulturteorier fra Birmingham og Chicago. Disse nye teorier samles under betegnelsen de post-subkulturelle teorier og præsenteres blandt andet af kulturteoretiker Sarah Thornton samt af sociologerne Andy Bennett og David Chaney (Bennett, A., & Kahn-Harris, K., 2004 og Thornton, S., 1997). Et af post-subkulturalisternes hovedkritikpunkter er, at subkulturbegrebet er blevet for bredt og altfavnende. Bennett påpeger, at begrebet i dag benyttes i flæng til at forklare alle mulige former for ungdomskulturelle udtryk og handlinger (Bennett, A. 1999 og 2004). Subkulturbegrebet kritiseres ligeledes for at indikere, at kulturer eksisterer som tydeligt adskilte og afgrænsede grupper. Derved henvises der til, at man tidligere har forstået subkulturer som tydeligt definerede grupper, hvor samtlige medlemmer deler et klart sæt af værdier og holdninger. Post-subkulturalisterne ønsker i stedet at forstå kulturer som flydende og fragmenterede størrelser og afviser derfor ligeledes ideen om én dominantkultur:

"To put this another way, the once-accepted distinction between 'sub' and 'dominant' culture can no longer be said to hold true in a world where the so-called dominant culture has fragmented into a plurality of life style sensibilities and preferences." (Chaney, D., 2004, s. 47)

I stedet for at se subkultur bundet til emner som socialklasser, forstår post-subkulturalisterne subkulturer, som en del af sen-moderne unges livsstils- og identitetskonstruktioner. De introducerer idéen om subkultur for sjov som et forum, hvor individet leger og eksperimenterer med stil og iscenesættelse. Nye

begreber som *livsstilsgrupper* og den franske sociolog Michel Maffesolis *neo-tribes*⁵ foreslås som alternativer til det klassiske subkulturbebegreb. Post-subkulturalisterne bevæger sig altså væk fra at forstå subkultur som modstand og oprør og anskuer i stedet unge som autonome forbrugere af livsstile (Bennett, A., 1999).

Når Bennett, Chaney og Thornton peger på livsstil og forbrug til en forståelse af unges grupperinger i dag, taler de typisk om grupper som for eksempel technoraverne og andre musikbaserede subkulturer. De post-subkulturelle teorier passer godt på sådanne grupper, men når fokus rettes mod vilde piger, som reagerer med vold og kriminalitet, virker disse livsstilsteorier en smule forenklende og overfladiske.

"Not everybody is 'free to choose' their neo-tribal identities in the same way, and those very 'choices' are often determined in a complex way by forms of social capital in the first instance, which in turn reveal patterns that can be traced back to broader (structurally conditioned) identities."(Carrington, B. & Wilson, B., 2004, s. 70)

Som sociologerne Carrington og Wilson mener vi, at ikke alle grupperinger af unge udelukkende kan forstås som bestående af autonome livsstilsforbrugere. Som Chicagoskolen og CCCS har fastslået, mener også vi, at unges sociale baggrund og livsvilkår bør medtænkes for en nuanceret og bred forståelse af de unges subkultur. Post-subkulturalisterne afviser som nævnt, at der i dag eksisterer en dominantkultur, som de unge reagerer på. Vi mener i denne forbindelse, at det er afgørende at påpege, at der i hvert fald eksisterer dominerende samfundsdiskurser, som dikterer normer, værdier og retningslinier for den sen-moderne unges levevis⁶. Vi mener derfor, at nogle subkulturer stadig skal forstås som en samlet reaktion på samfundsdiskurser og forventningspres og som en kreativ bearbejdning af fælles livsvilkår og social baggrund, som ofte kendetegnes ved eksklusion og marginalisering.

Hermed afviser vi ikke, at livsstilsvalg har afgørende betydning for samtlige unge i dag, men ønsker blot at understrege, at andre faktorer end forbrug og selvscenesættelse kan spille en rolle. Selvscenesættelse og valg af livsstil, finder vi, er påvirket og ofte styret af den sociale baggrund, et synspunkt som post-subkulturalisterne forbigår. Derfor anser vi det for væsentligt at træde et skridt

⁵ Neotribes stammer fra Maffesolis begreb *tribus*, som forklarer den skiftende og ustabile natur hos nutidens unges fællesskaber. (Bennett, A. 2004 og 1999)

tilbage og adskille Chaney's rene livsstilsgrupper som eksempelvis de fritidsbaserede techno-ravere fra de ungdomsgrupper, som grupperer sig i et forsøg på at gøre modstand mod forældre-kulturen, deres sociale position eller samfundsdiskurser.

Vi er enige med Bennett i, at subkultur-begrebet er blevet for bredt og altfavnende, og derfor ønsker vi at konkretisere, hvori vi mener pigernes subkultur består. I analysen af de interviewede pigers gruppefællesskaber, vil vi nærmere analysere, hvorvidt pigernes grupper kan siges at tilhøre en overordnet subkultur, og hvad der i så fald karakteriserer denne. Vi vil undersøge, om deres gruppekultur bærer præg af tydelige fællesværdier og holdninger, og om den indeholder elementer af kollektivt oprør og modstand mod samfundsbetingelser, eller om pigerne i stedet, mod forventning, kan forstås udelukkende som fragmenterede livsstilsgrupper, der eksperimenterer med identitet og selvscenesættelse.

1.2.2 Stigmatisering

Vi anser det for væsentligt at præsentere begreber, der kan belyse de interviewede pigers sociale baggrund, da denne kan være årsag til pigernes grupperinger. Chicagoskolens sociolog og socialpsykolog Erving Goffmans begreb *stigma* og sociolog Howard Beckers begreb *afviger* er brugbare i en sådan belysning.

Becker tager udgangspunkt i afvigerens rolle i et samfund og den proces, som finder sted, når samfundet udpeger et individ eller gruppe som afvigende. Becker understreger, at den såkaldte afviger er et samfundsskabt fænomen, som er foranderligt over tid. Der findes i samfundet formelle og uformelle regler, som dikterer, hvad der bedømmes som normal eller afvigende opførsel. Afvigende opførsel er kun afvigende, fordi majoriteten stempler den som sådan, og ofte fordi den adskiller sig fra normen. Normer er i konstant forandring, og derfor vil grænserne for, hvad der opfattes som afvigende, altid rykke sig.

"[...]deviance is not a simple quality, present in some kinds of behaviour and absent in others. Rather, it is the product of a process which involves responses of other people to the behaviour." (Becker, H., 1963, s. 14)

⁶ CCCS kalder det for dominantkulturen, men vi mener, at det i dag er mere dækkende at tale

Tilmed kan synet på afvigende opførsel variere mellem de forskellige grupper i samfundet. Hvad én gruppe finder afvigende, kan en anden opfatte som normalt (Becker, H., 1963). For eksempel anses de vilde pigers voldelige gerninger som afvigende af majoriteten, men måske ser pigerne en logik i volden, som vi andre ikke kan se.

Goffman kalder den proces, hvor et individ udpeges som afviger, for stigmatisering. Ethvert samfund inddeler mennesker i kategorier og har stereotype forventninger til, hvordan de forskellige individer i disse kategorier vil optræde. Når mennesker mødes aflæser de hinandens udseende, sprog, væremåde og kropssprog for derefter at klassificere hinanden. De tildeler hinanden værdi ud fra de gængse normer, der er gældende i samfundet. Derfor kan et individ, som besidder en brist, en svaghed eller et handicap, stemples af majoriteten som afvigende, særligt hvis det ikke stemmer overens med de stereotype forventninger, majoriteten har til individet. Denne brist eller svaghed bliver til et stigma, hvis den bliver gjort til det altoverskyggende ved individets sociale identitet.

Ifølge Goffman findes der tre typer stigma, de kropslige, som henviser til fysiske misdannelser, de karaktermæssige, som viljesvaghed og uhæderlighed, samt de tribale stigma, som race, religion og nation. Et stigma kan få samfundet til at udelukke et individ fra fællesskabet og gennem diskrimination indskrænke individets udfoldelsesmuligheder. Individet vil ikke få mulighed for at realisere sig selv eller opnå succes i samfundet (Goffman, E., 1963). Stigmatisering handler om eksklusions- og inklusionsprocesser.

Et liv for den stigmatiserede kan derfor være præget af følelser af mindreværd, ufuldkommenhed og mistillid til andres syn på hende. Den stigmatiserede lærer at se sig selv med "de andres" øjne og betragte sig selv som mangelfuld og afvigende. Denne miskredit og diskrimination kan tackles på forskellige måder. Goffman beskriver blandt andet, hvorledes individer med samme stigma søger sammen i grupper og danner fællesskaber i forsøget på at tackle sin tildelte position i samfundet:

"Eftersom disse af egen erfaring ved præcis, hvad det indebærer at have dette specielle stigma, kan nogle af dem give den pågældende vejledning i, hvordan man kan klare sig med sit stigma, samtidig

med at de udgør en kreds af ligestillede, hvor han kan beklage sig, hos hvem han kan søge tilflugt, når han trænger til moralsk støtte og et trygt, afslappet miljø, hvor han vil blive accepteret som en, der i virkeligheden er ligeså normal som alle andre". (Goffman, E., 1963, s. 34)

Sympatisk ligestillede mennesker samler sig i grupper og foreninger og forventer støtte fra de der besidder samme stigma. I gruppen bliver stigmaets negative funktion ophævet, og identiteten som afviger elimineres i hvert fald for en stund. Gruppen tilbyder den stigmatiserede følelser af tryghed og identifikation. Mennesker med samme stigma kan derfor samle sig i et område og derved danne et territorium, hvor de føler sig sikre. Dette kan medføre, at hele områder eller bydele bliver stigmatiserede, som det er sket med for eksempel kvarterer som Vollsmose, Mjølnerparken og Gellerupparken. Disse territorier er primært beboet af mennesker, som bærer et tribalt stigma i form af deres etnicitet og religion (Sernhede, O., 2002).

Da stigmaet fungerer som fællesnævner for gruppens medlemmer, kan man vise sin loyalitet mod gruppen ved at understrege sit stigma.

"Den stigmatiserede, som slår ind på en sådan kurs, vil, når han er i blandet selskab, hylde de specielle værdifulde egenskaber og bidrag, som siges at kendetegne folk af hans slags. Han vil måske også ligefrem med en del stolthed stille visse stereotype attributter til skue, som han ellers med lethed havde kunnet tilsløre." (Goffman, E., 1963, s. 144)

Individet kan tackle sin position ved at overdrive sit stigma, og derved eskalere afvigelsen. De fordomme, som majoriteten har om den stigmatiserede, kan individet påtage sig, således at omgivelsernes stereotype forventninger indfries. Individet kommer på den måde til at bære den stigmatiserede identitet. Denne proces kan medføre en forværring i adfærden, således at alene ud fra samfundets mistanke om kriminalitet kan risikoen for individets faktiske udøvelse af kriminalitet øges.

Ud fra samme teori forklarer sociologerne Lilli Zeuner og Jeppe Højland sammenhængen mellem stigmatisering og kriminalitet i deres litteraturstudie af

ungdomskriminalitet.⁷ De påpeger, at unge mennesker, som stigmatiseres og dermed ekskluderes fra fællesskaber, fordi de ikke kan leve op til de gældende normer og krav, blandt kan andet reagerer ved at øge distancen yderligere til resten af samfundet. Unge, som føler sig set ned på, som ikke kan følge med i skolen, som bor i et belastet kvarter, eller som har en anden hudfarve end majoriteten, kan kompensere for eksklusionen ved at danne deres egne fællesskaber. I disse fællesskaber kan der gælde alternative normer og grænser, hvor man for eksempel kan opnå status ved kriminelle handlinger.

"Sådanne alternative veje kan være de kriminelle miljøer. Her kan man tildele hinanden høj symbolværdi efter egne, interne kriterier. Det kan fx være, at det giver intern prestige at begå en lovovertrædelse, at bidrage til fællesskabet med tyvekoster, stjålne penge e.l. På denne måde kan det kriminelle miljø fungere som en alternativ instans, når mennesker tildeles symbolsk værdi og dermed udvikler normer og adfærd." (Zeuner, L. & Højland, J., 2003, s. 29)

Samlet set kan teorien om stigmatisering belyse, hvorfor unge danner subkulturer eller grupperinger med afvigende karakter, da sådanne grupper kan indeholde alternative kilder til accept, identifikation og anerkendelse. Når individer diskrimineres og marginaliseres af den dominerende kultur, vil de sandsynligvis danne deres egne grupper for at opnå et socialt fællesskab.

1.2.3 Territorium

En gruppes lokalitet kan have stor betydning i etableringen af en fælles gruppeidentitet som for eksempel inden for en subkultur. Phil Cohen fra CCCS forklarer efterkrigstidens subkulturer ud fra blandt andet de ændringer, der har fundet sted i arbejderkvarterene i Østlondon. Cohen tager i dette studie udgangspunkt i lokalsamfundet og beviser dets vigtighed for de unges subkulturers opståen. For subkulturer, der er rodfæstet i lokalområder, kan områderne have væsentlig betydning for de unges identitetsfølelse. Hvor de unge er bosat, viser sig ofte at spille en central rolle for etableringen af gruppefællesskabet. Lokalområdet bliver til en del af gruppeidentiteten, da den fælles tilknytning til området kan understrege og manifestere gruppens

⁷ Zeuner og Højland kombinerer teorier fra Erving Goffman og den franske sociolog Pierre Bourdieu for at belyse ungdomskriminaliteten i dag.

fællesskab. Tilmed er der tale om grænsedragning, således at områdets grænser bliver lig med gruppernes grænser:

"Territorialitet er simpelthen den proces, hvorigennem omgivelsernes grænser (og foki) anvendes til at tydeliggøre gruppens grænser (og foki) og tilskrive denne en subkulturel værdi [...] Man bekræfter eksistensen af et fælles 'rum' gennem sit løfte om at bevare gruppens enhed – man tilhører Mile End slænget, forsåvidt Mile End tilhører én selv." (Cohen, P., 1972 i Bay, J. og Drotner, K. 1986, s. 39)

Identifikation kan også finde sted mellem en subkultur, som er bosat i et ressourcervagt og socialt belastet område, og dens stigmatiserede bydel. Området kan af det omgivende samfund opfattes som uattraktivt og utrygt at begive sig ind i, men de unge kan på trods tage bydelen til sig og gøre den til deres territorium og revir. Selvom området kan være belastet med et negativt renommé, kan det forbindes med tryghed for den unge, da det er her hun er vant til at færdes, kender omgangsformen og har sit hjem.

"Den omgivande staden blir till farliga, osäkra och ibland också fientliga områden. Av detta följer att den egna stadsdelen laddas upp och mytologiseras. Den blir till den enda trygga plats man känner till. " (Sernhede, O., 2002, s. 190)

Byen udenfor bliver fjendens territorium, og over for ens egen bydel kan der opstå symbolske ejerfornemmelser.

Den svenske kulturforsker Ove Sernhede beskriver, hvorledes den unge kan føle, at områdets beboere repræsenterer en udvidet familie, et symbolsk blodbånd. Der kan opstå en følelse af stolthed over at stamme fra netop dette område, et fænomen som Cohen kalder *nationalism of the neighbourhood* eller bydelsnationalisme (Sernhede, O., 2002). Området bliver gjort til subkulturens eget territorium, og loyaliteten med området bliver ubrydelig. Denne bydelsnationalisme kan blandt andet komme til udtryk ved opbyggelsen af glorificerende myter omkring bydelen som et forsvar mod majoritetens stigmatisering af området. Gruppen identificerer sig med territoriet og dens myte, og der udvikles derfor en følsomhed over for kritik af enemærket. Bliver der set ned på bydelen, ses der også ned på individet. Derfor beskyttes territoriet af

subkulturen, da et angreb på territoriet samtidig kan opfattes som et angreb på gruppens identitetsfølelse. I ekstreme tilfælde kan vold forekomme som en del af dette forsvar af territoriet (Sernhede, O., 2002).

1.2.4 Stil

Stil er blevet behandlet som et centralt element i forståelsen af unges subkulturelle grupperinger, da stil betegner de handlinger, ritualer og visuelle objekter, som unge kan benytte i konstruktionen af en fælles gruppeidentitet (Bay, J og Drotner, K., 1986). Ifølge sociolog John Clarke kan en subkulturs stil markeres gennem forskellige udtryksformer, såsom et særligt kropssprog, en anderledes frisure, et specielt sprog, opsigtsvækkende handlinger samt en alternativ attitude - udtryksformer som er fælles for gruppen, og som virker afvigende i forhold til de dominerende samfundsnormer. Clarke benytter sig af Levi-Strauss' begreb *bricolage* som forklaring på, hvordan en subkultur danner sin unikke stil. Bricolage betegner en kreativ proces, hvor forskellige objekter sammensættes på en ny måde og tilskrives ny betydning af gruppen (Clarke, J. i Bay, J. og Drotner, K. 1986 og Hebdige, D., 1979).

Stilen fungerer som et kommunikationsmiddel, hvor gruppen kommunikerer sin selvopfattelse internt i gruppen samt udadtil. Gruppen benytter sig af objekter, som symboliserer gruppens værdier og holdninger.

"Det kræver også, at gruppens selvbevidsthed er tilstrækkelig udviklet til, at dens medlemmer kan genkende sig selv inden for de tilgængelige symbolske objekter. [...] Udvælgelsen af objekter, som skaber stilen, er således et spørgsmål om, hvorvidt der eksisterer homologier mellem gruppens selvbevidsthed og de til rådighed stående objekters mulige betydninger." (Clarke, J. i Bay, J. og Drotner, K. 1986, s. 72)

Begrebet *homologi* benyttes af Clarke og kulturteoretiker Dick Hebdige til at beskrive den symbolske overensstemmelse mellem subkulturens stilopfattelse og selvopfattelse. Stilen bliver således et billede på subkulturens ønskede gruppeidentitet. Ud fra udseende, attitude og sprog er unge i stand til at iscenesætte deres gruppe, men samtidig også i stand til at aflæse andre grupper ud fra deres stil. Clarke peger på grænsedragning som et andet aspekt af stilens funktioner, hvor grænserne for gruppedlemskabet visuelt defineres over for

andre. Ved hjælp af de symbolske objekter trækkes der en grænse mellem subkulturen og det omgivende samfund.

Stil har derfor konsekvenser for, hvordan en gruppe opfattes og defineres, samt for hvordan andre reagerer på den. På grund af subkulturens synlighed er gruppen sårbar, da den er nem at udpege og sætte i bås. Stil bliver forbundet med adfærd, og derfor kan stereotype forestillinger være med til at stemple og identificere subkulturens medlemmer. Hvis en subkultur afviger i stil, kan den hurtigt associeres med yderligere afvigende opførsel. Medierne medvirker i synliggørelsen af subkulturen samt i skabelsen af de stereotype fremstillinger (Clarke, J. i Bay, J. og Drotner, K. 1986). Hebdige forklarer denne ambivalens ved subkulturens udstilling af sig selv:

"Subkultur dannes i rummet mellem overvågning og undgåelse af overvågning, den oversætter det at blive gransket til nydelsen ved at blive iagttaget. Til at skjule sig i lyset. [...] Subkulturer er både et spil for at få opmærksomhed og også, når man så har fået denne opmærksomhed, en afvisning af at blive opfattet efter bogen."
(Hebdige, D. i Bay, J. og Drotner, K. , 1986, s. 141)

Subkulturen giver individet mulighed for at gemme sig bag stilen på trods af stilens opsigtsvækkende karakter og synlighed. Stilen danner altså et skjul for subkulturmedlemmet, da stilen forhindrer en granskning og fortolkning af det enkelte individ.

Subkulturens stilarter kan endvidere udnyttes af kommercielle interesser såsom modeindustrien. Clarke beskriver denne proces som *defusion*. Bestemte stilarter forenkles, og elementer fremhæves, for at gøre stilen nem at afsætte på markedet (Clarke, J. i Bay, J. og Drotner, K. 1986). Den amerikanske antropolog Ted Polhemus taler om *Supermarket of Style* som illustration af nutidens unges leg med stil. Den sen-moderne unge har frit valg på alle hylder med hensyn til valg af stil og mulighederne for stilkombinationer er uendelige. For Polhemus betyder stil en leg, hvor den enkelte eksperimenterer med roller fra dag til dag.

"While fashion celebrated change and subcultural style celebrated group identity, the inhabitants of Styleworld celebrate the truth of falsehood, the authenticity of simulation, the meaningfulness of gibberish" (Polhemus, T., 1998, s. 150)

Polhemus argumenterer altså for, at stil ikke længere fungerer som markør for gruppeidentitet. Vi vil give Polhemus ret i, at sen-moderne unge leger og eksperimenterer med stil på daglig basis, men det er forenkende at anskue samtlige unge grupperes stilvalg ud fra dette synspunkt. Unge der grupperer sig og synliggør sig ved hjælp af en særligt udvalgt stil, må stadig skulle forstås ud fra et stærkt ønske om at kommunikere en særlig gruppeidentitet. Det er ikke alle, der har ressourcer til at vælge en ny stil fra dag til dag, og det bør medtænkes at nogle unge finder tryghed i et forankret og mere varigt stiludtryk. Disse unge kan via en fælles stil kommunikere et fællesskab inden for en gruppe.

Hvis unge individer har vanskeligt ved at leve op til de forventninger, de møder fra samfund og forældre, kan et afvigende stiludtryk være en måde at kommunikere afstand fra majoriteten. Stilen kan således fungere som *en magisk løsning* på ellers uhåndterbare problemer (Clarke, J. i Bay, J. og Drotner, K., 1986). Deltagerne har fælles problemer, og subkulturen kan give en kollektiv løsning på problemerne. Ved ordet magisk henvises der til, at disse problemer aldrig ville kunne løses ved hjælp af stil og derfor blot er en midlertidig imaginær udvej, en udvej uden fremtid.

1.2.5 Bandebegrebet

I samtlige rapporter og undersøgelser af de vilde piger, afvises det, at pigernes grupperinger kan karakteriseres som egentlige bander, og medierne beskyldes ofte for fejlagtigt at have navngivet pigernes grupper som bander. I stedet for bande, foreslås i rapporterne begreber som tæskehold og flygtige venindegrupperinger til en forståelse af de fællesskaber, som pigerne danner inden for subkulturen (Søndergaard, P.S., 2003 og Malmborg, E. & Wittendorff, N. M., 2004). Endvidere konkluderes det, at bander er et mandsdomineret fænomen, og at der generelt findes meget få rene pigegrupper i Danmark (Rambøll's rapport om grupperelateret kriminalitet i Danmark, 2002). Ikke desto mindre beskriver vores interviewpersoner og deres grupper sig alle som pigebander, og derfor finder vi det væsentligt at problematisere bandebegrebet.

Bandebegrebet er svært at definere, da der eksisterer forskellige opfattelser af, hvornår en gruppe kan karakteriseres som en bande. I forsøget på at definere en bande, lægger nogle vægt på det tidslige aspekt, altså på hvor længe gruppen har eksisteret, mens andre vægter, hvorvidt gruppens kriminalitet er organiseret. Den almene dansker er nok mest bekendt med bandebegrebet fra medierne, hvor

det sættes i forbindelse med gruppevoldtægter, gaderøverier, optøjer og andre kriminelle handlinger. Medierne har ligeledes tendens til at vise en sammenhæng mellem bander og unge mænd med anden etnisk baggrund. Desuden er bandebegrebet behæftet med negativ konnotation, da begrebet kan lede tankerne hen på amerikanske tilstande med voldelige og kriminelle bander i ghettoerne. Dette kan muligvis være nok til at få de fleste til at undgå begrebet, når grupperinger af danske kriminelle unge forsøges beskrevet.

Netop på baggrund af begrebets kompleksitet forsøgte Rigspolitiet i 1998 at komme med en klar definition på, hvad en bande er. Rigspolitiet lancerede begrebet *gadebande* i forsøget på at kortlægge fænomenet og definerede begrebet som:

"En gruppe af børn og/eller unge, der på gadeplan udøver kriminalitet og/eller anden uroskabende og aggressiv adfærd, og som af omgivelserne og sig selv opfattes som en gruppe."
(Rigspolitiets gadebanderapport, 1998, s. 1)

Denne definition er dog siden blevet kritiseret i forskellige sammenhænge, blandt andet for at være for bred og upræcis, og den er således stadig åben for forskellige tolkninger.

Derfor udgav Rigspolitiet i samarbejde med Rambøll og Socialforskningsinstituttet en ny rapport i 2002, der introducerede et nyt begreb, der skulle afløse gadebandebegrebet. Fænomenet betegnes i den nye rapport som *"Grupper, der udøver kriminalitet"* (Rambøll's rapport om grupperelateret kriminalitet i Danmark, 2002, s. 28). Under denne fællesbetegnelse skelner rapporten mellem fire typer af grupper med kriminel adfærd. Første type er *banden*, der kendetegnes ved stærk organisering og høj kriminalitet samt en tydelig identitet som bande. Den anden type gruppe er *slænget*, der kendetegnes ved lav kriminalitet, svag organisering og sjældent en identitet som en bande. *Urogruppen* er tredje type, der kendetegnes ved en mellemgrad af organisering, en mellemgrad af kriminalitet samt en identitet som bande. Den sidste type gruppe kalder rapporten for et *krimi-netværk*, der kendetegnes ved en mellemgrad af organisering og grov kriminalitet samt i sjældne tilfælde en identitet som bande.

Rapporten lægger i definitionen på en bande primært vægt på et organiseret tilhørshold til gruppen samt en tydelig ledelsesstruktur. På denne baggrund afviser

rapporten en benyttelse af bandebegrebet, da rapporten påviser, at der i Danmark kun findes mellem én og fire grupper, der viser tegn på en stærk organisering og tydelig ledelsesstruktur.⁸

Dog påvises det i dele af den amerikanske forskning⁹, at det ikke giver mening at søge efter hierarki, tydelig ledelsesstruktur eller organiseret kriminalitet, når man har med gadebander at gøre. De amerikanske bandemedlemmer lever livet på gaden, hvor uafhængighed af autoriteter er højt værdsat, og derfor findes der sjældent én bandeleder, der styrer gruppens medlemmer. Endvidere er der ikke tale om en stabil gruppe af medlemmer, men i stedet en hyppig udskiftning af bandemedlemmer.

"The autonomy from authority so highly prized on the streets inhibits effective leadership [...] As has been documented earlier, gang members come and go, whether as a consequence of being shot, or imprisoned, or as part of a conscious decision to reduce involvement in gang activities. The fluidity in membership prevents the stability required for roles to develop and become more formal". (Decker, S.H. & Winkle, B. V., 1996, s. 275)

Denne flygtighed kan både forhindre den kriminelle adfærd i at blive stærkt organiseret, ligesom den kan indvirke på bandens interne struktur.

I stedet påviser kriminologerne Decker og Winkle, at selvidentifikation som en bande samt tydelige fællesværdier har større betydning end en tydeligt organiseret struktur. Delte værdier, symboler og holdninger er med til at forstærke en fælles bandeidentitet. Hvis en gruppe opfatter sig selv som en bande og ønsker, at andre skal opfatte dem som en bande, vil de forsøge at opføre sig således, med hvad det indebærer af symboler, værdier og kriminelle handlinger.

"By identifying himself (or herself) as a member of a specific gang, a member communicates a set of behavioral expectations about how they will act and incurs a set of expectation about how others will respond." (Decker, S.H. & Winkle, B. V., 1996, s.273)

Ud fra tanken om at tydelige fællesværdier og gruppens selvidentifikation som en bande er væsentlige faktorer, har vi ladet det være op til pigerne selv at

⁸ Rapporten medtager ikke de danske rockergrupper i deres undersøgelse.

definere, hvad en bande er, og hvorvidt de opfatter sig selv og deres gruppefællesskab som en bande. Vi mener, det er relevant, at samtlige piger identificerer sig med den amerikanske bandekultur, og derfor ønsker vi ikke at ignorere pigernes egen karakteristik af gruppen i et forsøg på at følge Rigspolitiets definition på en bande. Det kan have naturlig relevans for politiet at betone den kriminelle adfærd i definitionen af en bande, men kulturanalytisk må det være centralt, at pigerne iscenesætter sig selv som en bande med de værdier og symboler, som de mener tilhører kulturen. Vi vil derfor i analysen gå ind i, hvordan pigerne definerer en bande, og hvad et sådan bandefællesskab betyder for dem.

1.3 Køn

1.3.1 Køn som fremførelse

En kulturanalyse af de vilde piger kræver uundgåeligt en inddragelse af kønsteori, da selve det, at piger udøver vold, i høj grad udfordrer de herskende normer og tanker om feminitet og maskulinitet. Men hvad er køn? Er det en fast kerne inden i os, som er biologisk determineret, eller er det en flydende konstrueret størrelse? Den amerikanske filosof og kønsteoretiker Judith Butler konstaterer i sine *queer* teorier, at køn er en socialt skabt størrelse og dermed ikke en naturgivet kerne.

Butler tager udgangspunkt i den klassiske feministiske opdeling af kønnet i det biologiske køn (sex) og det sociale køn (gender). Det biologiske køn skal forstås som de anatomiske og kropslige forskelle, mens det sociale køn repræsenterer en socialt og kulturelt skabt kønsidentitet. Butler tager dog skridtet videre og forstår også det biologiske køn som socialt præget. Ifølge Butler er det kropslige køn præget af sociale konventioner, da selv de anatomiske forskelle opfattes gennem kulturelt styrede forventninger. Professor i pædagogisk psykologi Dorte Marie Søndergaard, der arbejder ud fra Butlers konstruktivistiske kønsteorier, forklarer, hvorledes det biologiske kropslige køn også er præget af diskurser:

*"Kroppen eksisterer – vi fødes og føder, æder og drikker, dør etc.
Men – pointen lyder: Vi har ingen akulturel adgang til nogen af disse*

⁹ Zeuner og Højland konkluderer, at den danske litteratur på bandeområdet er begrænset, hvorfor de benytter sig af Amerikansk forskning til belysning af emnet, hvilket har inspireret vores tilgang til emnet. (Zeuner, L & Højland, J., 2003)

funktioner. Der findes ingen akulturel eller ren biologisk adgang, ingen hverken prædiskursiv eller præ-praksisformidlet adgang til det kropslige, til det vi kalder natur." (Søndergaard, D. M., 1996, s. 42)

Når Søndergaard og Butler benytter diskursbegrebet, er de inspireret af Foucaults ideer om subjektet som socialt produceret gennem blandt andet juridiske systemer som regulerer, dikterer og beskytter individers levevis (Butler, J., 1990 og Søndergaard, D. M., 1996). Disse historisk og kulturelt specifikke diskurser bliver hos individet til indlejrede normer og handlinger. Gennem diskurser påføres individet kønsnormer, som omhandler forventninger til, hvordan mænd og kvinder hver især bør agere.

På baggrund af denne forståelse af kønnet som diskursivt konstitueret, argumenterer Butler for, at køn skal fortolkes som en *performance*, en fremførelse. Fremførelse af køn skal forstås som en citerende og gentagende praksis, som foregår inden for disse herskende diskurser. På den måde bliver køn et spørgsmål om, hvordan individet vælger at handle.

"There is no gender identity behind the expressions of gender; that identity is performatively constituted by the very "expressions" that are said to be its results." (Butler, J., 1996, s. 25)

Det at være kvinde bliver på denne måde ikke en fast entydig størrelse eller en naturgivet fællesidentitet, men i stedet er der tale om, at kønsidentiteten bliver en frit flydende størrelse. Kvinde er på den måde noget, man vælger at være ifølge Butler. Således tager Butler afstand fra den binære opdeling af kønnet i maskulinitet eller femininitet, som hun påpeger som socialt konstruerede størrelser. Når køn bliver spørgsmål om fremførelse og handlemåde og derved uafhængig af biologien, kan en kvinde i princippet fremføre en kønsidentitet, som på baggrund af kulturelle bestemmelser opfattes som maskulin. Butler argumenterer på baggrund af dette for kønnets frigørelse fra samfundets ekskluderende kønsnormer.

Folklorist Sidsel Natland forholder sig også til køn som en diskursivt formet størrelse og benytter sig af begrebet hegemonisk femininitet¹⁰ for at illustrere, at der i samfundet findes et femininitetsudtryk, der har den sociale magt. Denne hegemoniske femininitetstype kan forstås som det femininitetsudtryk, der fuldt ud har indlejret samfundets dikterede normer og værdier for kvinden, hvorfor

repræsentanterne for dette femininitetsudtryk opnår den største anerkendelse og respekt i samfundet. Alle andre former for femininitet vil være underordnet denne hegemoniske femininitet, og som Natland påpeger, er det ikke alle kvinder eller piger, der kan leve op til dette femininitetsudtryk grundet for eksempel marginalisering, turbulente familieforhold eller stigmatisering (Natland, S., 2003 & 2004). For disse piger kan køn og tanker om femininitet blive forbundet med følelser af ambivalens og mindreværd.

Vi ønsker at tage ideen om køn som fremførelse med os videre i forståelsen af de vilde piger, ligesom vi forventer, at begrebet hegemonisk femininitet kan belyse de vilde pigers forhold til køn og femininitet. Tanken om maskulinitet og femininitet som værende socialt konstrueret og diskursivt konstituerende er ligeledes interessant i forbindelse med piger og vold.

1.3.2 Kvinder og kriminalitet

Den store medieopmærksomhed, der vises vilde piger, skyldes sandsynligvis, at majoriteten opfatter den udagerende adfærd som en overskridelse af, hvad der anses som almene normer for det kvindelige køn. Natland peger på, at vold er en kønnet kategori, som stadig i høj grad forbindes med maskulinitet. Pigernes kriminelle handlinger fremstilles ofte som særegne i forhold til drengenes lovovertrædelser, hvilket for eksempel ses, når kønnet understreges i en beskrivelse af pigernes gerninger:

"Dette kommer tydelig til uttrykk i en del av medias reportasjer om "jentevold": I den offentlige diskursen om vold skrives og snakkes det om "jentegang" og "jentevold" når jenter er involvert [...], mens saker der gutter er involvert, ofte omtales som "ungdomsgjeng", "ungdomsvold" eller bare "vold"." [...] Poenget mitt er at bruken av prefikset "jente-" føyer seg inn i et mønster: Den tradisjonelle bruken av "mann" som nøytral kategori og "kvinne" som den markerte "andre". (Natland, S., 2003, s. 51)

På denne måde bliver køn sat øverst på dagsordenen, når det drejer sig om piger, som agerer aggressivt og nogle gange kriminelt. Natland understreger i den forbindelse, at kriminelle kvinder repræsenterer en dobbelt afvigelse både i form af deres "fejlede femininitet", men også fordi de på grund af deres køn ikke er

¹⁰ Natland er inspireret af Robert Connells' begreb *hegemonisk maskulinitet*.

"rigtige" kriminelle. De mislykkes som kvinder, fordi de udviser aggressiv adfærd frem for en forventet passivitet, men opfattes samtidig heller ikke som "ægte" kriminelle, da de ikke er mænd (Natland, S., 2003 & 2004).

Kvindes lovovertrædelser er traditionelt blevet forsømt i både kriminologisk, sociologisk og kulturanalytisk forskning. Når kvinders kriminalitet endelig belyses, er det ofte ud fra teorier, hvor vold og kriminalitet anses som værende biologisk maskulint. Kriminelle kvinder er tidligere blevet behandlet som patologiske og mentalt forstyrrede, fordi de afveg fra de dominerende forestillinger om en kvindes sande natur som værende passiv frem for aggressiv. Tilmed er kvindelig kriminalitet tidligere blevet behandlet, som om den udelukkende bestod af seksuelle lovovertrædelser? (Campbell, A., 1981, Miller, J., 2001).

En dominerende teori i dag er frigørelseshypotesen, der er blevet brugt til at forklare den nuværende stigning i antallet af kvindelige dømte kriminelle. Her forklares kvinders kriminalitet som et resultat af kvindefrigørelsen og den øgede lighed mellem kønnene. Hypotesen går basalt på, at når kvinder ligestilles mænd, vil de begynde at agere maskulint (Campbell, A., 1981, Miller, J., 2001, Natland, S., 2003 & 2004). I sådanne teorier gøres køn til den dominerede årsag og forklaring, og som det fremgår, opfattes den udagerende adfærd grundlæggende som noget biologisk maskulint.

Ifølge sociolog Jody Miller bliver kvindelige kriminelle derudover ofte forsøgt forstået ud fra generaliserende teorier om kriminalitet, hvor der søges efter ligheder mellem de to køns lovovertrædelser. Ved sådanne tilgange elimineres køn som mulig forklaring, og kvindelige kriminelle anskues udelukkende ud fra teorier, der oprindeligt er udviklet til at forklare mandlig kriminalitet (Miller, J., 2001). De britiske kønsteoretikere Jennie Garber og Angela McRobbie fastslog allerede i 1975, at det ikke gav nogen mening at søge blandt de drengedominerede gadekulturer for at forstå unge pigers subkulturer. Garber og McRobbies udgangspunkt var pigernes manglende synlighed i subkulturforskningen, og når pigerne en sjælden gang blev nævnt i forskningen, blev deres position inden for ungdomskulturerne beskrevet som andenrangs og deres rolle som udelukkende seksuel. Derfor satte de sig for at undersøge pigernes marginalisering og fandt frem til, at pigerne havde deres egne subkulturer, der var baseret på alternative strategier og derfor ikke identiske med de drengedominerede subkulturer. Pigerne skulle ikke findes på gadeplan som drengene, men i stedet på værelserne, hvor de dyrkede deres egne ritualer (McRobbie, A. & Garber, J., i Hall og Jefferson, 1975).

På samme måde konkluderer psykolog og sociolog Anne Campbell i sine studier af unge kriminelle piger, at pigerne ikke bør forstås ud fra mandlige teorier som uden videre overføres på det modsatte køn. Pigerne skal i stedet anskues ud fra aktuelle pigekulturer, der kan kaste lys over de kriminelle pigers værdier og normer:

"Girls who habitually become involved in violence, theft and so on, have to be seen in terms of their own peers who do not, and evidence provided by a study of such girls may suggest that they are not 'deviants' but individuals who have taken values and norms one step further than their friends." (Campbell, A., 1981, s. 82)

Med andre ord, ved at studere de kriminelle pigers jævnaldrende og deres kultur, kan man belyse årsagerne til de kriminelle handlinger, og pigerne vil måske fremstå som mindre afvigende.

Kultur- og kønsforsker Anne Scott Sørensen peger ligeledes på vigtigheden i at se på aktuelle pigekulturer, når de vilde piger skal forstås. Ifølge Sørensen har teenagepiger i dag en mere selvbevidst attitude end tidligere, hvilket blandt andet viser sig i bølgen af Girl Power bevægelser, som startede midt i 1990'erne. Sørensen forklarer, hvordan piger i dag eksperimenterer inden for nye kvinde-stereotyper. Hvor der tidligere var *madonnaen* og *luderen*, findes der i dag også typer som *bitch*, *bad girl* og *slut*, som pigerne kan lege og eksperimentere med. Det er blandt andet i medierne og populærkulturen at disse figurer fremstilles, og hvor pigerne finder inspiration. Sørensen peger på DR's *Bitch-spillet*, der er et computerspil, hvor det gælder om at optræde med en særlig attitude, mens man mobber og bagtaler de andre spillere (Søndergaard, P.S., 2003, Sørensen, A. S., 2002 og 2003). Man kan i forlængelse heraf nævne de populære film og tv-serier som *Kill Bill*, *Tomb Raider*, *Buffy the Vampire Slayer* og *Dark Angel*, der alle har en kvindelig hovedperson, der optræder voldeligt og ikke finder sig i noget. Problemet med sådanne rollemodeller eller kvinde-stereotyper opstår først, når den unge pige overfører denne type adfærd til sit virkelige liv og bliver til en slags *bad girl-fundamentalist*:

"Der er de piger, der snuser til bad girl-fænomenet, afsøger det og vender styrket tilbage og så er der dem, der bliver derude, fordi de ikke har noget at vende hjem til." (Interview med Anne Scott Sørensen i Søndergaard, P. S., 2003, s. 26)

Pointen er, at ved at se på de vilde pigers jævnaldrende og de herskende pigekulturer, som gør sig gældende i dag, kan man måske se en sammenhæng mellem denne bad-girl attitude eller girl power kultur og de vilde piger. Derfor finder vi, at det giver mening at anskue de vilde pigers subkultur ud fra deres jævnaldrenes pigekulturer frem for at forstå pigerne udelukkende ud fra drengenes subkulturelle grupperinger og kriminalitet. Mens vi medtænker køn i en kulturanalyse af de vilde piger, vil vi dog ikke se bort fra de variabler, der går på tværs af køn, og som ligeledes kan belyse pigernes kriminalitet. Hvor afgørende køn er i en forståelse af de vilde pigers udagerende adfærd må i sidste ende forstås ud af den indsamlede empiri.

1.4 Teoriopsummering

I opgavens tre teoridele har vi udvalgt og diskuteret teorier, som vi mener, vil kunne skabe en kvalificeret kulturanalyse og kaste lys over de problemstillinger, der fokuseres på i denne opgave. Vi ønsker med denne opsummering, kort at ridse vores primære teoretiske fundament op.

I første teoridel diskuteres Anthony Giddens og Thomas Ziehes begreber om sen-modernitet, aftraditionalisering, kulturel frisættelse og forventningspres. Der fokuseres på de afgørende strømninger og forandringer, der inden for de sidste årtier har udviklet samfund såvel som individ. Ligeledes diskuteres kort globaliseringsprocesserne og disses eventuelle påvirkning på unge mennesker. Amerikanisering og globaliseringsprocesser vurderes at have betydelig indflydelse på ungdommens valg af livsstil, særligt rap og ghettokulturen synes at have relevans i forhold til de vilde piger. Zygmunt Baumans teorier om samtidens flygtige fællesskaber inddrages til en beskrivelse af det sen-moderne menneskes splittelse mellem sikkerhed og frihed, fællesskab og individualitet.

I anden teoridel diskuteres Birmingham- og Chicagoskolens klassiske subkulturbegreber, der fokuserer på socialklassens betydning i samspil med forældre- og dominantkulturen i en forståelse af unges subkulturelle grupper. Ligeledes inddrages post-subkulturalisterne Sarah Thorntons, Andy Bennetts og David Chaney's nye forståelse af subkulturbegrebet, som en del af sen-moderne unges livsstil- og identitetskonstruktioner. Under samme teori-afsnit fokuseres der endvidere på Erving Goffmans teori om *stigmatisering* samt Howard Beckers teori om *afvigelse*. Disse teorier diskuteres i forhold til, hvorfor nogle unge danner subkulturer, da grupperinger blandt stigmatiserede kan indeholde alternative kilder til accept, identifikation og anerkendelse. Efterfølgende behandles Phil

Cohen og Ove Sernhedes teorier om territorier og de myter, der kan forbindes med de steder, hvor de unge subkulturer holder til. Der fokuseres på begrebet *nationalism of the neighbourhood* eller bydelsnationalisme som en følelse af stolthed over at stamme fra netop det bestemte område, hvilket kan munde ud i et ønske om at beskytte territoriet. Herefter inddrages John Clarke og Dick Hebdiges teorier om stil som kommunikation af en særlig gruppeidentitet. Stil anskues som værende afgørende for en gruppes selvopfattelse og for, hvordan gruppen opfattes af omverdenen. Anden teoridel afsluttes med en diskussion af bandebegrebet. Der diskuteres forskellige bud på, hvordan begrebet bør defineres, og hvad der karakteriserer en bande. I Amerikansk bandeforskning argumenteres der for, at en gruppes selvidentifikation som bande samt tydelige fællesværdier er det væsentligste og ikke, om kriminaliteten er organiseret i en hierarkisk opbygget organisation.

I tredje og sidste del af teorien diskuteres Judith Butlers teori om køn som fremførelse eller *performance*, hvor kønsidentitet ikke anskues biologisk determineret, men derimod som styret af diskurser. Individet påføres historisk og kulturelt specifikke kønsnormer, der hos individet bliver til indlejrede handlinger og forventninger om, hvordan mænd og kvinder hver især bør agere. Tanken om maskulinitet og feminitet som værende socialt konstruerede og diskursivt konstituerende får særlig relevans i forbindelse med piger og vold. Det diskuteres efterfølgende på baggrund af Sidsel Natlands begreb *hegemonisk feminitet*, at der i samfundet eksisterer en feminitetstype, der har den sociale magt, men som ikke alle kvinder eller piger formår at leve op til. Dernæst diskuteres vold som kønnet kategori. Jody Miller, Anne Campbell, Jennie Garber, og Angela McRobbie fokuserer på det forenkede og forkerte i at benytte generelle teorier om kriminelle i forsøget på at forklare kvinder og kriminalitet. Endvidere afvises frigørelseshypotesen som en forklaring på kvinders lovovertrædelser, da den netop bygger på en opfattelse af kriminalitet og vold, som værende biologisk maskulint. I stedet fokuseres der efterfølgende på vigtigheden af at inddrage og studere aktuelle pigekulturer. Anne Scott Sørensens begreb om *bad girl-fundamentalisme* fremhæves for at argumentere for at anskue vilde pigers subkultur ud fra deres jævnaldrenes pigekulturer frem for at forstå pigerne udelukkende ud fra drengenes subkulturelle grupperinger og kriminalitet.

2. METODE

2.1 Metodiske overvejelser

2.1.1 Det semistrukturerede kvalitative forskningsinterview

Vores teoretiske udgangspunkt samt valg af problemfelt og problemformulering danner udgangspunkt for vores valg af metode til indsamling af empiri. Flere metodevalg ville være mulige i en undersøgelse af de vilde piger, men da vi særligt ønsker en nuanceret belysning af de vilde pigers fællesskaber, herunder deres håndtering af kønsidentitet inden for gruppen, stilen samt deres udagerende adfærd, kunne vi udelukke den kvantitative metode. Vores primære ønske for undersøgelsen er ikke at nå frem til generaliserbare data om vilde piger, men i stedet at opnå en mangesidig forståelse af den enkelte vilde piges kultur og selvopfattelse.

Vi valgte at indlede vores studie af de vilde piger med et besøg hos Humletøserne på Humlehaveskolen i Vollsmose ved Odense. Her mødtes vi med en specialklasse for vilde piger for at spore os ind på den mest udbytterige metode. Deltagerobservation ville have været spændende, men vi vurderede det hurtigt for problemfyldt. Det ville være utopisk at følge pigerne rundt i deres dagligdag og forvente, at de ville opføre sig, som de plejede med to voksne i hælene. Desuden ville vi nødtigt befinde os i situationer med slagsmål eller tyveri, som er en del af pigernes hverdag. Med udgangspunkt i ønsket om at forstå pigernes subkulturelle fællesskaber, overvejede vi i stedet at samle pigerne i to fokusgrupper for blandt andet at iagttage gruppernes dynamik og få indblik i hierarki og struktur. Humletøserne fik os dog til at revurdere vores metodeovervejelser. Pigernes indbyrdes omgangstone var præget af stor tumult og råben, og der blev ofte talt et fremmed sprog hen over hovedet på os. Vi frygtede, at vi ikke ville være i stand til at styre en eventuel fokusgruppe eller opnå den nødvendige intimitet med den enkle interviewperson¹¹. Det kunne ligeledes blive vanskeligt at undgå elementer af overdrivelse, da vi fornemmede, at pigerne gerne imponerer hinanden med, hvor vilde og voldelige de er.

Derfor blev det kvalitative forskningsinterview vores oplagte valg af metode til empiriindsamlingen. Det kvalitative interview giver os mulighed for at belyse den enkelte piges betydningsdannelser og måde at forvalte sin verden på:

¹¹ Inspireret af Kvale og Fog har vi valgt at benytte os af betegnelsen interviewperson velvidende, at ordet informant ofte benyttes. Argumentet for dette valg er blandt andet, at vi som interviewere i interviewsituationen i nogen grad også selv fungerer som informanter.

"Det defineres som et interview, der har til formål at indhente beskrivelser af den interviewedes livsverden med henblik på at fortolke betydningen af de beskrevne fænomener" (Kvale, S., 1997, s. 19)

Vi er med det kvalitative forskningsinterview i stand til at identificere den interviewedes følelsesmæssige perspektiver. Metoden kan munde ud i brugbart materiale til fortolkning samt en nuanceret forståelse af problemfeltet. Områder som pigernes subkulturelle fællesskaber, kønsidentitet og voldens funktion mener vi fint kan belyses gennem det kvalitative forskningsinterview, blandt andet grundet det personlige indblik i interviewpersonernes livsverden (Kvale, S., 1997, Fog, J., 1994).

2.1.2 Interviewplanlægning og strukturering

Et af det kvalitative interviews fordele er dets åbenhed. Der er ingen standardteknikker eller regler for det kvalitative interview. Det kvalitative forskningsinterview benyttes med forskellige grader af strukturering fra fastlagte spørgsmål til fri samtale (Fog, J., 1994). For at give plads til en så naturlig og fri interaktion mellem os og interviewpersonen som muligt, har vi valgt at benytte os af det semistrukturerede kvalitative interview. Ved semistruktureret forstår vi, at interviewet består af nogle på forhånd formulerede spørgsmål, men med plads til spontane spørgsmål samt improvisation inden for de forskellige emner. Denne interviewform kendes også som det eksplorative interview, hvor interviewet er en smule struktureret, men hvor interviewerens samtidig forfølger interviewpersonens svar (Kvale, S., 1997). Vi valgte bevidst at interviewe pigerne, inden vi havde sat os ind i, hvilken teoretisk referenceramme vi ville analysere pigerne i. Dette gjorde vi ud fra et ønske om at gå til feltet så fordomsfrit som muligt.

Inspireret af Kvalets syv stadier for en interviewundersøgelse¹² tog vi udgangspunkt i en tematisering af emnet og udarbejdede derudfra en interviewguide. Indledningsvis fandt vi frem til, hvilke forskningsspørgsmål vi ønskede at besvare på baggrund af den indsamlede empiri. Disse forskningsspørgsmål omformulerede vi efterfølgende til interviewspørgsmål i et neutralt letforståeligt sprog. Vi gjorde meget ud af at undgå en akademisk formulering af spørgsmålene, da vi var klar over, hvilket signal det ville sende

pigerne. De designede spørgsmål inddelte vi i to overordnede emnekategorier, der blev inddelt i forskellige delemner, som vi ønskede at berøre i samtalen. De to overordnede emner for interviewet blev fællesskabet og pigekultur, og herunder henholdsvis emnekategorierne: Veninder, hierarki, drenge, kriminalitet og stil, værdier, seksualitet og etnicitet.¹³

Interviewguiden blev opbygget således, at de indledende spørgsmål var de nemme spørgsmål, som fungerede som en opvarmning, hvor den gode stemning skulle etableres. Dog valgte vi, efter at have afprøvet interviewguiden på to piger fra Humlehaveskolen, at ændre i interviewguidens opbygning, hvilket begrundes i afsnittet 'Vold – et følsomt emne'. Under selve interviewforløbet var det vores intention at forfølge interviewpersonernes svar kritisk og efterprøve deres udsagn. Vi valgte endvidere ikke at stille alt for ledende spørgsmål, men ville i stedet forsøge at få interviewpersonen til at respondere, som det faldt hende naturligt. Udover de på forhånd designede emner, konstruerede vi et skema, som pigen indledningsvis skulle udfylde med personlige data som alder, bopæl, uddannelsesniveau osv.¹⁴

2.1.3 Rekruttering

Vi har gjort os adskillige overvejelser vedrørende, hvordan vi kunne få kontakt til de vilde piger, og hvordan vi bedst motiverede dem til at deltage i vores projekt. Vi er flere gange blevet advaret om, at det ville være yderst vanskeligt at få kontakt til piger med erfaring med gruppemotiveret¹⁵ vold. Derfor har vi benyttet os af flere rekrutteringsmetoder, hvilket har medført at interviewpersonerne er rekrutteret fra forskellige steder og via forskellige kilder. Vores krav til interviewpersonerne var, at de havde eller havde haft erfaring med at begå vold i grupper. Vi ønskede ikke at interviewe piger, som på egen hånd optrådte voldeligt, da de vilde pigers gruppefællesskab var det punkt, som vi ønsker at analysere.

¹² Kvaales syv stadier for en interviewundersøgelse består af tematisering, design, interview, analyse, verificering og rapportering (Kvale, S., 1997).

¹³ Se bilag 2 (Interviewguide)

¹⁴ Se bilag 4 (Personlig data)

¹⁵ Der skelnes inden for forskningen af kriminalitet mellem gruppemotiveret kriminalitet og grupperelateret kriminalitet. Gruppemotiveret kriminalitet referer til kriminalitet som anstiftes og udøves af gruppen, hvorimod grupperelateret kriminalitet blot kan relateres til en gruppe eller personer i gruppen (Rambøll's rapport om grupperelateret kriminalitet i Danmark, 2002, s. 26).

Vi tog indledningsvis kontakt til flere SSP-medarbejdere i de Storkøbenhavnske kommuner, samt hængte opslag op på skoler og i ungdomsklubber i håb om at skabe kontakt til de rigtige piger. Disse metoder førte dog ikke til noget, da SSP-medarbejderne, som forventet, var beskyttende over for pigerne og derfor ikke villige til at hjælpe os. Dog fik vi kontakt til Politimesteren i Odense samt lokalpolitiet i Vollsmose, som var indstillet på at hjælpe. Vi valgte at indlede vores empiriindsamling med et interview med en politibetjent fra Vollsmose, som havde stort kendskab til vilde piger og fungerede som kontaktperson for flere. Han satte os i forbindelse med pigerne fra Projekt Humletøserne, som vi besøgte samme dag i Vollsmose. Humletøserne er ti piger, som går på Humlehaveskolen i samme klasse, der fungerer som et omsorgsprojekt for udsatte piger. Disse piger er som regel blevet bortvist fra andre skoler og har store personlige og sociale problemer og derfor vanskeligt ved at følge almindelig skolegang. Projektet tilbyder pigerne et sted at være dagligt, og det primære mål for projektet er, at hjælpe pigerne til at kunne føre en nogenlunde tålelig tilværelse.

Vi besøgte Humletøserne to gange og brugte disse besøg til at spore os ind på feltet, få ideer til interviewspørgsmål og vænne os til interaktion med de vilde piger. Vi valgte ikke at benytte Humletøserne som interviewpersoner, da pigerne er med i et omsorgsprojekt, hvor de arbejder hårdt på at lægge volden bag sig. Pigenes grupper brydes op, og de indgår ikke længere i de samme kriminelle fællesskaber. Vores besøg på Humlehaveskolen gik i stedet med at snakke med både tilknyttede pædagoger og pigerne selv. Pædagogerne gav os et grundigt indblik i de problematikker, som gør sig gældende for deres vilde piger, og vi reflekterede sammen med pædagogerne over mulige problemstillinger inden for feltet. Samlet set har vores besøg i Vollsmose været en god og inspirerende indledning på empiriindsamlingen, da det hjalp os til at få afmystificeret feltet og til at få vores overvejelser konkretiseret.

Den egentlige rekruttering begyndte i København, hvor en skolelærer, som vi kendte personligt, skabte kontakt til nogle vilde drenge fra Avedøreskole uden for København. En af disse drenge satte os i forbindelse med en pige, som havde stor erfaring med gruppemotiveret vold. Samme pige bragte os efterfølgende i kontakt med to veninder fra en anden gruppe i Albertslund, som også indvilligede i at blive vores interviewpersoner.

Under interviewforløbet gik det op for os, at flere af pigerne benyttede Internettet dagligt til at chatte på. Dette fik os til at overveje Internettet som

mulig rekrutteringsvej. Vi fandt frem til et ungt chatforum kaldet Arto¹⁶, som viste sig at være et godt forum med henblik på at søge efter interviewpersoner til netop vores projekt. Vi lavede et opslag på den virtuelle opslagstavle¹⁷, oprettede en profil og håbede på kontakt. De næste to uger tilbragte vi foran computeren, hvor vi sendte e-mails frem og tilbage, og chattede med de mange piger, som kontaktede os. Det var overvældende så mange piger, der havde erfaring med vold. Flere var tilbageholdende over for at mødes med os, da de var bange for både politi og medierne. Dog fik vi hurtigt rekrutteret syv interviewpersoner fra 4 forskellige grupper gennem dette forum. I chatforummet Arto opretter hver enkelt bruger en personlig profil, som kan dekoreres individuelt med forskellige farver, ikoner og skrifttyper. Derudover har hver enkelt bruger mulighed for at skrive en personlig velkomsttekst, oprette fotoalbum, skrive dagbog, lave afstemninger osv. Disse profiler ønsker vi at medtage i analysen, og denne rekrutteringsform giver os således yderligere materiale til behandling i analysen.

Vi valgte at aflønne hver interviewperson med 100 kr. for deres deltagelse.¹⁸ Denne beslutning blev taget på baggrund af en stærk fornemmelse af at netop denne type interviewpersoner ville være stort set umulige at få til at møde op på et bestemt tidspunkt og deltage, uden at få en form for betaling. Dog var det vigtigt for os at denne betaling ikke skulle være en del af den indledende manøvre i rekrutteringen, idet det var afgørende at interviewpersonen virkelig havde noget at fortælle om, og ikke kun blev motiveret af pengene. Derfor nævnte vi først aflønningen, når vi var tæt på at lave en præcis interviewaftale med interviewpersonen. Desuden forhørte vi os med pædagogerne i Vollsmose, som synes at det var en god idé at aflønne pigerne, så pigerne kunne føle at de deltog i noget vigtigt og at der blev sat stor pris på deres indsats.

Indsamlingen er alt i alt resulteret i ni interviews med ti interviewpersoner fra Storkøbenhavn fra henholdsvis Amager, Bispebjerg, Albertslund, Nørrebro, Vesterbro, Sydhavnen og Avedøre. Empiriindsamlingen foregik over to måneder, og vi fik større tilslutning, end vi nogensinde kunne have forestillet os. Samtlige af de interviewede piger gav udtryk for at have mange veninder, som vi kunne interviewe, og efter endt empiriindsamling kontaktes vi stadig af piger fra Arto, som gerne vil medvirke i projektet. Fra Århus Politi og fra en pædagog i Brøndby

¹⁶ <http://www.arto.dk>

¹⁷ Se bilag 1 (Opslag)

¹⁸ Vi blev inspireret til en sådan aflønning af informanter i rapporten *Utilpassedes Perspektiver* af Hans Jørgen Dam, hvor de unge netop honoreres per interview for at motivere en deltagelse i projektet.

har vi ligeledes modtaget tilbud om hjælp til rekrutteringen, dog vurderer vi, at vi må begrænse os til det opnåede antal dybdegående interviews, da opgavens omfang og den begrænsede tid forhindrer os i at kunne bearbejde et større antal interviews.

2.1.4 Interviewforløb og –udførelse

Under selve interviewforløbet var vi meget opmærksomme på at skabe en afslappet og naturlig stemning. Vi besluttede os for, at afholdelsesstedet for samtlige interviews så vidt muligt skulle være pigernes skoler. Der mødte vi dem efter skoletid og fandt et tomt lokale til at afholde interviewet i. Vi medbragte sodavand og slik til pigerne og benyttede de første ti minutter på uformel samtale for at fjerne eventuel nervøsitet og præstationsangst fra deres side. Vi skiftedes til at stille spørgsmål til interviewpersonen, undgik så vidt muligt at tale i munden på hinanden og var opmærksomme på at lade den interviewede komme til orde.

Interviewet forløb altså med to interviewere over for en interviewperson undtagen i et enkelt tilfælde, hvor to piger fra Albertslund insisterede på at blive interviewet sammen. Da vi absolut ønskede pigernes deltagelse i projektet, måtte vi gennemføre interviewet med to interviewere over for to interviewpersoner. Selvom en sådan interviewform helst skal undgås, kan vi dog efterfølgende vurdere, at pigerne kendte hinanden så godt, at de kunne tale om alle emner foran hinanden. Vi mener, at vi lykkedes os at nå ind til hver enkelt interviewperson, og at vi er i stand til at karakterisere dem individuelt. Desuden skal pigernes usikkerhed i denne situation tages i betragtning, da de samtidig i begyndelsen forsøgte at opretholde en hård og sej facade over for os. Dette vil vi naturligvis diskutere yderligere i analysedelen.

Det faktum, at vi i vores strukturering af interviewet gjorde plads til spontane spørgsmål samt improvisation inden for emnerne, medførte naturligvis variation fra interview til interview. Vi oplevede, at de københavnske piger gjorde meget ud af at beskrive sig selv og deres grupper som bander. Dette blev vi naturligvis nødt til at spørge ind til, hvilket medførte en større variation mellem de indledende og de afsluttende interviews.

Alt i alt forløb samtlige interviews med de ti interviewpersoner over al forventning. Pigerne fortalte åbent om volden, veninderne og kriminaliteten. Vi fornemmede en begejstring fra pigernes side over at få lov til at fortælle om deres oplevelser, mens der blev lyttet intenst til dem. Vi havde ikke forventet, at

pigerne ville deltage så engageret, som de gjorde, og vi føler at samtlige interviews har givet os god og brugbar empiri til analyse og fortolkning. Dog ønsker vi at påpege, at vi har med piger at gøre, der ikke er vant til at skulle tale om sig selv eller skulle reflektere over eget liv, hvorfor flere af pigernes svar er kortfattede.

2.1.5 Vold - et følsomt emne

Definitionen på et følsomt emne varierer fra person til person. Det kan derfor være vanskeligt at bedømme, hvornår man som interviewer har med et følsomt emne at gøre. Renzetti og Lee opstiller følgende definition på et følsomt emne: "*A sensitive topic is one that potentially poses of those involved a substantial threat [...]*" (Renzetti, C. L., og Lee, R., 1993, s. 5). Det afgørende i definitionen er altså, at en substantiel fare er til stede. Denne kan opstå ved berøring med visse emner eller som en konsekvens heraf. Generelt kan man sige, at det ofte er emner, som omhandler noget socialt uacceptabelt, ulovligt eller tilhører intimsfæren, der forbindes med en vis følsomhed (Colling, H., Harboe, S., Jacobsen, P., Larsen, H., Wegens, J., 1992).

Vores emne indeholder elementer af ovenstående. Vilde piger reagerer med voldelig adfærd, og deres adfærd falder derfor ind under, hvad der anses som værende socialt uacceptabelt og kriminelt. Vi spørger ligeledes ind til pigernes seksualitet og kønsidentitet, hvilket er intime spørgsmål, som er med til at gøre emnet ekstra følsomt. Man kan sige, at der både for os interviewere og for pigerne selv er en vis fare og usikkerhed forbundet med interviewet og beskæftigelsen med emnet. Pigerne skal beskrive personlige episoder og handlinger, som dels er ulovlige og dels intime. For os interviewere er det både faren ved pigernes aggressive adfærd, men også emnet vold i forbindelse med børn eller unge, som bør omgås med en vis forsigtighed.

Vi vurderede, at der var flere af vores delemner, der kunne blive vanskelige at spørge ind til, blandt andet de konkrete voldsepisoder, pigernes seksualitet og kriminalitet. Det var omkring disse emner svært at finde en grænse for, hvor meget vi kunne tillade os at spørge om uden at fremstå provokerende eller nedsættende. Vi havde indledningsvis forestillet os, at interviewguiden skulle konstrueres således, at vi begyndte med bløde spørgsmål omhandlende venner og fritid og bevidst ventede med de følsomme spørgsmål til senere i interviewet. Vi forestillede os med denne indledning at opnå en vis afslappethed hos pigerne,

hvorved vi ville vinde deres tillid og opnå åbenhed. Dog erfarede vi på baggrund af vores møde med Humletøserne, at pigerne forventede at skulle tale om vold, da de på forhånd var blevet informeret om vores projekt. Samtidig viste det sig, mod vores forventning, at der ikke var nogen følelsesmæssig ømtålelighed forbundet med at tale om selve volden. Ligeledes konstaterede vi, at vores interviewpersoner virkede afslappede og naturlige, når de fortalte om de forskellige overfald, de havde begået. Vi havde derfor ingen besværligheder med at spørge ind til dette emne. Guiden blev opbygget således, at vi begyndte med de mere direkte spørgsmål vedrørende grupperelationer og hierarki, kort efter fulgt af vold og kriminalitet.

Vurderingen af volden og kriminaliteten som følsomme emner i forhold til pigerne var altså delvist forkert. Det viste sig, at emner vedrørende familie og baggrund var langt mere følsomme end volden. Flere af pigerne havde svært ved at fortælle om deres nære relationer, og det blev i stedet disse emner, der skulle behandles med særlig varsomhed.

2.1.6 Ethiske overvejelser

Brugen af børn og unge i kvalitative interviews kombineret med emnet vold afføder en række etiske overvejelser omkring, hvorvidt børn er i stand til at forstå, hvad de medvirker i, og hvilke konsekvenser et interview kan have på sigt (Tisdall, K. M., 2003). Det kan diskuteres, hvorvidt pigerne er modne nok til selv at forvalte beslutningen om deres deltagelse i projektet. Af samme grund har det været vigtigt for os indledningsvis at oplyse pigerne grundigt om interviewforløbet.

"Informeret samtykke indebærer, at forskningsdeltagerne informeres om undersøgelsens generelle formål og om designet i hovedtræk såvel som om mulige risici og fordele ved at deltage i forskningsprojektet." (Kvale, S., 1997, s. 118)

Vi forklarede blandt andet pigerne, at interviewet ville blive transskriberet fra lydbandet og blive vedlagt projektet som bilag. Derudover fortalte vi pigerne, at opgaven vil blive offentligt tilgængelig, men at deres navne ikke ville fremgå hverken i udskrifter eller generelt i projektet. Vi har altså tilstræbt at give vores

interviewpersoner fuld anonymitet, men ikke fuld fortrolighed, da deres interviews vil blive læst af andre end os.

Ligeledes har vi haft overvejelser vedrørende eventuelle konsekvenser for interviewpersonerne. Vi har været opmærksomme på, hvordan den interesse, vi viste pigerne, har påvirket dem. Pigerne ville under interviewet opleve at få opmærksomhed og interesse i kraft af den vold, de udøver, hvilket umiddelbart er negativt. Derfor havde vi flere diskussioner og betæneligheder med hensyn til, hvordan vi skulle reagere, når pigerne fortalte om volden, og vurderede om, vi skulle være neutrale, ivrige, negative osv. Det var et dilemma at finde en passende og etisk forsvarlig måde at reagere på, da vi på ingen måde sympatiserer med volden, men samtidig havde stor interesse i netop pigernes beretninger om dette emne. Vi forsøgte mest muligt at være neutrale, men kan ved senere gennemlytning af bånd spore en vis ivrighed samt forbløffelse i forhold til pigernes skildringer af overfald.

Vi overvejede desuden magtforholdet pigerne og os imellem, og hvordan pigerne ville have det efter interviewet. Ville de få noget positivt ud af oplevelsen, ville de være ligeglade, eller ville de føle sig udnyttede og udleverede? Vi gjorde os derfor, under og efter interviewet, stor umage for at give os tid til at hyggesnakke og takke dem for deltagelsen. Det var vores generelle oplevelse, at pigerne hyggede sig under interviewet, og det fremgik tydeligt, at de ikke var vant til at få denne intense opmærksomhed. Med hensyn til magtforholdet er det vores opfattelse, at pigerne ikke føler, at de har overskredet en grænse ved at fortælle åbent om deres liv. Det er derimod vores opfattelse, at pigerne blot har følt vores interesse som en umiddelbar nysgerrighed omkring, hvordan de lever deres liv, og hvad de mener om vold.

Vedrørende interviewernes *identity management*, altså den måde hvorpå vi brugte og styrede vores identitet i forhold til pigerne, var det vigtigt for os ikke at optræde som *insidere*, og derved forsøge at indgå fuldt på pigernes niveau (Tisdall K.M., 2003). Denne linie blev allerede fra start ridset op, ved at vi ikke tilbød pigerne fuld fortrolighed. Dog forsøgte vi heller ikke at fremstå som *outsidere*, altså som fuldstændigt udenforstående voksne, men forsøgte i stedet at balancere mellem insider - og outsiderrollen. Vi ønskede at fremstå som unge frem for voksne, men samtidig som uvidende outsiders i forhold til emnet gruppemotiveret vold og kriminalitet. Det var vores opfattelse, at en sådan balance mellem de to roller ville gavne interviewet, pigernes fortællelyst og åbenhed.

Tisdall forklarer, hvordan der ofte i forbindelse med interviews af børn og unge, optræder *gatekeepers*, der vogter over de eventuelle interviewpersoner, og som interviewer skal igennem, som en del af rekrutteringsprocessen (Tisdall K.M., 2003). Forskellige lærere, pædagoger og SSP-medarbejdere har i vores projekt fungeret som gatekeepers mellem pigerne og os. Vi lærte hurtigt, at det ville være vanskeligt at få kontakt til samtlige interviewpersoner gennem for eksempel SSP-medarbejderne, da de naturligvis forsøger at beskytte pigerne og kontrollere, hvad pigerne deltager i, og hvem de lader sig interviewe af. Vi opsøgte derfor pigerne mere direkte og uden om disse vogtere, som beskrevet i afsnittet om rekruttering med vores opslag på Internettet. Etisk kan det diskuteres, hvorvidt det er forsvarligt at opsøge pigerne, hvoraf flere er under 15 år, uden at spørge deres forældre eller andre voksne i pigernes verden om lov. Dog har pigernes fulde forståelse af undersøgelsens formål og omfang, som beskrevet, været holdt for øje. Det har af samme grund været vigtigt for os, at understrege over for pigerne, hvad vi ville bruge interviewet til, og at de kun skulle besvare de spørgsmål, de havde lyst til. Desuden var det vigtigt for os, at de piger, som deltog i vores projekt, selv definerede sig som vilde piger, og at de ikke blev sat i bås af en pædagog eller en lærer.

I forbindelse aflønning af pigerne, har vi naturligvis haft flere etiske overvejelser, og har været bevidste omkring dilemmaet vedrørende motivationen for deltagelse i projektet. Vi har derfor været opmærksomme på om aflønningen ville give pigerne større lyst til at indfri vores forventninger, og derved overdrive deres handlinger eller decideret lyve for at tilfredsstille os. Netop derfor var betalingen også det absolut sidstnævnte i rekrutteringsforløbet. Lønnen har givet os mulighed for at vise vores taknemlighed over pigernes deltagelse, hvilket vi har vægtet højt. Vi har med aflønningen forsøgt at skabe et jævnybyrdigt forhold, hvor også pigerne har fået noget ud af at give et interview og derved ikke er gået derfra med følelsen af at have udleveret sig selv. Vi har dog ligeledes haft overvejelser og betænkeligheder, hvorvidt pigerne kan få en følelse af at blive mere interessante, rost og oven i købet aflønnet for den vild de udøver. Derfor har det være yderst vigtigt for os at understrege at aflønningen var som tak for deres tid og arbejdsindsats.

Samtidig er vi i forbindelse med vores samarbejde med Det Kriminalpræventive Råd, løbet ind i nogle etiske dilemmaer, idet vi oplever at sidde inde med konkret viden, som vi nøje må overveje med hensyn til hvilke oplysninger, vi etisk forsvarligt kan videregive.

2.1.7 Generaliserbarhed, reliabilitet og validitet

Vores kulturanalytiske projekt bygger som nævnt på ni kvalitative forskningsinterviews, og det er derfor ikke muligt at foretage statistisk målbare generaliseringer på baggrund af undersøgelsens resultater. Derimod kan vi ud fra vores interviews foretage en analytisk generalisering:

"Analytisk generalisering indebærer en velovervejede bedømmelse af, i hvilken grad resultaterne fra en undersøgelse kan være vejledende for, hvad der kan ske i en anden situation. Den er baseret på en analyse af ligheder og forskelle mellem to situationer." (Kvale, S., 2001, s. 228)

Projektet forsøger snarere at afdække de strukturer og dynamiske sammenhænge, der findes i interviewene (Fog, J., 1995).

Reliabilitet handler om pålidelighed i forhold til måden, hvorpå man forsker, og den måde man behandler sine data på. For at opnå en vis reliabilitet i vores projekt er der for eksempel foretaget reliabilitetskontrol af vores transskriptioner. Vi har begge nøje fulgt en transskriptionsguide, som fungerer som regelsæt for, hvorledes vi hver især skal transskribere. Desuden har vi begge dobbelttjekket hinandens transskriptioner for at sikre os, at båndet aflyttes så grundigt som muligt. Reliabiliteten fungerer som en del af forudsætningen for undersøgelsens gyldighed og validitet.

Overvejelser vedrørende validitet indgår i alle kvalitative undersøgelser, og det er derfor vigtigt, at validiteten vægtes under hele undersøgelsesprocessen (Kvale, S., 2001).

"Kravet om gyldighed drejer sig om, at forskeren i arbejdet med sit empiriske materiale dels skal sikre sammenhæng og konsistens i den udførte analyse, og dels skal sikre analysens samsvar med andre analyser eller andre forskningsresultater i det hele taget." (Fog, J., 1995, s. 164)

Vi har derfor forsøgt gennem hele processen at have et klart fokus og være systematiske i vores udvælgelse af teoretiske og metodiske valg. Ligeledes har vi i høj grad efterstræbt en vis samklang mellem andre analyser af det empiriske felt og vores fortolkning. Vi har været opmærksomme på at kortlægge forforståelser, hvilket der bliver redegjort for i afsnittet om refleksion. Dette er gjort, for at

læserne har mulighed for at vurdere i hvor høj grad, hvis nogen, vi har været farvet af vores forforståelser. Vi har i det hele taget været opmærksomme på at undgå fordomsfuldhed og det stereotype.

2.1.8 Transskription

Vi har valgt at optage de ni interviews på lydbånd, for senere at transskribere interviewet til skreven tekst. Den skrevne tekst vil fungere som vores empiriske materiale, som vi vil analysere og fortolke ud fra. Vi er opmærksomme på, at en transskription ikke er i stand til at gengive den mundtlige samtale fuldstændigt, og at selve transskriberingen er en fortolkningsproces:

"At transskribere vil sige at oversætte fra talesprog med ét regelsæt, til et skriftsprog med et andet regelsæt. Transskriptioner er ikke kopier eller repræsentationer af en oprindelig virkelighed, men fortolkningsmæssige konstruktioner, der er nyttige redskaber til givne formål[...] Transskriptioner er frosne i tid og abstraherede fra deres grundlag i en social interaktion." (Kvale, S., 1997, s. 166-167)

Der er stor forskel på det talte og skrevne sprog. Kropslighed, ansigtsudtryk og stemning er nogle af de elementer, som ikke kan gengives via den transskriberede tekst, og som har betydning for meningen med det, der bliver sagt under et interview (Fog, J., 1997). Et interview er en social konstruktion. Den konstruerede situation er skabt af de deltagende parter, i denne sammenhæng interviewpersonen og de to interviewere. Det er derfor af stor vigtighed, løbende i analyseprocessen, at forholde sig til det faktum, at det transskriberede dokument nu er dét der udgør situationen (Kvale, S., 1997).

Vi har transskriberet samtlige interviews i en detaljeret og ordret form, velvidende at sproget til tider kan virke usammenhængende og forvirrende. Dog vurderer vi dette som værende den etisk mest korrekte måde at transskribere på. Vi ønsker at gengive interviewet så præcist som muligt, og valgte derfor ikke at lave om på ordstilling, fjerne pauser eller fremstille interviewet i en fejlfri skriftlig form. For at opnå en så nøjagtig transskription som muligt har vi begge

fulgt transskriptionsguiden.¹⁹ Desuden har vi, som nævnt, foretaget reliabilitetskontrol af transskriberingerne.

2.2 Refleksion

2.2.1 Refleksion over egen position

Som anført mener vi, at der i en interviewsituation er tale om en interaktiv proces, hvor interviewerens bliver en del af genstandsfeltet. Empirien konstrueres mellem os som interviewere og interviewpersonen, da interviewerens påvirker samtalen og den senere bearbejdelse ud fra egen overbevisning og position i forhold til feltet.

"Refleksivitet forudsætter en opmærksomhed over for både subjekt og objekt, og over for ens egen placering i det kommunikative rum"
(Hastrup, K. 1992, s.54)

Det er derfor væsentligt at reflektere over egen rolle som interviewer og måden, hvorpå vi har påvirket forløbet og det endelige udfald.

Først og fremmest oplevede vi, at vores alder og køn var faktorer, der øjensynligt havde indflydelse på interviewsituation. Det faktum, at vi begge er unge kvinder ligesom vores interviewpersoner, var en fordel. Fordelen lå i, at vi var i stand til hurtigt at aflæse pigernes humor, jargon og tempo og derved formåede at indgå på deres niveau. Det var under interviewprocessen vigtigt for os at understrege, at vi stadig er unge, da vi ikke ønskede at pigerne skulle opfatte os som en voksen autoritet. Ved at lade sproget være ungt og indforstået blev situationen indbydende og afslappet, hvilket medvirkede til at fjerne eventuel præstationsangst fra pigernes side. Derudover var der flere emner, så som deres forhold til drenge, kærlighed og seksualitet, som var nemmere at snakke om i kraft af, at vi havde samme køn. Vi oplevede samtidig, at flere af pigerne fandt os interessante, og vi fornemmede, at de så op til os i kraft af, at vi er ældre end dem.

Vi bemærkede også, at pigerne gjorde sig umage for at leve op til rollen som den gode og spændende interviewperson. Dette har bevirket, at vi til tider har reflekteret over, hvorvidt pigernes skildringer var præget af overdrivelse. Pigerne var bevidste om, at vi søgte historier om vold og overfald, og det er muligt, at

¹⁹ Se bilag 3 (Transskriptionsguide)

enkelte har overdrevet og tilføjet til deres fortællinger. Dog har vi været opmærksomme på denne problematik og har som følge heraf efterprøvet og testet deres forklaringer så vidt muligt.

Desuden har vi gjort os overvejelser omkring det faktum, at vi i de fleste tilfælde var to interviewere over for én interviewperson. Vi frygtede, at denne situation kunne føles overvældende for den interviewede, men opdagede, at dette ikke var tilfældet. Det kan eventuelt skyldes, at vi var enige om, hvem der spurgte ind til de forskellige emner og derved undgik at tale i munden på hinanden og overvælde den interviewede.

Et vigtigt aspekt har uden tvivl været, at vi indledningsvis var nervøse og usikre over at skulle møde piger, der har erfaring med grov vold og overfald. Vi bekymrede os om, hvorvidt vi kunne komme til at provokere dem, og om vi muligvis repræsenterede det, der kunne pirre pigernes temperament. Var vi mulige ofre, og var der grund til at være bange? Dette faktum har muligvis bevirket, at vi i nogle tilfælde har virket tilbageholdende og afprøvende i forhold til visse emner. Vi mærkede dog, at vi løbende blev mere afslappede over for pigerne og formåede at være mere pågående og kritiske i de sidste interviews.

Desuden havde det naturligvis stor betydning for processen, at vi ikke selv har erfaring med vold eller personligt kender nogle vilde piger. Havde dette derimod været tilfældet, havde samtalen med de vilde piger haft en anden karakter, hvor den i vores situation betød, at vi indtog rollen som nysgerrige *lærlinge*. Der er muligvis områder inden for kulturen, som vi ikke har haft fantasi til eller baggrund for at spørge ind til, da der naturligvis er emner, vi ikke kender til. Vi forventer på den anden side også, at vi har fået mere nuancerede og udførlige beskrivelser fra interviewpersonerne, netop på grund af vores åbenlyse nysgerrighed og uvidenhed. For eksempel spurgte vi flere gange ind til, hvordan en slagsmål mellem to grupper foregår, og bad pigerne udførligt beskrive, hvordan de slår og sparker, da vi ikke havde fantasi til at forestille os situationen konkret.

Vi kunne ligeledes konstatere, at vi hver især havde en række fordomme og forforståelser om de vilde piger. Vi var enige om, at vilde piger højst sandsynligt ville være ukoncentrerede, uhøflige og svære at få til at medvirke frivilligt i vores projekt. Vi forventede også, at de var nemme at provokere og havde en så hård attitude, at vi ville få svært ved at åbne dem. Det var vores opfattelse, at de vilde piger stammede fra socialt belastede familier og eventuelt havde erfaring med vold fra hjemmet. Vi forestillede os, at pigerne havde et stort forbrug af rusmidler

og eventuelt også erfaring med anden kriminalitet end vold. En anden fordom gik ud på, at pigerne omgikkes og så op til kriminelle indvandrerdrengene. Endvidere var det vores opfattelse, at pigerne søgte inspiration i den amerikanske hiphop – og rapkultur. Disse fordomme mener vi bør nævnes, da de muligt har påvirket vores undersøgelse i nogen grad, selvom vi naturligvis gennem hele processen har forsøgt at anlægge en så fordomsfri vinkel som muligt.

2.2.2 Forbløffelser

Undervejs i vores interviewproces har vi gentagne gange stødt på resultater, der ikke stemte overens med vores fordomme, forforståelser og forventninger. Antropolog Kirsten Hastrup kalder sådanne oplevelser for *forbløffelser* og mener dermed en særlig form for overraskelse, der stammer fra mødet med kulturelle forskelle (Hastrup, K., 1992). En af de første og største forbløffelser, vi oplevede, var, at det var forholdsvis uproblematisk at opnå kontakt og finde frem til de vilde piger. Vi var inden projektstart blevet advaret af flere om, at det ville være vanskeligt at lokalisere pigerne og at få dem i tale. Vi oplevede tværtimod, at hvor vi end henvendte os, kendte man til problemer med vilde piger, og vi fik adskillige henvendelser fra pigerne selv på baggrund af vores opslag på Internettet. Med andre ord var omfanget af fænomenet vilde piger samt pigernes egen lyst til at deltage forbløffende.

Det var ligeledes en stor forbløffelse, at samtlige piger identificerede sig selv som en del af en bande. Samtlige interviewpersoner havde fundet på bandenavne til deres gruppe af veninder, og flere fortalte om gruppens bandetøj. Det overraskede os, at pigerne i så høj grad var inspireret af den amerikanske hiphop – og bandekultur. Vi havde på forhånd forventet, at pigerne søgte inspiration i disse kulturer, men vi havde ikke forestillet os en så tydelig identifikation. Den forbløffelse medførte en ændring i vores opfattelse af pigerne og deres grupperinger.

En yderligere forbløffelse var pigernes barnlige og umodne væsen kombineret med den store erfaring med grov vold. Det var forbløffende, at pigerne formåede at kombinere en voldelig adfærd med en barnlig naivitet. For eksempel oplevede vi, at flere af pigerne fniste og pjattede meget, når vi spurgte ind til emner som deres forhold til drenge og seksualitet. Ligeledes var de ureflekterede i forhold til volden, og vi erfarede, at de ikke havde overblik over voldens konsekvenser. Vi havde forventet, at den vilde pige i kraft af hendes

erfaring med vold ville være mere moden og fremmelig end den "almindelige" 13-16-årige pige. Bag pigernes hårde facade kunne vi i de fleste tilfælde nemt få øje på denne barnlige naivitet.

En sidste forbløffelse var Internettets rolle. Det kom bag på os, at pigerne benyttede Internettet til at organisere sig i grupper, planlægge slagsmål og udsende trusler til andre piger. Internettets funktion vil blive uddybet og diskuteret senere i opgaven, men bør nævnes her, da dets funktion og vigtighed i sammenhængen var en forbløffelse for os.

2.3 Analysemetode

2.3.1 Meningskondensering og fortolkning

Der redegøres i det følgende for valget af analysemetode. Metoden er valgt med udgangspunkt i Steinar Kvaales introduktion til den kvalitative metode. Inden interviewene blev udført, blev der taget stilling til, hvilken metode den indsamlede empiri senere skulle analyseres ud fra, derfor er interviewguiden inddelt i temaer, der går igen i analysedelen. Temaerne i analysen vil dog ikke være inddelt i præcist samme kategorier, men opdelingen vil være tematisk (Kvale, S. 1997). Analysekategorierne er naturligvis en kunstig inddeling at opstille som forklaringsmodel over en problemstilling, som i sin kompleksitet går på tværs af sådanne kategorier.

Metodisk har vi valgt de metoder, som vi vurderer vil give os den bedste og mest brugbare behandling af empirien. Vi behandler hver analysekategori gennem det, Kvale betegner som *meningskondensering*. Her udtages og sammentrækkes passager af interviewene, der kort vil eksemplificere den hovedbetydning, der er fundet i interviewet. I disse afsnit forsøger vi at gengive pigernes meningsudsagn så nøjagtigt som muligt.

Disse afsnit vil blive efterfulgt af delkonkluderende afsnit. I delkonklusionerne vil vi gøre brug af *den meningsfortolkende analyse*, en fremgangsmåde, der muliggør en eftertænksom og dybtgående interpretation af interviewets indhold. Der vil med denne analysemetode opnås en rekontekstualisering af de interviewedes udsagn i en specifik begrebskontekst. Med andre ord vil vi søge at fortolke og uddybe udsagn fra interviewene på baggrund af vores udvalgte teori. Vores overordnede resultater fra meningskondenseringen vil blive sammenholdt med vores teoretiske fundament, og vi håber således at være i stand til at belyse teoriernes relevans, eller mangel

på samme, i vores kontekst med de vilde piger. Niveaueet for fortolkningen vil være en søgen efter "*[...] latente betydninger, der ikke er eksplicit bevidste for interviewpersonen [...]*" (Kvale, S., 1997, s. 208). Dette fortolkningsniveau mener vi, vil være en nødvendighed i en kvalificeret kulturanalyse af pigerne, idet pigernes udsagn muligvis ikke altid er i overensstemmelse med de faktiske forhold. Der søges derfor efter ubevidste og underliggende betydninger.

"Forskeren har et perspektiv på, hvad der undersøges, og fortolker interviewene ud fra dette perspektiv. Fortolkeren går ud over, hvad der siges direkte med henblik på at udarbejde betydningsstrukturer og – relationer, der ikke umiddelbart fremtræder i en given tekst."
(Kvale, S., 1997, s. 199)

Vi skaber denne opdeling mellem pigernes udsagn og vores tolkning for at tydeliggøre, hvornår der er tale genfortælling af pigernes synspunkter, og hvornår der er tale om ren fortolkning.

Endvidere arbejdes der frem mod en intersubjektiv enighed i analysen, altså en kollektiv enighed, da det er ønskeligt, at vi begge er enige om fortolkningen af den indsamlede empiri. Ligeledes ønskes en perspektivistisk subjektivitet, hvor der stræbes efter stor åbenhed over for fortolkninger af interviewudsagnene. Vi ønsker at bibeholde en mulighed for forskellige tolkninger. Derfor forsøger vi så vidt muligt at undgå selektive fortolkninger og tilsidesættelser af vidnesbyrd, der peger i retning af vores forventninger (Kvale, S., 1997).

3. ANALYSE

3.1 Præsentation af interviewpersoner

Vi har i alt interviewet ti piger og følgende er en kort præsentation af pigerne. Pigerne er her præsenteret under opdigtede navne for at sikre dem anonymitet.

Azra: Vores første interview var med Azra, der er 15 år gammel og bor i Avedøre i Hvidovre Kommune hos sine forældre. Azra er født i Danmark, og hendes forældre kommer oprindeligt fra Albanien. Interviewet foregik på Azras skole, hvor hun går i 9. klasse. Azra har for nylig forladt sin gruppe og forsøger at koncentrere sig om at gøre skolen færdig.

Semial: Andet interview var med Semial på 16 år, der bor hos sine forældre i Albertslund. Semial er født i Danmark, og hendes forældre er kurdere fra Tyrkiet. Hun går i 10. klasse på den skole, hvor vi interviewede hende sammen med hendes veninde Biwar.

Biwar: Biwar er 16 år og fra Albertslund, hvor hun bor med sine forældre. Hun er født i Danmark, og hendes forældre er kurdere fra Tyrkiet. Hun går i 10. klasse på den skole, hvor vi interviewede hende sammen med Semial. Semial og Biwar har lige forladt deres gruppe og forsøger at skabe et liv uden kriminalitet, dog er de stadig i kontakt med veninderne fra gruppen.

Sadia: Tredje interviewede var Sadia, der er 15 år gammel og bor hos sine forældre i Bispebjerg i det nordvestlige København. Sadia er født i Danmark, og hendes forældre kommer fra Makedonien. Interviewet foregik på Sadias skole, hvor hun går 8. klasse.

Aisha: Fjerde interview var med Aisha, der er 13 år og bosat på Amager hos sin mor, da hendes forældre er skilt. Aisha er født i Danmark, og hendes forældre kommer fra Irak. Aisha går i 7. klasse. Interviewet foregik i hendes ungdomsklub.

Camilla: Femte interview var med Camilla på 15 år, der bor på Nørrebro hos sin mor, da hendes forældre er skilt. Camilla og begge hendes forældre er født i Danmark. Hun går i 8. klasse i en skole på Vesterbro, hvor vi efter skoletid interviewede hende i skolegården.

Elham: Sjette interviewede var den 15-årige Elham, der bor på Amager hos sin mor. Hendes forældre er separeret. Elham er født i Danmark, og hendes forældre stammer fra Tunesien. Elham går i 8. klasse i den skole på Amager, hvor vi interviewede hende. Elham og Aisha er medlemmer af samme gruppe.

Fatima: Syvende interview var med den 15-årige Fatima, der bor hos sin mor på det indre Nørrebro. Hendes far bor i Palæstina, hvor Fatima og hendes

mor kommer fra. Fatima kom til Danmark som 3-årig. Fatima går ikke i skole, så vi interviewede hende i et tomt lokale i en idrætshal på Nørrebro.

Ann: Ottende interview var med Ann på 15 år, der bor hos sine forældre på Vesterbro. Ann og begge hendes forældre er født i Danmark. Hun går i 9. klasse på den skole, hvor vi interviewede hende. Ann og Camilla er medlemmer af den samme gruppe.

Yasmin: Niende og sidste interview var med Yasmin på 14 år, der bor hos begge sine forældre i Københavns Sydhavns kvarter. Hun er født i Danmark og begge hendes forældre kommer fra Irak.

Samtlige piger er hver især fast tilknyttet en gruppe, som de selv betegner som banden.

3.2 Gruppefællesskabet

I de følgende afsnit vil vi analysere pigernes gruppefællesskaber ud fra forskellige perspektiver. Vi vil se på venindeforhold, banden, stilen i gruppen, voldens funktion, lokalområderne samt pigernes fremførelse af en særlig kønsidentitet. Indledningsvis vil vi analysere pigernes sociale baggrund, som vi mener danner udgangspunkt for pigernes gruppefællesskaber.

3.2.1 Social baggrund: "Jeg tror at vi alle sammen har familieproblemer"²⁰

For at forstå de vilde pigers dyrkelse af gruppefællesskaber og adfærden inden for disse, ønsker vi indledningsvis at beskrive pigernes opvækstvilkår, herunder pigernes miljø, familiemæssige baggrund, skoletrivsel samt deres marginaliserede position i samfundet.

De interviewede vilde piger er som nævnt alle opvokset i periferien af København eller i Københavns brokvarterer. Det er gennemgående, at pigerne er bosat i almennyttige boligkomplekser, i kvarterer med høj koncentration af mindre ressourcestærke familier. Disse bydele kan karakteriseres som multikulturelle, da de i høj grad bebos af familier med anden etnisk herkomst end dansk, ligesom flere af pigerne selv kommer fra familier med blandet kulturbaggrund. Det er områder, der ofte skildres som belastede ghettolignende miljøer med høj arbejdsløshed og forekomst af kriminalitet. Det er inden for disse miljøer, at

²⁰ Ann, bilag 13, s. 2

pigerne dagligt færdes. Her går de i skole, hænger ud og mødes med veninderne. Elham og Yasmin beskriver her de områder de bor i:

ELHAM: *Ja. Der, hvor vi bor, er det kun sådan nogle huse, der er næsten ingen danskere og kun fremmedarbejdere. Der er altid ballade der. (Bilag 11, s. 9)*

YASMIN: *Det er sådan stræde-agtigt.*

METTE: *Hvad?*

YASMIN: *Stræde.*

LAURA: *Hvad betyder det?*

YASMIN: *Det er sådan et sted, der er tomt og der ligger skrald på jorden. Der er ikke så mange ældre mennesker, her er mere unge. (Bilag 14, s. 12)*

Semial, Biwar, Azra, Camilla og Aishas forældre er alle arbejdsløse, og Anns mor er ligeledes uden arbejde. Kun fem af forældrene er i arbejde som enten kioskejer, blomsterhandler, computerreparatør, tolk eller kosmetolog. Antageligt er hovedparten af familierne placeret i en lavere indkomstgruppe. Fælles for Elham, Fatima, Camilla og Aisha er endvidere, at de alle er skilsmissebørn og nu bosat hos deres mor. Det har generelt været vanskeligt at få pigerne til at tale om deres forhold til forældrene og om eventuelle problemer i hjemmet. Vi oplever, at pigerne er særdeles beskyttende overfor forældrene og derfor kun modvilligt svarer, når vi har spurgt ind til emnet. Det er vores indtryk, at dette er et sensibelt emne, da hovedparten af pigerne beskriver situationer som er endt i vold på grund af negativ omtale af deres familier:

BIWAR: *Hvis de taler om vores forældre eller familie. Ingen skal sige noget om min familie, slet ikke, ikke et ord. Så siger det klik for mig. (Bilag 6, s. 12)*

På trods af deres tilbageholdenhed og overfølsomhed er det lykkedes os at få et indtryk af pigernes familieforhold.

En af de gennemgående tendenser er, at pigernes forældre ikke kender til pigernes udagerende adfærd, deres problemer i skolen, kontakten til politiet eller deres forhold til drenge. Pigerne med anden etnisk baggrund end dansk beskriver særligt fædrene som fraværende og uvidende i forhold til deres dagligdag. Pigernes handlinger hemmeligholdes generelt for faderen, mens moderen ofte har

en større indsigt i pigernes gerninger. Grunden til at pigerne ikke indvier forældrene i deres liv kan være, at forældrenes krav og normer ofte er i uoverensstemmelse med de forventninger, pigerne ellers møder i samfundet. Pigerne med anden etnisk baggrund end dansk er alle opvokset i muslimske hjem, hvor der gælder andre kulturelle normer, der er med til at præge pigernes opvækst som for eksempel ære og skam:

SEMIAL: *Ære er meget vigtig for vores familier, ik. Vores ære som pige er meget vigtig, ik. Hvis vi mister ære, ja så ved jeg ikke. [...]*

BIWAR: *Jeg har fået slag af min far på grund af alt det der, ik.*

SEMIAL: *På et tidspunkt talte min familie ikke med mine forældre fordi de sagde, din datter gør det og det, men nu begynder de stille og roligt at komme igen. (Bilag 6, s. 12)*

AZRA: *De ville sende mig væk mand, seriøst. De var tæt på at sende mig til Makedonien for to måneder siden. For sidste gang da jeg kom hjem fra Makedonien, så var jeg i starten rigtig sød og hjalp min mor og sådan noget. Men så begyndte jeg at gå ud og så kom jeg aldrig hjem. (Bilag 5, s. 9)*

Med andre ord forventer pigerne alvorlige konsekvenser, hvis de afviger fra de forventninger familien har til dem. Pigerne fortæller endvidere, at familiens muslimske religion fratager dem muligheden for at deltage i fester, drikke alkohol og have kærester, da de som muslimske piger har forbud mod dette.

I Camilla og Anns familier gør andre opvækstvilkår sig gældende. Der kan ikke siges noget generelt om Camilla og Anns baggrund, ud over at begge familier ligeledes er uvidende om pigernes erfaringer med vold og kriminalitet. Derudover forklarer Camilla om en periode i sit liv, hvor hun har været offer for vold:

CAMILLA: *Altså min mor og far har altid været der for mig ik, jeg har haft en god opdragelse, men det var efter at vi flyttede til Nørrebro, at det blev sådan her, også da min mor fik sin ekskæreste ik [...] jeg har faktisk aldrig været voldelig, før jeg blev der omkring 11 år, og det var der min stedfar eller min mors ekskæreste flyttede ind.*

LAURA: *Okay.*

CAMILLA: *Der han begyndte at slå mig, så gik det bare ned ad. (Bilag 9, s.11)*

Camilla har altså levet en periode af sit liv med en voldelig stedfar, og dette svigt tolker Camilla selv som den primære årsag til, at hun i dag af og til reagerer med vold.

Ann fortæller om sin familie, at hendes bror lider af DAMP-syndrom, og at hendes mor er hjemmegående på grund af en arbejdsskade. Det er Anns far, der styrer familien, og han beskrives som streng og temperamentsfuld. Ann klager over, hvordan han overreagerer og straffer hende hårdt, hvis hun gør noget galt. Ann forklarer derudover, at samtlige piger i hendes gruppe har familieproblemer.

Også i skolen har pigerne problemer. Pigerne skolegang er præget af faglige vanskeligheder, skoleskift og pjæk. Fatima er for eksempel helt uden kontakt til skolesystemet efter at være blevet smidt ud af adskillige skoler.

FATIMA: Ja, jeg gik på en skole og blev smidt ud.

LAURA: Og du kom ikke til en anden skole?

FATIMA: Jo, men der blev jeg smidt ud efter den anden dag ik, og så har jeg ikke gået i skole siden.

METTE: Var det på grund af vold eller hvad?

FATIMA: Ja, det på grund af at jeg kastede en kniv i hovedet på min inspektør.

[...]

FATIMA: Jeg er bare hjemme.

METTE: Vil du starte i skole igen?

FATIMA: Nej, jeg vil hellere sove længe og slippe for lektier.

(Bilag 11, s. 6 + 11)

Fatima er altså dagligt overladt til sig selv og har ingen forpligtelser i forhold til hverken skole eller job, hvilket efterlader hende stort set uden voksenkontakt. Hun har megen fritid, som hun selv skal råde over og administrere, hvilket ofte ender galt, da kedsomhed er en af grundene til, at pigerne begynder at hænge ud på gaden.

Flere af de andre piger har ligeledes været igennem skoleskift ofte grundet adfærdsproblemer og generel dårlig trivsel i skolen. Deres skolegang er præget af pjækkeri, hvilket vi erfarer, da flere af pigerne mødes med os i skoletiden og derved er udeblevet fra undervisningen. Skolen er også forbundet med nederlag for flere af pigerne, da de oplever, at de fagligt har vanskeligt ved at følge med i undervisningen. Dette kan fremkalde frustration hos pigerne:

METTE: *Hvad kan få dit temperament op og køre. Nu sagde du det med din familie, er der andre ting?*

AZRA: *Ja, når min lærer siger til mig, når jeg ikke kan finde ud af mine ting, og min lærer siger, at jeg skal lave det, så smider jeg bare mine ting og så skrider jeg. Når jeg ikke kan noget, så gør jeg det ikke. (Bilag 5, s. 8)*

Generelt er pigernes sociale liv præget af tumult, hvilket ofte munder ud i store koncentrationsproblemer i skolen. Dette står i stærk kontrast til de drømme og forventninger, pigerne har til deres fremtid. Samtlige piger taler om "den gode uddannelse", som et mål for fremtiden, og de er bevidste om, at man er bedst stillet i samfundet, hvis man bliver uddannet. De nævner "klassiske" stillinger som advokat og tandlæge, stillinger som ofte forbindes med succes og prestige. Disse drømme virker umiddelbart uforenelige med den måde, de reelt forvalter deres liv og skolegang på. Denne ambivalens er pigerne svagt bevidste om, hvilket viser sig, da flere af pigerne beskriver et ønske om at vinde i Lotto. De forestiller sig, at hvis de vinder i Lotto, kan de måske klare sig uden om kravet om en uddannelse.

I forbindelse med pigernes sociale baggrund er det vigtigt at påpege, at pigerne med anden etnisk baggrund end dansk, ofte oplever diskrimination. Flere af pigerne har erfaringer med racisme og fortæller gentagne gange, hvordan de ubegrundet er blevet hængt ud og behandlet dårligt både i skole og butikker, og når de søger job. Pigerne mener at disse tilfælde skyldes deres etniske baggrund:

SEMIAL: *[...] Her i sidste uge, der var vi i Fields os to, der gik vi ind i det der stormagasin, Debenhams, og det var kun os to. Vi gik bare og var ikke med banden [...] Der gik vi sådan rundt, og så gik vi hen og satte os et sted man kunne prøve make-up, og vi spurgte først, ik. Der var en af vagterne, han kiggede meget, ik, og jeg tænkte, åh ham der tror bare at vi skal stjæle, ik også. Så gik vi hen og prøvede kjoler og sådan noget, ik [...]. Så da vi gik ud, så kom der to vagter. Så siger de, I kommer lige med os. Og vi tænker okay, hvad sker der her. Og så siger den ene vagt, I ved godt hvad det drejer sig om, og vi siger, næh hvad snakker du om. Så skal vi gå med dem ned i sådan et rum.*

BIWAR: *Det er ligesom et fængsel, en stol og bare en krog. Det lå inde i butikken.*

SEMIAL: *Så var der en vagt og en kvindelig medarbejder og ham den anden vagt og vist chefen. Og så siger de, at de ringer til*

politiet, og jeg ved ikke hvad, ik også. Og vi sagde bare, hallo vi har ikke taget noget som helst [...]

BIWAR: Vi prøver jo at holde os langt væk fra det, men de kommer jo efter os lige meget hvad.[...]

SEMIAL: Og så begynder ham der at råbe ad os, hallo tag nu de der læbestifter ud som I lagde i ærmet. Og vi siger bare, hallo hvad snakker du om og jeg blev sur og sagde, vi har ikke taget noget som helst. Så sagde en af vagterne, men kameraerne ved bedst, og så skulle vi vente på at politiet kom. [...] Og så venter og venter og venter vi, indtil en eller anden mand kommer og siger, at vi kan gå [...]

SEMIAL: Politiet kunne jo også have løjet, ik.

BIWAR: Ja, hvis han var racist, så kunne han bare sige, ja de har stjålet det her. (Bilag 6, s. 14)

Denne oplevelse, fornemmer vi, har rystet Semial og Biwar. De fortæller chokeret om, hvordan de er blevet hængt ud og behandlet som kriminelle i en situation, hvor de er uskyldige. Selv når pigerne optræder uden gruppen og ikke opfører sig ansvarsløst, oplever de, at de bliver hængt ud og mistænkeliggjort. Biwar og Semials bemærkning om, at politimanden kunne have løjet, hvis han var racist, vidner om pigernes mistillid til politiet. Dette munder igen ud i en usikkerhed over for samfundet generelt, som de anser for racistisk. Gennemgående føler pigerne sig misforstået, og Elham fortæller om, hvordan danskere misforstår hende og hendes kulturelle baggrund:

ELHAM: [...] En gang vi var i Tivoli, så var der to piger, to danske piger, de stod bagerst i køen, ik også. Så begyndte vi at snakke med dem, og så sagde de, at jeg skulle rejse ned til mit land og blive gift med min fætter, ik også. Det er det der indtryk, som danskerne får af os, men sådan er det slet ikke.

METTE: Nej.

ELHAM: Jeg må selv vælge, hvem jeg bliver gift med, om det er en dansker eller tyrker, bare han elsker mig, så er det godt nok. Og sådan er det med alle mine veninder. Det er ikke sådan noget med, at de skal giftes med deres fætre. (Bilag 10, s. 10)

Pigerne taler endvidere om, at de på grund af deres etniske baggrund som udgangspunkt er dårligere stillet i forhold til jævnaldrende danske piger. De mener ikke at have de samme muligheder, hvad angår jobsøgning eller lignende.

Dette får pigerne til at føle, at den indflydelse, de kan have på deres fremtid, er yderst begrænset. De forventer, at samfundet holder dørene lukket for piger med anden etnisk baggrund:

METTE: *Altså er jeres situation i Danmark anderledes?*

SEMIAL: *Ja, job og jobansøgninger. Jeg ved ikke, hvor mange ansøgninger jeg har skrevet til Føtex hernede. Jeg ved ikke, hvor mange gange jeg har fået dem til at lægge min ansøgning øverst og det gjorde han, men jeg tror bare, når de ser navnet, så smider de den ud.*

BIWAR: *Bare navnet. Det er svært at få job her.*

SEMIAL: *Også hvis man har tørklæde på. Jeg ved ikke, om de også går væk fra det her med tørklæde, ik, men det er meget svært. Derfor er det også godt at få en uddannelse, for hvis du ikke har en uddannelse eller har gået i skole, så kan du ikke finde noget. De fleste steder vil de ikke have nogle med tørklæder.*

(Bilag 6, s. 14 – 15)

Disse erfaringer med diskrimination har fået pigerne med anden etnisk baggrund til at være særligt følsomme over for, hvordan folk kigger på dem. Dette gør sig dog ligeledes gældende for Camilla og Ann, som også bliver provokeret af særlige blikke fra fremmede mennesker. Det at blive kigget på kan virke truende eller provokerende, beskriver samtlige piger. De forklarer, at det kan forekomme så grænseoverskridende og ubehageligt, at de konfronterer den, der kigger:

LAURA: *Hmm, hvad kan få dit temperament op at køre?*

FATIMA: *Øh, det ved jeg ikke jeg. Jeg bliver faktisk hurtigt sur, hvis én går og kigger skævt på mig på gaden, så flipper jeg bare ud.*

LAURA: *Okay, hvad, kan du godt bare lige sådan [knipser-illustrerer at fare op] hvis der er en der sådan? [...]*

FATIMA: *Ja, det har jeg gjort før. Der var en, der gik og kiggede op og ned ad mig totalt skævt, så siger jeg til hende, hvad glør du på, så siger hun, ikke noget særligt kønt, så gik jeg bare over og sparkede hende i hovedet. (Bilag 11, s. 8)*

Fatima og flere andre af de etniske piger opfatter primært blikket som en konfrontation med det, at de ser anderledes ud end flertallet. Blikket beskrives ofte som en racistisk handling, og det tolkes som en manglende accept af deres hudfarve, tørklæde og kultur:

BIWAR: Ja, de kigger ned på os, og det kan vi ikke lide. Vi kan ikke lide folk der kigger ned på os.

SEMIAL: Det er også én af de grunde, fordi, der er jo meget racisme ik, når man går på Strøget i København. Så kan der godt komme folk forbi, hvor de kigger sådan der på os [laver et forvrænget ansigtsudtryk, mens hun kigger op og ned ad os]. Som om at der er noget galt med os, ik. [...]

METTE: Ja. Men hvordan kan man se at nogen ser ned på én?

SEMIAL: Men det er den måde de kigger på.

BIWAR: De tænker perkere, sorthoveder.

METTE: Så det vil sige, at det er mest danske piger, som kigger sådan på jer?

SEMIAL: Ja, men der er også gamle mennesker.

(Bilag 6, s. 7)

Selvom Camilla og Ann ikke etnisk adskiller sig synligt fra majoriteten, er blikket også for dem forbundet med stort ubehag:

LAURA: Hvorfor er det piger, altså er piger mere provokerende?

CAMILLA: Ja, det synes jeg. Drengene er slet ikke sådan, de er meget mere, altså jeg kan bedre lide at være sammen med drenge... piger de er så... jeg hader når piger giver mig elevatorblikket.

LAURA: Ja.

CAMILLA: Det kan jeg slet ikke fordrage.

LAURA: Hvad tænker de så, tror du, eller hvad er du bange for at de tænker, eller hvad?

CAMILLA: Jeg er ikke bange for at de tænker noget, men jeg hader bare når folk kigger sådan på mig.

(Bilag 9, s. 7)

Blikket beskrives endvidere som en måde, hvorpå man fremprovokerer en slagsmål mellem to grupper. At stå og kigge skævt og se ned på en anden gruppe er med til at oppiske en stemning.

ANN: [...] Fordi hvis vi er en bande, der kommer sådan alene, og så kommer der så en anden bande, og så hvis de kigger ondt på os, så siger vi, hvad glør I på, og sådan noget, og så begynder man at spille op, og så mere og mere og mere og så til sidst kommer man op at slås. (Bilag 12, s. 3)

Blikket bliver altså også brugt i gruppesammenhænge, hvor grupperne kigger provokerende på hinanden, som en måde at vise deres manglende respekt og accept på.

3.2.2 Delkonklusion: Stigmatiseret og marginaliseret opvækst

Gruppen af vilde piger er præget af deres sociale baggrund, hvilket viser sig på flere områder. Gennemgående er der tale om piger, der vokser op i mindre ressourcestærke hjem, hvor manglende nærvær og engagement karakteriserer familieforholdene. Pigerne beskriver opvækstvilkår, der er konfliktfyldte og kaotiske. Flere af pigerne oplever en marginalisering i samfundet, i form af manglende accept og eksklusion. I vores øjne udsættes de for en stigmatisering i Goffman'sk forstand, da de udpeges som afvigere af majoriteten på grund af deres sociale og kulturelle baggrund. Det at være bærer af et stigma betyder, at man tildeles en kategori i samfundet, som indeholder stereotype forventninger til den stigmatiserede. Samtlige interviewede piger oplever en marginalisering i samfundet, men det er vigtigt at understrege, at denne eksklusion sker på baggrund af forskellige sociale forhold.

Pigerne med anden etnisk baggrund er bærere af, hvad Goffman betegner som et tribalt stigma. De adskiller sig kulturelt, etnisk og religiøst fra majoriteten, og disse karakteristika gøres til det altoverskyggende ved deres sociale identitet. Det er heri det tribale stigma består. Biwar og Semials fortælling om deres tur i Fields, hvor de oplevede at blive mistænkeliggjort for tyveri, er et eksempel på diskrimination, som bunder i stereotype forventninger til pigerne. Pigerne med anden etnisk baggrund føler sig ofte diskrimineret og misforstået kulturelt. Som resultat heraf tvivler de på egen indflydelse på fremtiden, da de forventer, at de som udgangspunkt er dårligere stillet.

Camilla og Ann bærer et karaktermæssigt stigma, som kendetegnes ved viljesvaghed. De kommer fra familier med omsorgssvigt og har ikke ressourcer til at udnytte muligheder eller leve op til kravene i et moderne ungdomsliv. Dog er Camilla og Anns stigma knap så åbenlyst eller markant som hos pigernes med anden etnisk baggrund. Der er i stedet tale om en afvigelse i form af materiel og social resourcesvaghed. Ligeledes har vi iagttaget en tendens til dårlig hygiejne og snavset tøj, som samlet set, gør Ann og Camilla til afvigere i forhold til jævnaldrende unge.

Goffman beskriver, hvorledes hele byområder kan være stigmatiserede, og dette gør sig også gældende de steder, hvor pigerne bor, idet disse områder generelt betragtes som belastede og uattraktive miljøer. Blot det, at pigerne er bosat i sådanne områder, kan være med til at stigmatisere dem.

Pigernes overfølsomhed over for fremmedes blikke, forstår vi som pigernes bevidsthed om den eksklusionsproces, de underlægges. Blikket bliver forstået som selve stemplingen, hvor de udpeges som afvigere og kategoriseres. Når pigerne føler, at der kigges fordømmende på dem, vækker det følelser af mindreværd og ufuldkommenhed, idet de konfronteres med deres med anderledeshed.

Pigernes vanskelige sociale baggrund gør det svært for dem at leve op til de forventninger, der hersker i et sen-moderne samfund. Som Ziehe og Giddens påpeger, er det op til den sen-moderne unge at skabe sin egen identitetshistorie. Denne udfordring kan være vanskelig at tackle for unge, der ikke har ressourcer til at udnytte de muligheder, der byder sig. Piger, der har sociale problemer derhjemme, vanskeligt ved at følge med i skolen, og som derfor befinder sig i en marginaliseret position, har ikke det nødvendige overskud til at skabe sig selv. Det forventningspres, som Ziehe påpeger som følge af den kulturelle frisættelse af individet, kan forekomme uhåndterbart for disse piger. Det faktum, at pigerne ikke formår at udnytte mulighederne, kan igen være med til at stemple dem som afvigere, da denne manglende handleevne kan tolkes som en personlig brist.

Forventningspresset på pigerne med anden etnisk baggrund er på mange måder et dobbeltsidigt forventningspres og derfor mere komplekst. Flere af pigerne oplever konflikter mellem forældrenes og det danske samfunds normer, idet forventningerne til pigerne fra disse to kulturer, på nogle punkter er modstridende. Pigerne oplever, at det omgivende samfund og deres forældre af og til repræsenterer to forskellige sæt normer for, hvad de unge piger må og ikke må. Nogle af disse piger vokser op i hjem, hvor traditioner stadig er retningsgivende for de unges valg, hvilket står i stærk kontrast til den aftraditionaliserede kulturelt frisatte ungdom, som Ziehe og Giddens betoner. De etniske piger lever i et samfund, hvor det forventes, at de prøver grænser af, lever et selvstændigt og uafhængigt liv, men familiens religion og kultur kan være med til at forhindre et sådant ungdomsliv. De etniske familiers forventning om, at pigerne står til ansvar over for familien, kan kolliderer med den frigørelse og selvstændighed, som det danske samfund forventer.

Samtlige pigers opmærksomhed på samfundets forventninger til dem, kommer blandt andet til udtryk, når de taler om "den gode uddannelse", som de

stadig drømmer om at opnå. Som påpeget står dette i stærk kontrast til pigernes reelle indsats i skolen og måden, hvorpå de generelt forvalter deres liv. Pigerne er opmærksomme på dette paradoks, og det er tydeligt, at samtlige piger mangler en grundlæggende tro på egen indflydelse på fremtidig succes. Derfor anskuer vi de mange pigers drøm om den vindende lottokupon som et tegn på, at de drømmer om at blive fritaget for forventningen om den gode uddannelse og det attraktive arbejde.

Det, at pigerne deler en sådan fælles social baggrund, kan kaste lys over, hvorfor de samler sig i grupper, hvor der dyrkes andre normer og regler, hvilket vi frem over vil behandle.

3.2.3 Banden: "Bare lad os lave en bande og så gjorde vi det så"²¹

Det karakteristiske ved pigernes sociale relationer, er at de grupperer sig med piger, der har nogle af de samme livsvilkår. I fritiden færdes de ofte sammen i grupper, og de kalder selv disse grupperinger for bander. I forhold til pigernes fællesskaber, har vi spurgt samtlige piger om, hvorfor de danner disse bander²² og hvordan ideen oprindeligt er opstået. Det er gennemgående, at ideen om at danne en bande er udsprunget som en pludselig tanke uden videre overvejelse eller planlægning. Flere piger fortæller om en kernegruppe på fire-fem veninder, der aftaler at lave en bande, og så indvier de deres nærmeste veninder i ideen.

METTE: Nå, hvem fik ideen til at lave sådan en bande?

FATIMA: Det var min kusine og min veninde, fordi de plejede at gå i grupper, så spurgte de, om vi skulle lave en bande, og så lavede vi bare en bande. (Bilag 11, s.1)

METTE: Hvem fik ideen til det?

CAMILLA: Det gjorde mig og min veninde.

METTE: Okay, hvordan opstod den?

CAMILLA: Det var, fordi vi var cirka 15, der hele tiden gik sammen, og så tænkte vi, hvorfor laver vi ikke en bande, ik, og så er der bare kommet flere og flere med efterhånden. (Bilag 9, s.1)

²¹ Yasmin, bilag 13, s. 1

²² Når vi fremover benytter os af begrebet bande, er det kun på baggrund af pigernes selvdefinition som en bande, og ikke fordi vi mener, at deres grupper generelt bør karakteriseres som bander.

Der skildres dog tilfælde, hvor pigerne har følt, at de allerede, inden de selv definerede sig som en bande, blev opfattet af omverdenens som en sådan. Omverdens syn på dem har fået pigerne til at tage denne identitet til sig, og omdøbe deres gruppe til en bande. Elham fortæller, hvordan hun føler, hendes gruppe af veninder blev opfattet som en bande, også længe før de besluttede sig for at blive det:

LAURA: *Øh, hvem fik ideen til at danne banden, ved du det?*

ELHAM: *Ja, det var en pige [pause]. Det var fordi, vi var altid sammen, og vi lavede sådan nogle ting sammen, og folk de, øh hvad er det, det hedder, de, når de snakkede om os så snakkede de om en klike eller en gruppe, men det var vi slet ikke. Men vi så nok lidt sure og hårde ud, ik også. Og så folk snakkede om denne her bande, men det var vi jo ikke. Men så til sidst, så blev vi det bare [Griner].*

(Bilag 10, s. 1)

Når pigerne skal beskrive gruppens størrelse, tegner der sig et meget varieret billede. To grupper består af syv medlemmer, en anden af tretten, mens resten hævdes at bestå af mellem 20 til 50 piger. Når disse høje tal nævnes, handler det ofte om, at pigerne medregner hele det netværk, som deres gruppe tilhører. Pigerne forklarer, hvordan en pige-gruppe ofte er forbundet med et større netværk af grupper, som holder sammen inden for et bestemt område. Det kan for eksempel være samtlige pige- og drengegrupper på indre Nørrebro. Aldersmæssigt består grupperne typisk af piger i alderen 12 til 16-17 år, dog nævnes er også enkelte ældre piger.

Hvor længe, grupperne har eksisteret, varierer ligeledes. Samtlige piger har været med i banden fra begyndelsen, hvorfor der ikke er tale om optagelse i allerede eksisterende grupper. Enkelte grupper har eksisteret i få måneder, mens andre fortæller om grupper, der har eksisteret i op til to år. Det er dog vores indtryk, at grupperne generelt ikke eksisterer så længe i hvert fald ikke med samme medlemmer. Pigerne ønsker og forestiller sig, at grupperne skal holde sammen langt ud i fremtiden, men efter interviewene sad vi tilbage med en fornemmelse af, at disse piger ikke formår at vedligeholde varige relationer. Endvidere er pigerne også bevidste om, at den livsførelse, som dominerer inden for gruppen, ikke er mulig på længere sigt, uden at det får alvorlige konsekvenser. Flere piger beskriver ligeledes, hvordan de overvejer at stoppe, når de fylder 15 år, da der opstår en risiko for, at pigerne herefter kan blive straffet. Den

kriminelle lavalder nævnes flere gange i forbindelse med, hvad der kan få pigerne til at forlade gruppen og de kriminelle handlinger. På samme måde udtrykker de fleste piger en bevidsthed om, at det vil blive vanskeligt at bibeholde denne livsførelse, når de efter skole skal ud og søge arbejde eller forsætte på en anden uddannelse. Biwar og Semial, som nyligt har brudt med deres gruppe, forsøger at undgå kriminaliteten og beskriver netop, hvordan et ønske om en meningsfyldt fremtid kan forhindre deltagelse i gruppen:

SEMIAL: *Vi tænkte, altså, nu hvor jeg tænker over det, ik, for det er et stykke tid siden, at vi kom ud af banden, ik, så tænker jeg, at det er latterligt. Og vi har også snakket sammen med vores lærere, ik, og de har også givet os gode råd om fremtiden. Vi har snakket om, hvad der ville ske med os, hvor vi ville ende, hvis vi blev ved, og sådan noget. (Bilag 6, s. 1)*

SEMIAL: *Jeg kommer selvfølgelig også til at råde mine børn til ikke at lave noget kriminalitet og give dem en god opdragelse.*

LAURA: *Ja, hvis I helt selv kunne vælge, hvordan skulle jeres liv så se ud om ti år?*

SEMIAL: *Være gift og have børn.*

BIWAR: *[Griner]*

LAURA: *Gift og have børn?*

SEMIAL: *Ja og have en uddannelse.*

METTE: *Om ti år er I så helt ude af det her, eller vil I stadig have banden som venner? [...]*

SEMIAL: *Nå nej, der tror jeg ikke, at jeg snakker med dem mere.*

(Bilag 6, s. 12)

Yasmin giver ligeledes udtryk for, at hendes engagement i banden blot er noget midlertidigt. Hun har allerede et fast defineret tidspunkt for, hvornår hun vil stoppe i banden.

YASMIN: *[...]. Alle holder op i det her år fra banden. Når alle er færdige med ottende klasse, så går vi alle fra. Så skal man til at være piger og tænke på lektier. Det skal man bare meget her. (Bilag 13, s. 10)*

Når pigerne beskriver deres gruppefællesskab og den interne struktur i gruppen, fremgår det tydeligt, at der ikke er tale om en præcis hierarkisk

opdeling. Pigerne afviser for det meste, at der skulle være en leder af gruppen og betoner vigtigheden af, at de alle er lige. Pigerne kræver og forventer af gruppen, at alle har lige meget at skulle have sagt, da alle er lige meget værd.

LAURA: *Nej, og der er altså ikke nogen leder i banden?*

ANN: *Nej det er der ikke, fordi hvis der var en leder så, ville det være sådan, du gør det i dag, og du gør det i dag. Det ville gå helt galt og, hvis du ikke kan komme en dag, så kan du ikke være med mere, og sådan, det gider vi ikke. Vi er alle sammen bare med, og så hvis der er en nogen, der siger noget, og nogen gange så gør vi det, og nogen gange gør vi det ikke.*

LAURA: *Okay, men er der nogen, som bestemmer lidt mere eller dominerer lidt mere, selvom det ikke er en leder?*

ANN: *Selvfølgelig, der vil altid være én, der dominerer meget, men alligevel så kommer vi ind og siger, hallo prøv lige at tænk på, det er altså ikke dig, der bestemmer. Prøv lige at tag dig sammen. Vi alle sammen skal være enige, og sådan. [...] selvfølgelig vil der altid være én, der er stærkere, og én der siger, hallo kom nu lad os lige overfalde hende der eller rulle hende der, eller et eller andet mærkeligt, men alligevel, der er ikke nogen leder, slet ikke. (Bilag 12, s. 4)*

Enkelte piger fortæller dog, hvordan ældre piger ofte tager styringen, fordi de har mest erfaring. Det er ofte piger, der har erfaring fra andre grupper, eller som har taget det indledende initiativ til at danne banden.

Noget af det, der er med til at karakterisere grupperne, er kriminaliteten. På baggrund af pigernes beskrivelse af deres kriminelle gerninger, kan selve kriminaliteten ikke karakteriseres som organiseret. Det er ofte tilfældigt, når pigerne laver kriminalitet, og der er tale om episoder med vold, røveri, trusler og tyveri, men ikke om narkokriminalitet, som ofte forbindes med organiserede kriminelle grupper. Pigernes aktiviteter udspiller sig i høj grad på gadeplan, hvilket medfører, at deres grupper er synlige udadtil. Enkelte af pigerne kommer i ungdomsklubber, men ellers hænger de meget ud på gaden. De mødes ofte på stationer, ved butikstorve og centre, og det er her, volden og kriminaliteten udspiller sig.

METTE: *[...] Hvad lavede I sammen i banden?*

SEMIAL: *Vi gik rundt.*

BIWAR: Ja, vi gik på gaden og så, hvis vi kedede os, så lavede vi sjov med andre, og så blev det tit lige pludselig alvorligt og blev til slåskamp. Og vi stjal knallerter og sådan noget. (Bilag 6, s. 2)

Pigernes selvidentifikation som bandemedlemmer er vigtig at understrege. Pigerne gør meget ud af at iscenesætte sig selv som en bande. Både stil, sprog og attitude bruges detaljeret i fremførelsen som bandemedlem. Pigerne fortæller først og fremmest, hvordan de navngiver deres grupper, så hver gruppe har sit eget personlige kendenavn. De fleste navne refererer til de områder, hvor bandens medlemmer er bosat, eller til det at være kriminel eller leve et råt liv. Pigerne kan ligeledes opremse adskillige andre pigegrupper ved bandenavn og deres geografiske placering i Storkøbenhavn:

AZRA: Ghetto Bitches.

METTE: Og det er dem her i Avedøre?

AZRA: Ja.

METTE: Hvad med de andre steder?

AZRA: Det var sådan noget der, ATG, A-Town. [...] Der var to bander, der hed A-Town. Her i Avedøre og en i Albertslund.

METTE: Nå okay. Er der mange bander, du kender til, sådan altså, ved du, om der er mange bander?

AZRA: Ja, Nørrebro. Der er også mange på Amager.

METTE: Okay.

AZRA: Der er også i Brøndby, West Side og sådan noget der, Taastrup og Albertslund. (Bilag 5, s. 1)

Flere piger fortæller ligeledes, hvordan de hver især har deres eget kaldenavn inden for gruppen, som blandt andet skal forhindre politiet i at finde frem til, hvem de er. Som en central del af pigernes bandeidentitet iklæder de sig ens tøj. Hovedparten af pigerne beskriver, hvordan deres grupper har fået fremstillet identiske hættetrøjer, bukser eller kasketter med bandenavnet, medlemmets kaldenavn og deres postnummer påtrykt.

AZRA: Det, vi har sådan nogle trøjer. Sådan nogle hvide trøjer [peger på sin egen bluse, som er en træningsbluse med hætte]. Så står der navnet bagpå, Ghetto Bitches, med grækerskrift.

METTE: Okay.

LAURA: Nå okay. Har I selv fået lavet sådan nogle?

AZRA: Ja. Det er sådan nogle trøjer.

METTE: Ved du om det er normalt med sådan nogle kendetegn?

AZRA: Ja, for eksempel i Albertslund har de dem også, der står der bare A-Town og sådan noget. Der er mange, der har det. Vi havde også kasketter, men min mor har smidt dem ud. Der stod Ghetto Bitches her [peger på højre side af sit hoved], så stod der navn [peger på bagsiden af sit hoved] og så stod der 2650 [peger på venstre side af sit hoved]. (Bilag 5, s. 9)

Vi kommer nærmere ind på gruppernes navne og det fælles tøj under afsnittet 'Stil'.

Camilla, Semial og Biwar nævner optagelsesritualer som en del af gruppens måde at indvie et nyt medlem. Disse rituelle handlinger er med til at understrege vigtigheden og alvorigheden i sammenholdet samtidig med, at det forstærker deres selvidentitet som en fasttømret gruppe. Ved disse rituelle handlinger giver det nye medlem gruppen sin fulde tillid, og gruppen tilkendegiver gensidigt denne tillid.

CAMILLA: Jamen altså for eksempel, der er nogen, der lige er kommet med, altså vi er alle sammen blodsøstre ik, så vi skær os og deler blod, det har vi alle sammen gjort ik.

METTE: Okay, hvordan har I fundet på det?

CAMILLA: Det ved jeg ikke, det var bare lige pludselig en idé, der kom.

METTE: Okay.

LAURA: Hvad betyder det?

CAMILLA: Det betyder jo, at vi er søstre, og det vil vi altid være.

(Bilag 9, s. 2)

SEMIAL: Ja. Vi har alle sammen lovet hinanden at hjælpe, lige meget hvad det er.

LAURA: Hvordan har I lovet hinanden det? Har I sagt det, har I skrevet under på noget?

BIWAR: Nej, altså koranen.

SEMIAL: Vi har koranen, ik.

LAURA: Nå, den er ligesom?

SEMIAL: Det, altså vi sværger på den.

METTE: I lægger hånden på den eller?

SEMIAL: Ja. Og så, hvis du så ikke gør det, så kommer der til at ske et eller andet. Fordi vi er muslimer og så har den koran, den er jo meget vigtig for os perker ups, der kom jeg vist lige til at tale over mig. [Griner]. Hov Muslimer, jeg skal tale ordentligt. [...]Når

du lægger hånden, det du sværger, det skal du holde. Hvis du ikke gør det, så.

LAURA: *Er alle fra gruppen så tilstede?*

SEMIAL: *Ja, altså dem der er med i banden.*

METTE: *Når man nu siger, at jeg lover at være der for de andre, er der så andre ting man også skal love?*

BIWAR: *Jamen vi lægger ikke kun hånd på koranen, vi tager den og kysser den og så op på panden, og lægger den så ned. (Bilag 6, s. 5)*

Fatimas gruppe har et lignende ritual, hvor gruppens medlemmer bekræfter deres medlemskab af gruppen. De har valgt at vise deres tilhørsforhold ved at snitte bandenavnet ind i huden med et barberblad på underarmen.

Det at være med i en bande indebærer for pigerne, at de overholder nogle helt basale normer, som pigerne vægter højt. Disse normer handler primært om ikke at bagtale hinanden eller stikke hinanden til politiet. Derudover er der meget høje forventninger til den indbyrdes tillid og loyalitet blandt bandens medlemmer. Bryder man disse normer og forventninger, opstår der et grundlag for eksklusion.

METTE: *Kan man blive smidt ud af banden?*

ANN: *Ja, det kan man godt.*

METTE: *Hvordan?*

ANN: *For eksempel, hvis nu for eksempel vi siger, at jeg lyver for nogen andre, hele banden for eksempel, og de finder ud af det, så kan det være, at de ikke stoler på mig mere, og så kan det være, jeg bliver smidt ud af banden. (Bilag 12, s. 1)*

Selve det at være en gruppe, har en helt særlig betydning for pigerne. At tilhøre et fællesskab, hvor medlemmerne altid er fælles om alt, betyder, at banden for flere af pigerne står som deres primære sikkerhed. Banden giver dem en støtte, der får dem til at føle sig stærke og magtfulde, når de alle er samlet. De beskriver, hvordan de tør mere, når gruppen bakker dem op, og de lærer også hinanden, hvordan de ikke skal finde sig i noget, og hvordan man siger fra.

Deres forventning om, at man stiller op for hinanden og støtter, også selvom det handler om vold og kriminalitet, har en indbygget ambivalens. For selvom pigerne lovpriser disse gruppefællesskaber, har pigerne generelt en forståelse for, at banden og dets medlemmer samtidig påvirker med negative handlemønstre.

LAURA: *Hvorfor tror I selv, at I er voldelige?*

SEMIAL: *Det er nok efter, vi er kommet med i en bande. Det er måske der, vi er blevet mere voldelige, altså vi er blevet mere voldelige, efter at vi er kommet med. (Bilag 6, s. 9)*

Flere af pigerne fortæller således, at de først er blevet udagerende, efter at de er kommet med i en bande, og Ann beretter ligeledes, hvordan hendes karakterer i skolen er faldet betydeligt. Derfor kan gruppens forventninger om 100 % støtte, samtidig medføre et pres på det enkelte medlem, og der er også et vis gruppepres at spore inden for grupperne. Flere piger taler om, hvor vanskeligt og måske endda risikofyldt det ville være at forlade gruppen:

METTE: *Tror du, at de kunne finde på at komme efter dig, fordi du ikke vil hjælpe dem?*

AZRA: *Ja, det kan de godt, det har de allerede været. [...] de var engang efter mig og smadrede og ødelagde vores vindue ude ved hjemmet, ik?[...] Så tog jeg ud til dem, ik. Og så sagde jeg, hvad er jeres problem? Og så sagde de, at jeg var til grin fordi jeg ikke gad hjælpe dem, og så sagde jeg til dem, at det er dem, som ikke har et liv. Alt det der gangster det er stoppet nu. Jeg gider ikke mere.[...]*

LAURA: *Er det ikke svært at sige fra? Kan det ikke være svært?*

AZRA: *Det er meget svært. Det er også først nu, at jeg har lært at sige fra. Før sagde jeg slet ikke fra. Mine veninder kontaktede mig i skoletiden, og så pjækkede jeg bare og gik ud. Kom hjem klokken fem om morgenen og hele næste dag. (Bilag 5, s. 8-9)*

LAURA: *Kan I godt sige, nej vi vil ikke være med til det her? Eller I morgen vil vi ikke tage med derud og gøre et eller andet?*

BIWAR: *Nej, vi kan ikke, ikke bare sådan. Vi gør alt for hinanden.*

METTE: *Hvad nu hvis, nu ved jeg ikke om I tekster hinanden på sms, men hvad nu hvis der kom en besked ind nu, at der foregik et eller andet på en skole, blev I så nødt til at tage ud?*

SEMIAL: *Ja, det blev vi nødt til. (Bilag 6, s. 4)*

Disse krav og normer for, hvordan et medlem skal opføre sig inden for gruppen, vanskeliggør, som Azra og Biwar beskriver, det at skulle træffe beslutninger, der strider imod den samlede gruppes forventninger. Der er mønstre i gruppen, der sætter krav til den enkeltes deltagelse, og disse krav gør det vanskeligt at modsætte sig flertallet.

3.2.4 Veninder: "Ligesom en søster"²³

Hvis man kigger på de interne relationer i gruppen, viser det sig, at vilde piger er veninder med andre vilde piger. Når pigerne bliver spurgt om deres veninderelationer, fremgår det helt grundlæggende, at der skelnes mellem almindelige veninder og bandeveninder. Bandeveninderne, typisk andre vilde piger, fremhæves som de ægte og oprigtige veninder, og pigerne beskriver et unikt bånd bandeveninderne imellem. Det er særligt familiemetaforen, der benyttes for at illustrere de tætte bånd, som pigerne føler, at de har etableret:

METTE: *Nå okay, hvad nu hvis du meldte dig ud, ville der så blive problemer?*

FATIMA: *Jeg ved ikke, om der ville komme problemer, men så er det ligesom, at så er man ikke med i søsterskabet mere og så, og så kan jeg ikke gå med de andre mere, for de er jo i en bande, og jeg kan ikke bare komme og så gå igen.*

METTE: *Nej.*

LAURA: *Ville du så ikke kunne bruge dem som venner mere?*

FATIMA: *Jeg ville godt kunne bruge dem som venner, men det ville ikke være sådan, at jeg kunne gå så tit med dem, som jeg gjorde.*

(Bilag 11, s. 2)

METTE: *Hvad nu hvis man ikke er med i en bande, og man bare har almindelige veninder, kan man så ikke være lige så sikker på, at de er der for én?*

CAMILLA: *Jo jo det kan man selvfølgelig også ik, men det er ligesom, min bande det er ligesom en familie for mig ik. Hvis jeg ikke har lyst til at være derhjemme, så kan jeg altid komme over til dem.* (Bilag 9, s. 2)

Det, der karakteriserer venindeforholdene i banden, er ifølge pigerne, at de altid kan stole på hinanden, hvorimod almindelige veninder er mere tvivlsomme og måske flyvske. Inden for banden har pigerne en tydelig og udtalt aftale om, at de altid skal være der for hinanden, lige meget hvad der sker. En sådan aftale eksisterer ikke blandt almindelige veninder. Dette skaber en unik følelse af tryghed inden for gruppen, som Ann her beskriver:

²³ Elham, bilag 10, s. 3

ANN: Fordi så føler man sig, jeg tror man føler sig tryk, når man er sammen med nogle andre i hvert tilfælde. Altså, hvis nu man for eksempel har problemer, så føler man sig tryk, fordi man har veninderne ved siden af sig, som passer på én som en søster, ikke. Vi er alle sammen ligesom søstre i banden, fordi vi passer jo på hinanden alle sammen, så jeg tror, man føler sig tryk ved at være med i en bande. (Bilag 12, s. 2)

Det er særlig tryghed, tillid og loyalitet, der fremhæves ved pigernes veninderrelationer. De vægter disse værdier højt, og forholdet inden for gruppen er bygget op på disse værdier. Det er graden af loyaliteten, der afgør, hvor tæt et venskab, man har. Drømmen om det evige venskab og det at kunne have hemmeligheder sammen, er afgørende faktorer i en forståelse af pigernes relationer. Måden, de lever deres liv på, er præget af visheden om, at der står nogen bag dem og bakker dem op. Ligeledes har de faste regler og ideer om, hvordan man er en god veninde, og hvordan man gør sig fortjent til at være en tæt veninde:

METTE: Er der noget, man ikke må gøre mod hinanden eller?

FATIMA: Ja, vi kan ikke svigte hinanden eller gå og tale om hinanden, så er vi jo ikke rigtige venner, hvis vi går og bagtaler hinanden.

METTE: Hvorfor er det godt at være med i en bande?

FATIMA: Jeg ved det ikke, men jeg kan i hvert tilfælde godt lide det, fordi så har jeg nogen der støtter mig, og jeg har nogen jeg kan støtte, og nogen jeg kan stole på rigtigt. (Bilag 11, s. 2)

LAURA: Mm, hvad er en god veninde?

ELHAM: Det er én, der ikke stikker. Én der er der for én. Altså, når man har brug for hjælp og sådan noget, når man er ked af det. Hvis veninden bare går, så er det jo ikke en veninde, eller hvis veninden tænker mere på drenge, end hun tænker på sine venner, eller tænker på mig, så er det heller ikke en veninde. Hvad betyder jeg så for hende hvis, hvad er det, det hedder, hvis hun bedre kan lide drenge eller et eller andet andet, ik også? (Bilag 10, s. 2)

Reglerne, som er til for at beskytte fællesskabet, står ofte i stærk kontrast til samfundets ellers gældende normer. Pigerne handler anderledes og af og til kriminelt for at vedligeholde, dyrke og understrege deres nære relationer til

hinanden. Man kan aldrig lade nogen i stikken eller lade nogen føle svigt. Dette viser de blandt andet ved at stille op til slagsmål og ved at turde være med, når det rigtig gælder. Hvis en veninde har brug for hjælp, afbryder man, hvad man er i gang med og stiller op:

AZRA: *De vil bare have at jeg skal slås for dem. Min veninde ringede til mig i dag i skolen og sagde, at vi skulle tage til Albertslund [...] Fordi en pige, en af mine veninder har en kæreste fra Albertslund, og så tror hun at der er en pige, der kan lide ham, fordi de er gode venner og går på samme skole og sådan noget, ik. Og så tager de bare ud og smadrer hende alle sammen en dag uden grund. (Bilag 5, s.7)*

På den måde bliver gruppefællesskabet til sit eget minisamfund med egne normer og værdier, hvorigennem de overbeviser hinanden om, at intet skal komme imellem dem. Det at stille op for hinanden, slås sammen og løbe risici er en måde at opretholde fællesskabet på, da de får mere og mere brug for hinanden, jo mere alvorlige handlinger de foretager sig. Også de førnævnte ritualer med blodblanding og sværgeren ved Koranen er med til at understrege de tætte bånd, som forsøges etableret.

Det er gennemgående for alle pigerne, at de har få nære sociale relationer uden for gruppen, og at deres forhold til andre jævnaldrene piger ofte beskrives negativt og anstrengt. Derfor spiller de veninder, der er med i gruppen en betydningsfuld rolle i deres liv. De samles med hinanden, fordi de har nogle fælles vilkår, og man fornemmer en følelse af solidaritet pigerne imellem, hvilket øjensynligt binder i lighederne i deres sociale baggrund. Enten forstår de hinandens problemer med racisme og diskrimination, eller også kan de være der for hinanden, når familien svigter:

CAMILLA: *Nej, men altså vi er bare sådan nogen, der altid er der for hinanden, og hvis der er nogen, der har problemer, så kommer vi alle sammen og hjælper personen. (Bilag 9, s. 1)*

ELHAM: *Fordi hvis man for eksempel, altså os indvandrere vi har det meget svært i Danmark. Altså, der er mange racister, der er begyndt at komme rigtig meget racisme, ik også. Og så hvis man føler, at der er ingen, der kan lide én, og der er ikke nogen, som er der for én, så i denne her bande er vi ligesom søskende, eller vi er*

søskende. Vi er der altid for én, og både hvis der er én, der har brug for hjælp eller brug for penge, vi giver det altid. På en eller anden måde skaffer vi det. Vi spørger vores forældre, kan vi ikke godt lige få bare tyve kroner. Hvis alle sammen samler tyve kroner, så er det jo nok. Så kan hun godt bruge pengene. Det er meget sådan et stærkt bånd. (Bilag 10, s. 2)

Som en del af det at stå sammen og være der for hinanden lærer de også hinanden, hvordan de skal sige fra og markere sig, når de føler sig dårligt behandlet. Det er en særlig attitude, som dyrkes inden for fællesskabet. De behøver ikke at finde sig i uretfærdigheder, så længe de har hinandens støtte. De må helst ikke vise svaghed, og derfor lærer de hinanden at blive hårde:

ANN: *Altså hård, veninderne bakker én op jo, så bliver man hårdere og hårdere, så hjælper de også med, at man bliver hårdere og hårdere. Hvis nu for eksempel jeg var sådan en blød pige i starten, så kommer en af mine andre veninder og siger, hallo du skal altså sige sådan der, i stedet for at sige sådan der, [forvrænger stemmen] undskyld mig. Altså på sådan en måde, de bakker én op. (Bilag 12, s.11)*

På den måde fungerer disse fasttømrede veninderrelationer også som en markering af gruppen udadtil med en tydelig hård attitude. Tilsvarende er det førnævnte tøj og bandenavn med til at kommunikere, at de ikke står alene, men er del af et stærkt fællesskab, som ikke alle og enhver kan være en del af:

SEMIAL: *Det er sådan, jeg kan ikke rigtig forklare det, men vi er meget mere sammen. Vi er der for hinanden og holder dem, der ikke er med i gruppen, dem holder vi ude, ik. (Bilag 6, s. 2)*

Som allerede konkluderet er pigernes såkaldte bander ikke bygget op om en fast struktur med en leder. Der er dog alligevel tale om måder, hvorpå man kan øge respekten og populariteten veninderne imellem. Status blandt veninderne bygger på tillid og loyalitet. Hvis man formår at bevise, at man tør løbe store risici for gruppen, vinder man gruppens samlede respekt. Jo større risici, jo større respekt:

LAURA: Er der nogen veninder i banden, som er bedre end andre, eller som du ser mere op til end andre, nogen der er sådan mere cool?

SADIA: Min venindes storesøster, hun er så syg i hovedet.

LAURA: Hvordan er hun?

SADIA: Hun er helt vild altså, og hun er aldrig stille og rolig.

LAURA: Er hun god til at slås?

SADIA: JA, hun forstuede sine fingre forleden dag. Hun er altid syg, det er altid hende, der slår os meget. (Bilag 7, s.2-3)

METTE: Mm. Hvordan kan man opnå respekt i sådan en bande?

AZRA: Hvis man er stærk. Hvis man har mod til at, øh, sige tingene i ansigtet på én. [...] ikke bare bagtale én, men sige tingene foran én, så viser de meget respekt for dig. (Bilag 5, s. 3)

Derfor er handling og mod og det, som Sadia beskriver som "syg i hovedet", med til at give det enkelte gruppemedlem respekt. Aisha beskriver mere præcist, at de i deres gruppe har en person, som rangerer lidt højere end de øvrige medlemmer. Aisha forklarer dette med, at det var denne pige, der oprindeligt startede banden, og beskriver pigen som mere mørk i huden end de andre piger. Hun skiller sig altså visuelt i højere grad ud fra majoriteten og opnår muligvis på denne måde en højere status:

METTE: Hvordan kan man opnå respekt i en bande, hvordan får man andre til at respektere en?

AISHA: Vi har alle sammen respekt for hinanden, så jeg ved ikke.

METTE: Er der en leder i banden?

AISHA: Ja, der er en pige, hun er mørk ik, hun er den eneste ægte mørke, vi andre er sådan lidt lysere ikke, det var derfor vi kaldte det for black, fordi hun er med i den.

METTE: Ja.

AISHA: Hun er, hun er ikke ligefrem leder, men det er hende, man kan sige at det er hende, der har startet det hele og sådan noget.

METTE OG LAURA: Ja.

AISHA: Hun er ikke sådan, vi er alle sammen lige høje men, hun er bare sådan lidt mere, jeg kan ikke forklare det, hvis I forstår.

LAURA: Bestemmer hun mere, hvad I skal?

AISHA: Der er ikke noget med at bestemme noget, hvem der laver noget, hvis man er ude, er det altid hende, der står forrest.

(Bilag 8, s. 4)

Som tidligere nævnt kan disse veninderelationer og det store ønske om et varigt og nært fællesskab derfor indeholde et voldsomt gruppepres, som er med til at føre pigerne ud i handlemønstre, der kan være fremtidigt ødelæggende. Det virker svært for pigerne at finde en balance mellem at være der for veninderne, opnå respekt og passe på sig selv. Det er ofte det sidste, det kommer til at knibe med.

3.2.5 Delkonklusion: Ambivalente fællesskaber

Som konkluderet oplever de interviewede piger en stigmatisering i samfundet, og når man kigger nærmere på deres gruppefællesskaber, viser det sig at pigerne samler sig med andre piger i samme position. Som Goffman påpeger, opnår den stigmatiserede en tryghed og identifikation ved at gruppere sig med ligestillede. Ved denne gruppering elimineres følelsen af ensomhed og mindreværd hos den enkelte. Dette gør sig også gældende for de interviewede piger, som danner grupper med hinanden, som en måde at tackle den oplevede ekskludering på. Inden for disse grupper finder pigerne alternative kilder til accept og anerkendelse, og der eksisterer anderledes muligheder for opnåelse af succes og status. Med disse fællesskaber kompenserer pigerne for deres manglende evne til at leve op til samfundets forventninger og krav. Inden for gruppen er de ikke afvigere, da de andre er ligesom dem. Den moralske støtte, som Goffman beskriver som en del af stigmafællesskabet, fremgår ligeledes af pigernes beskrivelser af deres gruppefællesskaber. Som nævnt fremhæver de, hvordan de bakker hinanden op i situationer med diskrimination og familieproblemer. Pigerne vejleder hinanden i, hvordan de bør agere og tackle deres position i samfundet.

Som skildret er pigernes indbyrdes venindeforhold præget af en stræben efter tryghed og nærvær. Ziehe har opstillet tre kulturelle orienteringsforsøg som måder, hvorpå unge tackler den kulturelle frisættelse. Vi anskuer pigernes veninderelationer som et udtryk for subjektivering, som ifølge Ziehe betyder en søgen efter nære relationer for at unddrage sig "samfundets kulde". Pigerne giver gentagne gange udtryk for værdien af den nærhed, der eksisterer imellem. Disse nære relationer er vigtige for dem, og de beskriver deres venskaber som idylliske og velfungerende. I en beskrivelse af, hvad der gør pigernes venindeforhold unikke, fremgår det netop, hvor afgørende trygheden og sammenholdet er. Der er tale om en høj grad af subjektivering, når pigerne

omtaler veninderne som søstre, og når de som ritual blander blod for at understrege deres tætte bånd. Vi forstår denne trang til tætte relationer som et forsøg på at få opfyldt det behov for nærvær og tryghed, som familierne ikke har været i stand til at dække.

Ziehe beskriver ligeledes, hvordan subjektiverende individer samler sig i cellelignende sociale relationer, hvilket i høj grad gælder for pigernes fællesskaber. Inden for disse grupper er det følelserne der regerer, hvilket blandt andet kommer til udtryk i de regler og normer, der hersker i fællesskabet. Disse er bygget op på ideen om, at ingen må føle svigt eller blive ladt i stikken, hvorfor det er eksklusionsgrundlag at bagtale eller stikke hinanden. Det er ønsket om den ultimative tillid og loyalitet, der driver fællesskabet.

Som nævnt kalder pigerne deres fællesskaber for bander og opfatter sig selv som bandemedlemmer. De laver bandenavne og tøj og har inden for gruppen tydeligt aftalte værdier og normer, der er med til at danne bandens identitet. Dog falder pigernes selvdefinerede bande klart uden for Ramböll rapportens definition på en bande, som kendetegner en bande ved stærk organisering, høj kriminalitet samt en tydelig identitet som bande. Ud fra Rambölls kategorisering af grupper, der udøver kriminalitet, må pigernes grupper karakteriseres ved svag organisering, lav kriminalitet og en stærk identitet som bande. Denne karakteristik nævnes ikke i Ramböll rapporten, hvorfor pigernes grupper falder uden for de mulige kategorier.

I stedet passer pigernes grupper til Decker og Winkles definition, som i stedet lægger vægt på selvidentifikation som en bande og tydelige fælles værdier. Decker og Winkle tager endvidere afstand fra at forstå en bande ud fra en tydelig ledelsesstruktur og organisering, hvilket heller ikke eksisterer i pigernes grupperinger. Pigerne betoner i stedet vigtigheden af, at alle er lige og at ingen er mere værd end andre. Den mindreværdsfølelse, som pigerne ofte føler, må på ingen måde eksistere inden for gruppen, hvorfor der ikke findes en tydelig ledelsesstruktur. De understreger, hvordan de tager afstand fra hierarki. Endvidere fornemmer vi, at pigerne generelt har det svært med autoriteter, hvilket blandt andet fremgår af deres fortællinger om skolen og politiet. Når vi konkluderer, at kriminaliteten er af lav karakter, er det fordi kriminaliteten for pigerne ikke spiller en afgørende rolle, men i stedet fungerer som en måde at understrege det unikke fællesskab på, hvor man løber risici for hinanden. Kriminaliteten er ikke organiseret, men præget af spontanitet.

På trods af pigernes stærke selvidentifikation som en bande, er det vores opfattelse, at bandebegrebet er ladet med så negative stereotyper, at en anvendelse af begrebet inden for dansk forskning blot vil forhindre en klar forståelse af pigernes grupperinger. Dog ønsker vi heller ikke fuldt ud at underkende pigerne selvidentifikation som en bande, og foreslår på denne baggrund, at de vilde pigers fællesskaber forstås som *grupperinger med bandelignende adfærd*. Den begrænsede forskning, der eksisterer om de vilde piger og deres fællesskaber, afviser fuldstændigt bandebegrebet. Dette mener vi er fejlagtigt, da pigernes selvidentifikation som en bande kan forklare nogle af pigernes handlemønstre.

Bauman beskriver fællesskabet som værende et dilemma for det sen-moderne individ. Fællesskabet repræsenterer en konflikt mellem sikkerhed og frihed, fællesskab og individualitet. Da det sen-moderne individ ikke vil holdes fast i sin personlige udvikling, får de sen-moderne fællesskaber karakter af flygtighed og indtil-videre-forhold. Disse knagefællesskaber står i stærk kontrast til de gruppefællesskaber, som de interviewede piger forsøger at etablere. Pigerne vælger sikkerheden og fællesskabet frem for friheden og individualiteten, da det netop er den personlige udvikling, som de ikke formår. Når pigerne understreger den evige loyalitet, fornemmer man en frygt for det at stå på egne ben og træffe selvstændige beslutninger. Pigernes skelnen mellem almindelige veninder og bandeveninder, anskuer vi som en differentiering mellem de flygtige individualister og de betingelsesløst loyale. Pigerne forsøger med deres gruppefællesskaber at danne et modspil til den flygtighed, som ellers præger sen-moderne relationer. Pigerne ønsker netop at holde hinanden fast og love hinanden evigt troskab, også selv om det forhindrer den enkelte pige i en personlig udvikling. Dette er de førnævnte ritualer med til at understrege. Således kommer pigerne til at repræsentere, hvad Bauman kalder *samfundets svage*, da de tilhører en gruppe, der har behov for fællesskabets tryghed.

Dog skal det understreges, at selvom der fra pigernes side er tale om et ønske om et varigt fællesskab, betvivler vi, at disse fællesskaber kan lykkes i et samfund, der hylder mobilitet, flygtighed og individualisme. Ej heller er der tegn på, at pigerne formår at bibeholde langvarige venskaber, da en vedligeholdelse af så tætte relationer over længere tid kræver større menneskelige ressourcer. Som nævnt er flere af pigerne tillige bevidste om, at disse veninderrelationer leder dem ud i problemer og negative handlemønstre. At pigerne føler, at de kan stole på hinanden, står i kontrast til det faktum, at pigerne lokker hinanden i uføre og ikke

nødvendigvis har hinandens ve og vel for øje. Endvidere kan selve de kriminelle handlinger være medvirkende til at opløse fællesskabet, da myndighederne kan træde ind og forhindre fællesskabet. Visheden om disse negative handlemønstre og deres eventuelle konsekvenser, kan tilmed få pigerne til at trække sig ud. Der er således flere modstridende og ambivalente følelser forbundet med det at tilhøre en bande, og pigerne befinder sig således i et dybt modsætningsfyldt fællesskab. Med det sagt, er pigernes store ønske om tætte og nære relationer stadig et yderst centralt punkt i en forståelse af de vilde pigers gruppefællesskaber.

3.2.6 Stil: "Vi kommer jo sådan, her kommer jeg"²⁴

Inden for pigernes gruppefællesskaber iscenesætter de vilde piger sig ved hjælp af en særlig stil. Pigernes stiludtryk består i en bestemt tøjstil, attitude, sprogbrug og musiksmag. Det fremgår tydeligt, at denne stil er gennemgående blandt pigerne, også på tværs af deres individuelle grupperinger, og at stilen er med til at understrege fællesskabet. Pigerne søger stilmæssig inspiration i den amerikanske rap- og ghettokultur, der blandt andet præsenteres i MTVs musikvideoer, og der er tale om en tydelig fascination af denne kultur:

ELHAM: Nå, om ti år, jeg ved det ikke. Jeg vil gerne bo i New York, ej ikke bo, jeg vil bare gerne se det.

LAURA: Hvad er det med det dér New York?

ELHAM: Det, jeg ved ikke. Man hører altid om det, sådan noget med gangstere, ik også. Og så har jeg sagt til min mor, at jeg gerne vil besøge det, og så siger hun, efter niende klasse, hvis jeg består eksamen og får gode karakter, så betaler hun en billet for mig.

METTE: Nøj. Hvad er det så, du gerne vil derovre?

ELHAM: Sådan se ghettoen og sådan noget. Der, hvor vi bor, er det kun sådan nogle huse, der er næsten ingen danskere og kun fremmedarbejdere. Der er altid ballade her.

LAURA: Tror du, det er det samme i New York?

ELHAM: Der er nogle steder, hvor der kun er negere, eller ikke negere, sorte, sorte ja.

LAURA: Tror du så, det er det samme?

ELHAM: Stille og roligt, der er nok mere ballade der, og man hører meget om det. Når det er i fjernsynet. Når de skal lave noget om gangstere, så er det altid i New York. (Bilag 10, s. 9)

²⁴ Ann, bilag 12, s. 3

Pigernes kopiering af denne stil viser sig på flere forskellige områder. Som nævnt tildeler pigerne deres grupper et "bandenavn". Disse navne er ofte amerikanske ord, som referer til gadelivet, kriminalitet og ghettoen. Nogle bandenavne refererer til det at være en sej og kriminel pige. Azras gruppe går for eksempel under navnet Ghetto Bitches, som på dansk kan oversættes til Ghettoens Kællinger. Ann og Camillas grupper kaldes Real Gangster Zisters, som betyder Ægte Forbrydersøstre. Fatima er med i gruppen ThugQueens, som betyder BanditDronninger. Andre navne tager udgangspunkt i de steder, hvor pigerne holder til, så som Sadias gruppe LundSide, som henviser til Lundtoftegade, hvor hendes gruppe hænger ud. Biwar og Semials gruppe kaldes Allblackslund, og er et ordspil, der leger med det at være "sort" og bo i Albertslund. S.O.G.P. er Yasmins gruppe, og navnet står for Sydhavn Sjælør Original Gangster Piger, der refererer til det at være kvindelig forbryder bosat i Sydhavn eller Sjælør. Derudover hedder Aisha og Elhams gruppe CousCousBlack, der igen referer til det at være "sort".

Udover bandenavnene har pigerne en fælles tøjstil, som blandt andet består i store hættebluser og løse bukser. Denne tøjstil kaldes også for hiphopstilen. Pigerne beskriver, hvordan flere af dem har fået fremstillet ens trøjer til deres gruppe, hvor bandenavnet og den enkelte persons kaldenavn står påtrykt.

LAURA: *Har I noget sådan særligt tøj?*

ELHAM: *Ja, vi har nogle trøjer, hvor der står CCB, og så er der nogle, hvis de vil, så har de på ærmet fået lavet deres navn, ik.*

LAURA: *Okay.*

ELHAM: *Altså det navn de bliver kaldt for eksempel, Scary.*

LAURA: *Okay, og det har de altså stående nede på ærmet?*

ELHAM: *Ja her, ik også [Peger på det nederste af ærmekanten].*

(Bilag 10, s.1)

Når pigerne går ens klædt, kommunikerer de visuelt, at de er en del af et større fællesskab. Pigerne beskriver, hvordan de har tøjet på, når de mødes og hænger ud på gaden. Tøjet er medvirkende til, at pigernes grupper adskiller sig visuelt fra omverdenen, idet de ofte optræder i større flokke iklædt mørkt tøj.

LAURA: *[...] Hvad sker så, altså tager I noget andet tøj på, hvad tager I med, er der noget?*

CAMILLA: Ja, men altså vi tager som regel hættetrøje på, så man ikke kan se vores ansigter så godt, ik.

LAURA: Ja.

CAMILLA: Og så har vi sådan nogle store sorte bukser på ik.

LAURA: Det må se rimeligt vildt ud?

CAMILLA: Ja, at der sådan kommer 20 hætteklædte [griner].

(Bilag 9, s. 5)

Flere af pigerne forklarer således, hvordan tøjet kan fungere som et skjul for den enkelte. Pigerne kan gemme sig bag de store hætter, og derved blive anonymiseret og undgå genkendelse i forbindelse med overfald og andre kriminelle gerninger. Pigerne beskriver endvidere, hvorledes det kan virke skræmmende og truende på omgivelserne, når en stor gruppe hætteklædte piger går rundt på gaden. Denne effekt anser pigerne som noget positivt, og de føler, at den fælles påklædning gør dem hårde og urørlige:

LAURA: Nej, hvad ville det have betydet for Jer, hvis I havde det tøj?

ANN: Jamen, det ville jo være sejt for os jo, fordi, vi kommer jo sådan, her kommer jeg, men for andre tror jeg de ville tænke, hallo prøv lige at tage Jer sammen, som om I er en bande og som om I kan noget, og sådan noget ik.

LAURA: Men I ville føle Jer seje?

ANN: Ja, vi ville føle os seje, fordi vi ER pigerne, altså når vi har bluserne på, og der står Westside, og kommer gående, og vi er fra Enghave og bla bla bla så føler vi os seje, men dem der er over for os, de synes jo ikke, at vi er seje, fordi de synes jo de er sejere.

(Bilag 12, s. 3)

Vi ønsker dog at påpege, at pigerne, da vi mødte dem, ikke var iklædt sådanne hættebluser, og pigerne forklarer os, at de kun bærer disse trøjer, når de er samlet i gruppen.

Med til pigernes bandenavne og tøjstil hører et særligt sprogbrug. De gør ofte brug af ord som gangster, bitch, homies og thug, og igen gælder det, at pigerne søger inspiration i det amerikanske:

LAURA: Okay. Mm. Hvorfor bruger I så mange engelske ord som homies, gangster?

ELHAM: Det ved jeg ikke. Det er bare sådan noget, hvis man nu ser film ik, så er der bare gangster og det der. Altså i New York for eksempel, der bruger de meget de der ord, det er meget, det er sådan, når man har set sådan en film, så kommer man med et nyt ord. Altså, vi bruger også arabiske ord, men det er nok, så vi kun selv kan forstå det.

LAURA: Mm.

ELHAM: Altså for eksempel, hvis vi skal noget, så kan vi jo ikke snakke dansk, for så kan folk ikke forstå det. Så snakker vi arabisk.

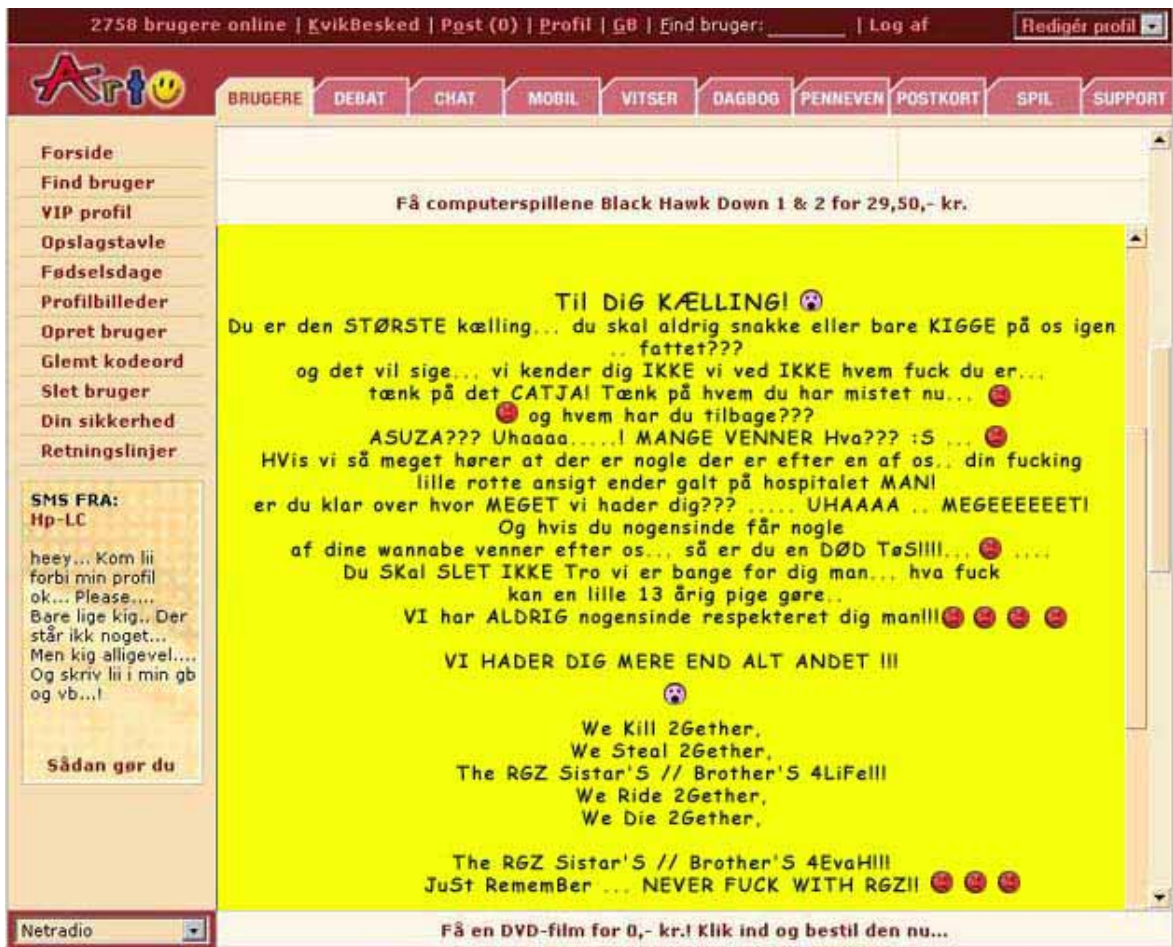
LAURA: Nå okay. Men de engelske ord fra USA, hvorfor tror du I bruger dem?

ELHAM: Jeg ved det ikke.

LAURA: Virker det [...]?

ELHAM: Det virker mere sejt. (Bilag 10, s. 7)

Det er især på Arto, at vi har stiftet bekendtskab med pigernes særlige sprog. På denne Internetside har Camilla, Fatima, Elham, Ann, Aisha, Yasmin og Sadia oprettet deres egen profil med billede og tilhørende velkomsttekst. Denne velkomsttekst er ofte fyldt med engelsk slang og vidner om den stil, pigerne gør brug af. Det er et sprog, der har karakter af at være brutalt, trusselsfyldt og grænseoverskridende. Artoprofilerne er ligeledes ofte pyntet med små figurer, som skyder om sig med pistoler og ser meget vrede ud. Det er de såkaldte smileys, men i denne udgave ser ansigtet blot vredt og truende ud. Nedenstående billede viser Real Gangster Zisters´ profil på Arto, og det fremgår hvordan Ann og Camillas gruppe benytter sproget til at skabe et frygtindgydende selvbillede:

Pigernes profilttekst indeholder en voldsom trussel mod en bestemt pige, der har forbrudt sig mod fællesskabet. Ordvalget er ekstremt, men der er tale om en sproglig overdrivelse i forhold til pigernes reelle handlinger, idet en dødstrussel for pigerne blot er lig med et vredesudbrud. Udover truslen ses et engelsk rim:

“We kill 2Gether, we steal 2Gether [...]”. Dette rim er et godt eksempel på, hvordan pigerne adopterer elementer fra den amerikanske rap- og ghettokultur. Her understreges igen fællesskabets vigtighed og den hårde attitude, de ønsker at være kendt for.²⁵ Pigerne benytter tilmed Arto til at skrive trusler på andre pigers profiler.

Pigernes stil viser sig i høj grad i form af en særlig attitude, som pigerne sammenfattende beskriver som ”gangsterstilen”. Flere af pigerne omtaler sig selv som gangsterpiger, og henviser her til den livsførelse, der er fremherskende inden for grupperne:

Laura: Ja. Hvad er en gangsterpige?

²⁵ For at se flere eksempler på pigernes sprogbrug på Artoprofilerne, se bilag 14.

ELHAM: Altså, hvad det er, eller hvad ordet betyder?

LAURA: Hvad er det?

ELHAM: Det er en pige, der slås og sådan noget. Det er ikke sådan, at jeg tænker over, hvad det er, det er bare sådan noget, man siger.

LAURA: Ja.

ELHAM: For mig er det én, der slås og laver meget ballade.

LAURA: Ja. Er det fedt at være en gangster?

ELHAM: Andre ser op til én, ik. [...] (Bilag 10, s. 7)

METTE: Hvad er en gangster?

CAMILLA: Sådan nogen, man har respekt for og ja.

METTE: Er du en gangster?

CAMILLA: Det er der mange, der siger.

METTE: Okay... er det fedt at være gangster?

CAMILLA: Ja, det er det da.

METTE: Hvordan er man sej?

CAMILLA: Altså, man er vel nok sej, hvis andre har set, at man kan slå andre, og at man ikke er bange for noget ik. Jeg tror, det er derfor.

METTE: Er det vigtigt for dig at være sej?

CAMILLA: Jamen, jeg vil da gerne være perfekt. (Bilag 9, s. 9)

METTE: Okay. Hvordan vil du beskrive dig selv, hvis du skal sætte nogle tillægsord på, er du primært en sød, en sexet pige, en sej pige?

AZRA: Nogle gange er jeg bare sådan en sur pige, en gangster, ligeglad med alt, bare smadrer løs og sur på min lærer. Hvis jeg har en dårlig uge, så går det ud over de mennesker, jeg omgås. (Bilag 5, s.7)

Det at være en gangsterpige er ensbetydende med, at man er sej, tør sige fra og fremstå som ligeglad med, hvad andre tænker. Pigerne skal udvise "nul tolerance" og ikke finde sig i noget. De fremfører en attitude, som viser, at de ikke er bange for noget. "No fear" skriver de gentagne gange på deres Artoprofiler, med en gotisk skrifttype, som ofte bruges i forbindelse med musikkulturer som rap og heavy metal:

Til det at være en gangster hører, som Elham og Camilla beskriver det, at man er modig, og at man tør bruge vold.

Udover gangsterattituden bruger de etniske piger kaldenavnet "perker" om hinanden, som også omhandler en bestemt væremåde og livsstil. Samtlige af de etniske piger forklarer, hvordan de indbyrdes bruger ordet "perker" som en slags kalde- eller kælenavn. Ordet "perker" må kun bruges af andre indvandrere, da en danskers benyttelse af ordet forbindes med en nedsættende og racistisk handling:

METTE: Nu kalder I også Jer selv for perkere, hvorfor gør man det?

FATIMA: [Pause] Jeg ved det ikke, men jeg har en kasket hvor der står 100 % perker på.

METTE: Okay, hvad vil det sige at være perker, altså, er det fordi I er indvandrere, eller er det fordi I er venner?

FATIMA: Indvandrere og også gangstere, men jeg ved det ikke.

METTE: Men det er et positivt ord for jer?

FATIMA: Jeg kan i hvert tilfælde godt lide det ord, men jeg kan lige fortælle, hvis der kommer én hen til mig som ikke er indvandrer, og siger, din perker...

(Bilag 11, s. 7)

De etniske piger beskriver, hvordan det er prestigefyldt at være en ægte "perker", og skilter med, at de er 100 % "perker" på deres kasketter, trøjer eller som her på Artoprofilen.

Det at kalde hinanden for "perkere" er samtidig en kommunikation af en stolthed og loyalitet over pigernes egen oprindelige nationalitet. Derudover sidestiller Fatima det at være "perker" med det være gangster, da det handler om samme attitude og livsstil. Ud fra samme tankegang forklarer pigerne, at de danske piger i deres grupper også kan være "perkere", hvis de udviser samme

"gangsterattitude", som pigerne med anden etnisk baggrund. Hvis denne attitude ikke gennemføres optimalt, bliver de omtalt som "wannabe perkere", altså en slags "ønske perker", hvor pigene ikke formår at fremføre stilen korrekt.

Pigernes attitude kommer især til udtryk, når de går rundt sammen i gruppen. De tiltrækker sig opmærksomhed ved en grænseoverskridende og larmende adfærd. Pigerne beskriver en opførsel, hvor de skaber postyr omkring sig og opsøger konflikter. Pigerne fremstår respektløse og kyniske:

YASMIN: *Vi går rundt, og hvis der er nogen, der generer os, så smadrer vi så dem, ik.*

METTE: *Okay, hvordan generer man jer?*

YASMIN: *Det er for eksempel, hvis de kigger eller råber efter os, at det plejer at ske.*

METTE: *Okay. Er det andre bander eller?*

YASMIN: *Ja, men det plejer også at være normale piger på gaden eller drenge.*

METTE: *Så det er på gaden det foregår?*

YASMIN: *Ja ja. (Bilag 13, s. 2)*

CAMILLA: *[Pause] Vi hænger bare ud, og så laver vi ballade nogen gange og har det sjovt.*

METTE: *Ja, hvad er ballade, hvad kan det være?*

CAMILLA: *Altså, vi kan finde på at hoppe op på bilerne, og danse oppe på bilerne. (Bilag 9, s. 4)*

Tilsvarende har vi iagttaget, at pigerne har et karakteristisk kropssprog, som blandt andet består i en langsom og vuggende gang. En sådan måde at bevæge sig på ses blandt andet i amerikanske film og musikvideoer, hvor gangsterrappere bevæger sig sløvt og tilbagelænet, mens de trækker på det ene ben. Pigerne forklarer, hvordan de med denne fremfærd kan skabe en vis usikkerhed og frygt omkring sig. Flere af pigerne nævner blandt andet, hvordan de på deres klassekammerater kan fornemme en afstandstagen, som øjensynligt bunder i frygt:

METTE: *Hvorfor er det godt at være med i en bande?*

SEMIAL: *Det ved jeg ikke, altså man får flere venner.*

BIWAR: *Det er sejt. Man får opmærksomhed og sådan noget, ik.*

METTE: *Ja, men hvad er det for en opmærksomhed, man får?*

BIWAR: *Altså alle har respekt over for os, og de bliver bange for os.*

METTE: *De er bange?*

BIWAR: Ja.

METTE: Okay. Har man det godt, når folk er bange for én?

BIWAR: Ja, det har jeg. (Bilag 6, s. 2)

Som det fremgår, forbinder pigerne frygten med noget positivt. Flere af dem ligestiller frygt med respekt, således at andre pigers usikkerhed over for dem bliver tolket som respekt. Pigerne i klassen undgår dem og tør ikke sige noget til dem, hvilket giver vores interviewpersoner en følelse af magt.

Som nævnt finder pigerne blandt andet inspiration i den amerikanske rapmusik. Samtlige af pigerne nævner 2PAC som deres store idol og forbillede. 2PAC var en mandlig rapper fra Los Angeles, der er kendt for sine barske tekster samt sin involvering i bandekriminalitet. Han blev skudt i forbindelse med et bandeopgør i 1996, og siden sin død har han opnået en kultstatus. Der hersker en myte om, hvorvidt han virkelig er død, og samtlige piger giver udtryk for at tro, at 2PAC stadig lever. De forklarer, at de til en vis grad kan identificere sig med 2PAC og hans opvækst i ghettoen:

CAMILLA: Jeg lytter mest til rap.

METTE: Er der nogen sådan specielle?

CAMILLA: Ja 2PAC.

METTE: 2PAC, ham har alle sådan som idol, hvorfor tror du det er?

CAMILLA: Det er fordi, han er bare sej, han er gud, mand.

METTE: Han er gud?

CAMILLA: Ja.

METTE: Tror du han er død eller levende?

CAMILLA: Han lever stadig.

METTE: Hvorfor tror du det?

CAMILLA: Det ved jeg ikke, det gør han bare.

METTE: Er det sådan, kan du se noget, kan du se noget i hans liv i forhold til dit liv?

CAMILLA: Ja, han minder faktisk lidt om mig selv.

METTE: OK.

CAMILLA: Han har jo været i fængsel og alt muligt.

METTE: Har du været i fængsel?

CAMILLA: Ja [pause] men det var kun i to timer, og så skal jeg måske i fængsel her efter sommerferien. (Bilag 9, s. 8)

Rapmusikken indeholder for pigerne nogle muligheder for at udtrykke den stil, de ønsker at signalere. Udover at de identificerer sig med amerikanske

raptekster, laver flere af pigerne deres eget rap. Azra rappede for os under interviewet, et rap som hun selv har skrevet sammen med en ven:

AZRA: *[Rapper]:*

*Er man lille og dum, hænger rundt med de seje
For at være som dem og glemte alt om at lege
Det var sejt at være syg, det var galt at ryge
Det var fedt at være gangster og kæmpe for sin by
Og være kendt i sin by som en gal psykopat
Der kunne tage sin kniv og stikke dig ned for sin sag
Og rulle folk på gaden til at tjene lidt fed
Til at købe sig noget fed
Eller købe sig noget sprut
Tog til fester for at slås for han elskede at slås
Tæskede i flok
men han blev tæsket af en flok
han blev puffet og skubbet og stukket i ryggen
tog hjem midt om natten [...]*

(Bilag 5, s. 4)

Nedenstående billede af Fatima opsummerer fint, hvori pigernes stil består. Både tøj, attitude, tekst²⁶ og pistol understreger den gangsterstil, pigerne omtaler og gør brug af. Billedet har Fatima selv forsynet med tekst og det optræder på hendes Artoprofil.

DENNE UDGAVE ER UDEN FOTO

²⁶ Teksten lyder: Don't Fuck Whit Us Brotha's And Sista's 4 Ever.

3.2.7 Vold: "Hun skal bare have tæsk hende der"²⁷

Måden, hvorpå pigerne beskriver deres voldelige handlinger, kan ses som en forlængelse af den stil, de ønsker at demonstrerer. Den ovennævnte gangsterstil, som pigerne inspireres af, indeholder som sagt en stræben efter ikke at finde sig i noget, udvise nul tolerance og ikke vise frygt. Dette kan for pigerne ende i konfrontationer og ofte voldelige overfald eller slagsmål. Det er svært at give et entydigt billede af pigernes voldelige adfærd, da der er stor forskel på, hvor ekstreme de er, og hvor ofte de er involveret i slagsmål. Voldens karakter er varierende fra pige til pige og fra gruppe til gruppe. Det er forskelligt, hvor langt pigerne går i deres voldshandlinger. Nogle af pigerne benytter hovedsageligt trusler, hvor andre i høj grad skrider til voldsomme fysiske handlinger. Piger som Yasmin, Elham og Aisha har begrænset erfaring med slagsmål, mens de andre piger oftere er involveret i episoder med vold. Dog har samtlige piger erfaringer med vold, og det er fælles for pigerne, at de ikke har problemer med at tale åbent deres bedrifter.

Ifølge pigerne begynder volden ofte med verbal vold, hvor gruppen udser sig et eller flere ofre og udsætter dem for nedsættende skældsord, hårde trusler og groft mobberi. Den verbale vold udgør ofte begyndelsen til et efterfølgende slagsmål. Flere af de interviewede piger beskriver udførligt fysiske voldelige handlinger, hvor ofret i høj grad er blevet udsat for voldsomme forulempelser i form af spark, knivstik, slag med køller, hiven i hår og knytnæveslag. Pigerne beskriver tillige, at våben af og til bliver brugt i forbindelse med slagsmål, og det er især den såkaldte butterflykniv, som pigerne fortæller, at de bærer på sig. Af andre våben nævner pigerne "panserbat", strømpistol, andre knive, køller og "splatgun". Flere af pigerne beskriver episoder, hvor de har brugt kniven både som trussel eller til at stikke med:

FATIMA: *Nogen gange, så tænker jeg, at jeg ikke skulle have gjort det eller noget, det er fordi, men jeg kan ikke lide at slå på personer, som ikke er sådan stærke. For jeg var oppe og slås engang ik, og hende som jeg var oppe og slås med, hun kunne næsten slet ikke bevæge sig, jeg slog bare ik, og hun kunne ikke slå tilbage. Hun turde ikke, ik' også, tror jeg ik. Så fik jeg ondt af hende, fordi jeg bare havde slået løs på hende med et bat.*

LAURA: *Med et bat?*

FATIMA: *Ja, et baseballbat.*

²⁷ Ann, bilag 12, s.7

LAURA: Føler du dig anderledes end piger, som ikke er med i en bande eller som begår vold?

FATIMA: Det ved jeg ikke, men jeg kan godt sige, at jeg føler mig sådan lidt mere modig end dem.

LAURA: Ja, er det farligt?

FATIMA: At være med i en bande? Det kan godt være farligt ja, man kan godt risikere at bliver stukket ned.

METTE: Hvad er det vildeste der er sket med dig?

FATIMA: Jeg blev stukket lige her [peger på højre overarm].

(Bilag 11, s. 5)

LAURA: Hvad var det for en kniv?

AZRA: Det var bare sådan en butterfly, men når jeg har kniv, så kan jeg ikke finde ud af at styre mig.

METTE: Okay.

AZRA: Jeg bliver sindssyg af det. [...]

LAURA: Bliver du så ikke bange for dig selv? Altså tanken om at det kan, ja?

AZRA: Jo. Altid når jeg har kniv i lommen og der er én, der kigger skævt på mig, så tænker jeg, fuck mand, jeg går ind og smadrer hende, jeg ved ikke hvorfor.

LAURA: Ja.

AZRA: Men når jeg ikke har kniv på mig, så siger jeg, ah bare lad hende være. Hun skal ikke spille smart og råber efter hende, men lader hende gå sin vej.

METTE: Okay.

AZRA: Men når jeg har kniv på mig, så løber jeg efter pigen.

(Bilag 5, s. 6)

Derudover fremgår det, at flere af pigerne i deres fritid dyrker forskellige former for kampsport herunder kick-boxing, karate og taekwondo. Pigerne forklarer, hvordan disse sportsgrene er med til at styrke dem fysisk. Aisha beskriver for eksempel, hvordan pigerne forbereder sig fysisk på smerte inden et planlagt slagsmål:

AISHA: Vi har nogen gange, så træner vi. Så slår vi hinanden, hvis vi ved at vi skal i en bestemt slåskamp ik, så træner vi og så putter vi sådan noget koldt her, så det ikke gør ondt, når der er nogen, der slår.

METTE: Isterning på kinden eller hvad?

AISHA: Ja, så det ikke gør ondt, så går vi ud.

LAURA: Nå så I lige er klar. Hvor lang tid skal det være på, skal det ikke være lang tid på, før at det bliver sådan...

AISHA: Jo, men når vi er i skolen, så har vi det, så siger vi bare, at vi har været til tandlæge. Så render vi rundt med det.

(Bilag 8, s. 6)

Den fysiske vold, som pigerne udfører, kan inddeles i fire typer, afhængig af årsag, og hvorvidt det er en spontan eller planlagt handling.

"Overfald", røveri, er en af de typer voldelige handlinger, som pigerne beskriver, og som kan bestå i, at en forbipasserende person bliver truet til at udlevere mobiltelefon, ur, penge eller lignende. Denne type overfald har for pigerne et materielt udbytte og sker oftest spontant:

LAURA: Hvad nu hvis I bare, altså overfalder én, bare for at tage deres telefon, hvad så?

FATIMA: [Griner] Så går vi vel bare sådan lidt spredt, og går lidt bagi, og så ved siden af personen. Der var engang, hvor vi var, der gik tre piger, som vi havde været oppe og slås med, og de var bange, det kunne jeg se på dem. Så gik mig og min veninde bagi dem, og så gik to andre veninder foran, og så to ved siden af, og så to ved siden af igen, så de var omringede ikke også [Laura: Jo] Så min veninde hun, hun skubbede dem ind i et hjørne, og så tog jeg hendes telefon, og så løb vi. (Bilag 11, s. 5)

BIWAR: Vi kigger først på dem, kan de klare sig selv, ik. Hvis han kan det, så tænker vi, det er lige meget, vi tager én anden én.

LAURA: Okay, tænker at det skal ligne én, der har mange penge eller hvad?

BIWAR: Ja ja, selvfølgelig. Vi kigger på tøjet, hvis han har mærketøj på og sådan noget, ik.

LAURA: Hvordan gør I så?

BIWAR: Der er én der går over og spørger om smøger, og én kommer der fra og der fra. Flere og flere og bagfra. Og så hiver vi i ham.

LAURA: Tager man så hans taske eller siger man, hit med pengene eller [griner]?

BIWAR: Nej nej [griner].

SEMIAL: Altså, det er sådan, vi ser måske, ej lad os lige se din trøje, vend dig lidt om og så kommer de andre.

METTE: Slås I så eller?

SEMIAL: Ja, vi holder ham og sådan noget, ik også.

LAURA: Okay, og så er der nogen, der tager hans pung, og så tager I pengene?

BIWAR: Ja, og så truer vi ham, så han ikke melder os.

(Bilag 6, s. 10)

Den anden type vold, som pigerne fremhæver, er når de "slår én ned". Her har pigerne ofte på forhånd planlagt, at én bestemt person skal slås ned, og aftalt i gruppen, hvordan og hvornår ofret skal konfronteres. Planlægningen af et sådant overfald inkluderer ofte, at ofret bliver lokket i en form for fælde eller baghold:

LAURA: Hvad nu hvis I skal ud til sådan en slåskamp med en eller anden pige, I ved at I skal tæske, og I så på vejen derud er spændt, hvordan har du det så bagefter?

ANN: Jamen, så er vi jo oppe og køre jo.

LAURA: På vejen derud?

ANN: Ja på vejen derud, så er vi totalt, øh hun skal bare have tæsk hende der, og hun skal bare dø og sådan noget ik, men pigen ved jo ikke at vi kommer ud til hende vel, fordi tænk nu hvis det er, nu siger vi bare lige, at hun er fra Østerbro, og hun ved ikke, at vi kommer ud til hende, men der er nogle, der har lavet en fælde for hende ikke. Det kan vi jo sagtens, fordi vi har mange kontakter på Østerbro, og så siger vi, hallo send hende lige derhen, så vi kan få fat i hende, ik, men hun ved ikke noget, men det ved vi jo [...]

(Bilag 12, s. 7)

En tredje type er "bande mod bande", hvor volden både kan opstå impulsivt eller planlagt. Hvis de tilfældigt møder en anden pige gruppe, som de føler sig provokeret af, kan dette ende i et slagsmål de to grupper imellem. Pigerne forklarer, at de også kan planlægge at mødes med en anden gruppe under eksempelvis en stor fest, på Strøget eller i et butikscenter med det formål at komme op at slås.

FATIMA: Vi skal i hvert tilfælde slås i morgen, jeg regner ikke med at vi står og snakker sammen før, vi tager nok bare hen til dem, og så hopper vi på dem og begynder at slå dem.

LAURA: I ved at den bande er et eller andet sted på et eller andet tidspunkt?

FATIMA: Ja, vi ved hvor de er, men de ved ikke at vi kommer.

LAURA: Hvordan ved I det?

FATIMA: Det kan jeg ikke fortælle...

LAURA: Men er det fordi, der er en i en anden gruppe som der...

FATIMA: Ja, vi har en, der fortæller os det, altså en som kender dem, og som kender os.

LAURA: Ja okay. Hvad er grunden til det i morgen, er der en grund?

FATIMA: Ja, de har stukket min venindes lillesøster ned på 7 år.

(Bilag 11, s. 4)

Et sådan møde kan også være planlagt på Internettet på Arto, hvor bandernes medlemmer kan have provokeret hinanden og derefter udfordret til slagsmål.

Fjerde type af vold opstår, hvor pigerne uforudset og pludseligt føler sig uretfærdigt behandlet og derfor impulsivt skrider til voldsom handling. Det kan være, at de eksempelvis føler sig set ned på eller på anden måde forurettet.

AZRA: Da jeg lige var begyndt i niende klasse og sådan noget der, så begyndte jeg, jeg var blevet rigtig mærkelig. Bare nogen kiggede på mig, om det så var danskere eller indvandrere, jeg var flegnet fuldstændig ud.

METTE: Okay.

AZRA: Og her, der var en pige, en serber. Jeg er albaner, og vi hader serbere, men det er ikke hendes skyld. Der var en pige her på vores skole, og hun var serber, hun sagde bare til mig, øh, undskyld ved du, hvor kontoret er? Så sagde jeg, hvad sagde du til mig? [lyder truende], men jeg havde ikke min kniv på mig og sådan noget, men så tog jeg bare en kniv fra min veninde og så stak jeg hende lige her [peger på sin mave] og så blev jeg meldt til politiet og sådan noget. Jeg fatter ikke, hvad der gik af mig.

METTE: Okay. En der gik her på skolen?

AZRA: Nej nej, bare en som kom på besøg her på skolen.

LAURA: Hm.

METTE: Okay.

AZRA: Og så blev jeg meldt også.

(Bilag 5, s. 5)

Den vold, pigerne udfører, hemmeligholdes og skjules i høj grad for både familier og offentlige instanser. Pigerne har et klart princip, der går ud på, at man under ingen omstændigheder stikker eller sladrer om hinanden, heller ikke på tværs af grupperne. Dette forklarer pigerne med, at det er svagt at anmelde og sladre om andre. Man må tage sagen i egen hånd i stedet for at gå til politiet,

lærerne eller forældrene. I forlængelse heraf forklarer de, at hvis man stikker hinanden, vil der med sikkerhed komme en hævnaktion. Mange af pigerne fortæller således, hvordan de bevidst aldrig benytter hospitaler, hvis de er tilskadekommet i forbindelse med volden. I stedet gøres der ofte brug af en onkel eller en anden bekendt, der har mulighed for og erfaring med at udføre en form for lægehjælp, når pigerne har brug for det. Dette hænger ligeledes sammen med pigernes frygt for politiets indblanding:

METTE: *Går du med kniv?*

CAMILLA: *Nogen gange.*

LAURA: *Hvor henne blev de stukket?*

CAMILLA: *Altså en af mine veninder blev stukket i maven og så i benet og den anden veninde blev bare stukket i benet og så her omme i ryggen.*

METTE OG LAURA: *Uh.*

METTE: *Tager I dem så på hospitalet, eller?*

CAMILLA: *Nej jamen, vi tager dem til en læge, en familielæge [griner].*

METTE OG LAURA: *Nå?*

CAMILLA: *Nej, det er faktisk en af mine, nej en fra vores bande, hendes onkel, nej mosters kæreste og han siger ikke noget til politiet eller noget. (Bilag 9, s. 5)*

Årsager til volden kan ifølge pigerne være vidt forskellige. Som tidligere nævnt, kan et særligt blik fra fremmede virke stødende og nedladende på pigerne og derfor få en voldsom effekt. Pigerne med anden etnisk baggrund end dansk har samtidig gentagne gange nævnt lyshårede piger, "blondiner" som mulige ofre for overfald. Pigerne forklarer, at blondiner ofte er provokerende og kigger nedladende på dem. Det bliver forklaret at blondiner er dumme og snobbede, og det er tydeligt, at disse holdninger kan være afgørende motivationsfaktorer for et overfald.

LAURA: *Okay, men hvordan foregik det? Altså med den bande?*

AZRA: *Vi øh tog, efter skole lagde vi vores tasker i klubben, og så tog vi ud på Fisketorvet eller sådan noget. Så hvis en eller anden blondine kiggede skævt på os, så skulle hun bare have tæv og sådan noget.*

METTE: *Okay.*

LAURA: *OKAY.*

AZRA: *Og hvis der var en eller anden dreng, der havde spillet smart over for os, eller hvis en blondine havde scoret en af vores venner, så skulle hun have tæv. (Bilag 5, s. 1)*

I denne forklaring ligger også for pigerne med anden etnisk baggrund et forsvar mod racisme. Racisme er en afgørende årsag til mange af de skildrede voldsepisoder, idet pigerne føler sig nedgjort, hvilket kan afføde en voldsom reaktion. Dreng og kæreste fremhæves ligeledes som mulig årsag til at slå én ned. Det at en anden pige tager ens kæreste hører afgjort til en af voldens årsager. Herunder hører ligeledes hævnaktioner, hvor pigerne hævner en handling, hvor eksempelvis et medlem af banden føler sig uretfærdigt behandlet eller har fået "bank". Det kan tilmed være én, der bagtaler eller taler nedsættende om ét af pigernes familiemedlemmer:

CAMILLA: *Nogen gange kan det da godt være sjovt.*

LAURA: *Hvad er det, der er sjovt ved det så?*

CAMILLA: *Jamen, det er sjovt, hvis der er en, der har gjort noget, total fucket med os, så er det jo sjovt at smadre hende ik. Ens () så er det sjovt at smadre hende, og det har jeg det godt med, især hvis hun har gjort noget dumt for os.*

LAURA: *Og hvad kan det være.*

CAMILLA: *Ja, men hende dér, der røg ud ik, ja det som hun har gjort stukket os til nogen andre, og sat rygter i gang om, at vi har kaldt andre for ludere og sådan noget ik. Og jeg kalder ikke nogen for luder, for jeg hader selv at blive kaldt for luder, ik. Så jeg kan slet ikke forstå det. (Bilag 9, s. 6)*

Derudover kan en økonomisk motivation være årsag til volden, altså et overfald hvor udbyttet bliver rede penge, mobiltelefoner, tøj osv. Hovedparten af pigerne forklarer ligeledes, hvordan kedsomhed kan føre til, at de i gruppen går ud og fremprovokerer slagsmål. Når de går rundt i gaderne og ikke har noget at tage sig til, bliver volden ofte et underholdende indslag, der kan få adrenalinen op at køre:

METTE: *Mm. Kan det være sjovt at bruge vold?*

AZRA: *Ja, det er faktisk sjovt mange gange. Man har ikke noget at lave, så når man slås, så bliver man lige frisk.*

LAURA: *Mm. Giver det sådan et sus bagefter?*

AZRA: *Ja, så er man sej bagefter. Alle ser op til én og siger, åh hvor er du syg, og sådan noget.*

METTE: Er det spændende?

AZRA: Nej, det er ikke spændende. Det er, hvis man ikke har noget og lave, så hvorfor ikke slås? (Bilag 5, s. 5)

Volden er i sin udførelse med til at understrege fællesskabets betydning. Når en voldsepisode udspilles, viser pigerne hinanden den ultimative støtte, de bakker hinanden op, påtager sig smerte for at for at lindre en andens, dækker over hinandens gerninger og skaber derved et fællesskab gennem handlingen. Derudover er det at turde være med til et slagsmål afgørende i pigernes forsøg på en sej og hård selvfremsstilling. At sige fra og vise nul tolerance er en vigtig del af pigernes motivation, de hjælper hinanden med ikke at acceptere uretfærdigheder. Sammen skaber de et oprør mod, hvad der i deres øjne, er uretfærdig behandling, såsom racisme, nedladdenhed eller snobberi:

LAURA: Okay, eller [pause] hvorfor er der nogen, der har fortjent at blive tæsket?

FATIMA: Altså, vi går ikke bare og slår nogen, som ikke har gjort os noget, vi gør det ikke, med mindre de har sagt noget om os eller kaldt os noget grimt, eller gjort noget ved vores familie eller mindre søskende eller sådan noget.

(Bilag 11, s. 5)

I forbindelse med gennemgangen af pigernes udagerende adfærd, er det vigtigt at fremhæve, at flertallet af pigerne forklarer, at de ofte efter et overfald eller slagsmål har følelser af anger og fortrydelse. Det er tilsyneladende kun, når de er uden for gruppen, at de tænker over deres handlinger.

3.2.8 Lokalområde: "Det er meget sygt, at have sit postnummer"²⁸

Som påpeget er samtlige interviewede piger bosat i socialt belastede og ofte stigmatiserede bydele. Disse bydele viser sig at spille en væsentlig rolle i forhold

²⁸ Yasmin, Bilag 13, s. 12

²⁹ Fra Fatimas Artoprofil

til pigernes grupperinger. Pigernes gruppefællesskaber former sig ud fra de lokalområder, hvor de bor, da samtlige piger i en gruppe oftest kommer fra samme bydel. Pigerne beskriver, hvordan man holder sammen, når man bor samme sted, og selvom pigerne godt kan beskrive deres bydele som kriminalitetsramte og ghettolignende, kan pigerne føle en tryghed ved området. Pigerne giver udtryk for en stolthed over at komme lige netop fra deres lokalområde:

METTE: Nu sagde du, at I kommer her fra Nørrebro, kan du beskrive det område, hvor du kommer fra, hvad er det Blågårds Plads, eller hvad er det for nogle mennesker, der bor her, og hvad foregår der her?

FATIMA: Der er hver dag ballade. [...]

METTE: Men er der meget kriminalitet i det område eller hvad?

FATIMA: JA.

METTE: Nu ser jeg tit inde på Arto, at I sådan skriver 2200 og bruger jeres postnummer ret meget, hvad betyder det?

FATIMA: Det ved jeg ikke, det er bare ligesom 2660 ik også. Det er der, P60 kommer fra, 2660 så synger de, 2660 det er musikken, der gør dig tilfreds, så synger de om alle postnumre, og så er vi også bare begyndt at gøre det. [...]

METTE: Er man stolt af det sted, man kommer fra?

FATIMA: JA. (Bilag 11, s. 10)

Denne stolthed viser sig blandt andet, når pigerne bærer deres postnumre på bandetrøjerne og kasketterne, eller når de på Artoprofilerne dekorerer med små digte, logoer og sange omhandlende deres lokalområde. Pigerne beskriver, hvordan der findes en sang om Nørrebro, og hvordan denne sang har dannet udgangspunkt for andre sange om andre boligområder:

*"Vi er byen over alle byer
Nørrebro, Ja det r os der styrer
hvis du ik vil slåS
så lad vær at fucke med os
Fuck om det r os der spiller op
vi kommer alligevel til top
Hvis i laver noget dumt så må i bøde
og det kommer ik kun til at bløde
hvis folk spiller smart*

*r NøRRebrO ParaT
til at give jer alle en på hovedet
det bliver værre end selv gud troede
Så Dont Fuck With 2200
2200 NørreBro Bliver Kun SyGerE
Vi BliveR Stærkere EnD Alle ByeR.
Dont fuck around with NørrebronX" ³⁰*

ELHAM: Jo, der er Nørrebro, der, for eksempel, Nørrebro de har en sang. Vi har kopieret lidt fra den. Så der i starten, vi er byer over alle byer [citerer sangen om Nørrebro], så har vi skrevet, vi er øen over alle øer [griner].

METTE: Nå.

ELHAM: Vi har lavet den lidt om og fundet på noget selv. Så har vi skrevet, sangen siger 2200 det sorte hul, så siger vi 2300 det sorte hul. Vi tager lidt og finder på lidt selv.

(Bilag 10, s. 11)

Igen søger pigerne inspiration i den amerikanske rap- og ghettokultur, idet de omdøber Nørrebro til Nørrebronx og trækker således en parallel til en af New Yorks mest multikulturelle og ghettoprægede forstæder.

Som det fremgår af sangen om Nørrebro, kan den stærke tilknytning til et område betyde, at man også står parat til at beskytte det. Når man er stolt af sit lokalområde, er man også følsom over for kritik af sin egen bydel. Pigerne forklarer således, hvordan slagsmål mellem forskellige pigegrupper ofte handler om et opgør mellem bydele. De grupper, pigerne beskriver som fjender, repræsenterer ofte en anden bydel i Storkøbenhavn. For eksempel beskriver Semial og Biwar, hvordan deres store fjender er Ishøj og Taastrup:

BIWAR: Vores største fjende det er Ishøj.

METTE: Er det en bande også?

BIWAR: Nej, ja det er en pigebande.

METTE: Hvad hedder de?

SEMIAL: Det ved jeg ikke. Vi kender dem ikke.

METTE: Hvem ellers?

SEMIAL: Så er der Taastrup og sådan.

(Bilag 6, s. 3)

Pigernes identitet bliver på denne måde bundet op på det lokalområde, de er bosat i, og pigerne forklarer, hvordan fællesskaberne inden for disse områder går på tværs af de forskellige pigegrupper. Man holder sammen, når man stammer fra samme område, også selvom man tilhører to forskellige grupper. Pigerne forklarer, hvordan man som udgangspunkt ikke kan stole på piger fra andre områder:

ANN: [...] så har jeg sagt, at hun var en kælling, fordi hun prøvede at tage en andens kæreste, og så sagde jeg, at hun var en kælling. Og så har de piger fra Nørrebro så sagt det til hende, og så har jeg fået problemer med hende fordi, hun kan jo sagtens sige, at det er ok sagt, men når jeg ikke kommer fra Nørrebro, så kan hun jo ikke respektere mig vel, derfor har jeg problemer med hende.

METTE: Hvorfor er det så vigtigt, hvor man bor?

ANN: Ja, fordi for eksempel, hvis nu hun er fra Nørrebro, og hun er fra Vesterbro ikke, så er det ligesom at dem fra Nørrebro de holder sammen, ligesom Enghave holder sammen, Nørrebro holder sammen og Brøndby Strand holder sammen, næsten alle sammen holder sammen i hver by, ik. Så vi fra Vesterbro holder ikke sammen med dem fra Nørrebro, fordi der er lang afstand og vi ikke kender de samme, eller det gør vi jo, lidt måske, men ikke særligt meget.

(Bilag 12, s. 6)

Fremhævelsen af lokalområdet er tilmed en del af pigernes overordnede stil og attitude. Flere af pigerne giver udtryk for, at det er smart at skilte med sit postnummer, uden at der måske ligger noget videre bag det. Yasmin beskriver, hvordan det er sejt at bære sit postnummer, som et tegn på hvor man kommer fra, og hvem man er:

METTE: Okay. Mm. I bruger jeres postnummer, du har et logo inde på Arto, hvad betyder det der postnummer for jer?

YASMIN: Øh, det er meget sygt at have sit postnummer. Det har alle. For eksempel 2700, 2200, alle har sådan nogle skilte, og jeg ved ikke hvad.

METTE: Så er det jeres sted eller hvad?

YASMIN: Ja, der hvor vi bor.

LAURA: Holder I så med dem, som også bor herude og har det samme postnummer som jer?

YASMIN: Det gør vi ja. (Bilag 13, s. 12)

³⁰ Direkte overført fra Sadias Artoprofil

Lokalområdet og pigernes fremhævelse af deres postnummer hører til den stil, som pigerne gør brug af.

3.2.9 Delkonklusion: Oprør og grænsedragning

Pigernes stil, voldelige handlinger og lokalområder er alle faktorer, der er medvirkende til at opbygge og understrege pigernes gruppefællesskaber. Som Clarke og Hebdige påpeger, kan unges brug af stil fungere som kommunikationsmiddel, hvor en gruppes selvopfattelse kommunikerer både internt i gruppen og udadtil. Stilen kan markeres i udtryksformer, som kropssprog, handlinger, sprog og en alternativ attitude. Disse udtryksformer kan signalere et særligt holdnings- og værdisæt, som i pigernes tilfælde bygger på nul tolerance, hårdhed, ingen frygt men mod.

Som konkluderet er pigerne stærkt inspireret af den amerikanske rap- og ghettokultur. Særligt pigernes sprogbrug, attitude, bandetøj og -navne er kopieret fra film, raptekster og musikvideoer. Pigerne iscenesætter sig selv ud fra denne kultur og benytter betegnelsen gangster i en beskrivelse af denne livsstil. Den amerikanske rap- og ghettokultur er i et simplificeret stiludtryk kendetegnet ved et gadeliv, hvor man lever livet på kanten. Der leves efter alternative regler og normer, hvor kriminalitet og den hårde attitude dyrkes. Denne kultur indeholder elementer, som de vilde piger kan identificere sig med, som blandt andet rapmusikkens modstand mod racisme og diskrimination. Pigerne giver udtryk for, at de kan identificere sig med ghettoens "sorte" amerikanere, som de opfatter som symbol på en lav samfundsposition samt eksklusionen fra et overordnet fællesskab. Endvidere indeholder rapmusikken en dyrkelse af vold, kriminalitet og våben, som ligeledes er noget pigerne eksperimenterer med. Samtidig appellerer denne stil til pigerne, da den giver dem en mulighed for at opleve succes. Succeskriterierne inden for denne kultur kan pigerne leve op til, nemlig det at sætte sit liv på spil, optræde grænseoverskridende og sætte fællesskabet før sig selv.

Grænsedragning er en af de funktioner, som Clarke fremhæver ved gruppers stilbrug, da stilen visuelt kommunikerer gruppens grænser over for omverdenen. De interviewede pigers stiludtryk signalerer ligeledes, at deres fællesskaber kun accepterer gangsterpiger, og at den utryghed, deres optræden skaber, er med til at markere denne grænse. Ved hjælp af volden viser de hinanden og andre, at de

står sammen, og at ikke alle er accepterede. Pigerne danner således deres egne lukkede fællesskaber, hvor de undgår oplevelser af afvisning, hvilket giver pigerne en følelse af at kunne styre inklusions- og eksklusionsprocesserne. På den måde fungerer stilen og volden som en "magisk løsning" på den eksklusion, som pigerne mødes med fra andre sider.

Hebdige fremhæver en ambivalens ved unges stilmæssige udstilling af sig selv, da stilen både benyttes til at vække opsigt og samtidig kan fungere som et skjul for det individ, der ikke vil blottes. Det er tydeligt, at pigerne tiltrækker sig opmærksomhed fra omverden gennem deres fremfærd og afvigende stil. Pigernes fællesskaber fremprovokerer en frygt, og de tolker denne opmærksomhed som respekt og nyder det fokus, der er på dem. Når de kommer gående i grupper sammen i ens tøj, opfattes de som en enhed. Denne enhed giver en mulighed for, at det enkelte individ kan skjule sig i mængden og derved undgå nærmere granskning og vurdering. Pigernes bandetøj fungerer som en uniform, som den enkelte pige kan gemme sig bag. Ambivalensen består således i, at gruppen på den ene side opsøger opmærksomheden, mens gruppen samtidig giver individet mulighed for at skjule sig. Den tidligere omtalte følsomhed over for andre folks blikke på pigerne står i kontrast til den stilmæssige udstilling, som pigerne præsterer.

Clarke beskriver, hvorledes subkulturer ofte danner et unikt stiludtryk ved kreativt at sammensætte elementer fra forskellige kulturer, hvilket han betegner som bricolage. En sådan kreativ sammensætning er ikke at spore i pigernes stil. Derimod er der tale om en kopiering af en allerede defineret stil, der længe er blevet markedsført verden over, og som er blevet optaget i Danmark som en populær ungdomskultur. Adskillige unge i dag lader sig inspirere både mode- og musikmæssigt af hiphop- og rapkulturen. Dog er det vigtigt at understrege, at de interviewede piger repræsenterer en "fundamentalistisk" og mere ekstrem udgave af denne kultur, hvorfor de bliver opfattet som afvigere. I stedet for bricolage er der tale om, at pigerne direkte adopterer en amerikansk skabt kultur, som de indsætter i en lokal kontekst og derved sætter et lokalt præg på stiludtrykket. En proces som betegnes som glocalisering³¹. Når pigerne for eksempel kalder hinanden for "perkere", vækker det associationer til de "sorte" amerikaneres interne brug af ordet "nigger". Af sådanne glocaliserede stiludtryk kan nævnes

³¹ Begrebet glocalisering blev introduceret i slutningen af 80-erne og betegner, i økonomiske og sociologiske sammenhænge, en kombinationen af globalisering og lokalkulturelle kendetegn ved et produkt eller artefakt.

pigernes bandenavne, som for eksempel Allblacklund, samt pigernes sange om deres lokalområder, hvor det amerikanske tilføjes et lokalt fingeraftryk.

Pigernes stiludtryk, voldelige handlinger og brug af ordet "perker" medfører, hvad Goffman betegner som en overdrivelse af stigma. Ifølge Goffman er en måde at tackle sit stigma på at overdrive det og påtage sig de stereotype forventninger, som majoriteten har til den enkelte. En proces der kan føre til forværring i adfærden. Den gangsterstil, som pigerne demonstrerer, kan tolkes som en overdrivelse af de stereotype forventninger, der eksisterer til dem. Når pigerne med deres bandenavne navngiver sig selv som forbrydere, gangstere, kællinger og banditter, og når de optræder voldeligt, understreges deres afvigeridentitet. Samtidig forstærker de deres stigmafællesskaber ved at kalde hinanden for "perkere", hvilket igen er med til at øge afstanden til samfundet yderligere. Zeuner og Højland påpeger, hvordan stigmatiserede danner deres egne fællesskaber, der bygger på alternative regler og normer, hvor for eksempel kriminalitet kan være statusgivende. Dette gælder også inden for pigernes gruppefællesskaber, hvor volden, overfaldene og den truende attitude afføder popularitet og respekt. "*Man er syg*", forklarer pigerne og henviser til, hvordan man skal optræde grænseoverskridende og skrupelløst. Disse succeskriterier står i stærk kontrast til majoritetens normer, hvilket er medvirkende til, at pigerne marginaliseres. Pigerne finder en slags stolthed i at overdrive deres identitet som voldelige og kriminelle, og betoner ofte, hvor hårde, modige og "syge" de er.

De lokalområder, hvori pigerne bor, beskriver de selv som ghettolignende, og derfor kan disse boligområder være med til at underbygge den gangsterstil, de ønsker at signalere. Bydelene bliver af majoriteten betragtet som uattraktive, og alligevel hylder pigerne deres lokalområder og tager dem til sig som deres egne territorier. Pigerne er stolte over at stamme fra netop denne bydel, og man fornemmer symbolske ejerfornemmelser. Der er i høj grad tale om den bydelsnationalisme, som både Cohen og Sernhede beskriver, idet pigerne åbent erklærer deres kærlighed til territoriet ved at skilte med deres postnumre på trøjer og kasketter. De digter sange, der i høj grad indebærer en mytologisering af området, og de identificerer sig med den myte og bliver derfor særligt følsomme overfor en kritik af *deres* territorium.

På baggrund af gennemgangen af pigernes stil, handling og boligområder, mener vi at kunne argumentere for, at pigerne tilhører en subkultur. Pigerne benytter sig af et stærkt fælles stiludtryk såvel som et fælles norm- og værdisæt, der går på tværs af deres individuelle grupper. Der er tale om en subkultur, der

markerer sig ved at efterligne en amerikansk skabt ghettokultur, hvor det handler om at være hård, leve livet på gaden og ikke finde sig i noget. Endvidere er der, som påvist, tegn på modstand mod eksisterende samfundsdiskurser og normer samt mod pigernes egen forældrekultur. De reagerer med vold og en hård attitude for at gøre modstand mod en kultur, som de ikke evner at blive en del af. De forventninger, som næres til dem, formår de ikke at opfylde, så de danner deres egne subkulturelle fællesskaber med alternative normer og regler og gør modstand gennem volden og kriminaliteten, hvilket gør dem til afvigere. De ønsker samtidig at tage afstand fra deres sociale opvækst, der er præget af modsætningsfyldte forhold og tumult, og som i sidste ende også medvirker til at marginalisere dem.

På samme tid er det vigtigt at konkludere at denne subkultur, som vores piger tilhører, er en kultur med særdeles flydende grænser. Hiphop- og rapkulturen er mainstream blandt unge i dag, og de vilde piger befinder sig i forlængelse af denne kultur, blot i den mere fundamentalistiske ende, hvor også vold og kriminalitet indgår. De gør i høj grad brug af en kultur, som på mange måder kan forstås som det, post-subkulturalisternes kalder en livsstilskultur, da de vilde piger leger og eksperimenterer med "gangsterstilen". Dog mener vi ikke, at pigerne kan reduceres til at forstås som autonome livsstilsforbrugere, da deres sociale baggrund og marginaliserede position i samfundet bør medtænkes for at give en nuanceret forståelse af den modstand, som inspirerer deres grupper. De udvider en mainstreamkultur med sådanne ekstremer, at de både stil- og handlemæssigt kommer til at fremstå som afvigere.

Derfor mener vi at kunne konkludere, at ikke alle unge kan forstås som livsstilsforbrugere, og finder i forlængelse heraf, at det klassiske subkulturbegreb stadig har sin berettigelse. Mens vi læner os op ad den klassiske forståelse af subkulturbegrebet, ønsker vi dog samtidig at medtænke og understrege en nutidig kontekst, hvor grænserne mellem ungdomskulturer er flydende, hvor fællesskaber underlægges en flygtighed, og hvor samtlige unge benytter sig af stil til at iscenesætte sig selv og visuelt kommunikere identitet. Altså mener vi, at man kan forstå pigernes grupper som tilhørende en overordnet subkultur, der har fælles værdier og holdninger, dog har grupperne inden for denne subkultur ikke nødvendigvis et givet sammenhold og indbyrdes sympati, da de har opgør på tværs af grupperne.

Afsluttende er det vigtigt at påpege, at den stil, attitude og de voldelige handlinger, pigerne fremfører, kun optræder når grupperne er samlet. Enkelte

piger agerer også udad, når de er alene, men det er gennemgående, at det er en facon, der dyrkes og udleveres, når man er samlet i gruppen. Bandetøjet bæres, når man er sammen med de andre piger, ligesom den opfarende og provokerende facon for de fleste pigers vedkommende nedtones, når de indgår i andre sammenhænge, som for eksempel under vores interviews.

3.2.10 Pigeroller: "Der var nogen, der sagde, at vi går som drenge"³²

Inden for pigernes grupper viser der sig en særlig måde at optræde som pige på. Piger der slår, udfordrer som nævnt nogle af de normer, der eksisterer for det kvindelige køn, og derfor har vi spurgt om, hvordan pigerne ser sig selv i forhold til andre jævnaldrende af samme køn. Når pigerne omtaler sig selv i forhold til andre piger, fremgår det, at de opfatter sig selv som anderledes end majoritetens piger. De interviewede deler det kvindelige køn op i forskellige pigeroller: Gansterpigen, "luderen" og poptøsen, som indimellem blot kaldes pige-pigen. Som påvist beskriver de interviewede piger sig selv som gangsterpiger, hvilket viser sig at betegne en særlig pigerolle. De fremhæver selv det maskuline tøj og deres hårde fremfærd som medvirkende til, at de adskiller sig fra hovedparten af andre piger:

YASMIN: *Det kan være hun siger, prøv at se deres tøjstil, for vi er jo alle sammen ens og sådan noget. Og at vi går som drenge eller sådan noget.*

METTE: *At I går som drenge?*

YASMIN: *Ja, der var nogen, der sagde at vi går som drenge, sikkert på grund af vores tøjstil.*

(Bilag 13, s. 5)

METTE: *Hvad for noget tøj går I i? Er der noget specielt, I godt kan lide?*

BIWAR: *Vi går med Nike bukser. Sådan nogle træningsbukser.*

METTE: *Okay, hvorfor det. Er de gode at slås i?*

SEMIAL: *De er behagelige og løse, så man kan løbe.*

LAURA: *Ja. Hvorfor Nike og ikke alt muligt andet? Kunne det ikke have været et andet mærke.*

BIWAR: *Jo, vi går også i FUBU, men det er fordi, det er et dyrt mærke.*

³² Yasmin, Bilag 13 s. 5

METTE: Er det vigtigt for jer at se smarte ud og gå op i tøj og sådan noget?

SEMIAL: Altså, vi går ikke så meget op i tøj, bare lidt i mærkerne og sådan noget, ik. Altså, det er mest sådan noget træningstøj, vi går i og har på.

(Bilag 6, s. 10)

Pigerne fremhæver stort og løstsiddende sportstøj som deres foretrukne. Dette tøj er med til at skjule det feminine og er samtidig bekvemt, når der skal løbes stærkt. Yasmin forklarer netop, hvordan stramtsiddende tøj kan være upraktisk for gangsterpiger, når man er i slagsmål, og der bliver hevet i tøjet:

METTE: Okay. Nu siger du, at I går i sådan nogle bestemte trøjer. Hvordan vil du beskrive din tøjstil? Og hvad kalder man sådan noget tøj?

YASMIN: Drengetøj.

METTE: Okay. Men hvorfor går I i drengetøj?

YASMIN: Fordi, det ser mere, hvad er det nu det hedder, sygt ud end sådan noget pigetøj, der er stramt og sådan noget. Det går vi også i, men det er ikke så tit.

METTE: Ja okay. Kunne I finde på at slås i noget andet tøj?

YASMIN: Nej, det kan man ikke [griner], for hvis man trækker den ned. Pigetøj plejer at være sådan ret åbent og så ser man ret meget.

LAURA: Ja ja.

METTE: Er der noget tøj du aldrig ville gå i?

YASMIN: En top. [...] Fordi det er sådan farligt for mig. Hvis nu nogen trækker ud i den eller sådan noget. (Bilag 13, s. 8)

Pigernes markering af det maskuline fremføres ikke blot gennem en særlig tøjstil, men også den voldelige adfærd bevirker, at pigerne opfattes som maskuline og "drenge". Pigerne selv anskuer vold som tilhørende en maskulin kategori, og på trods af deres egen udagerende adfærd er der enighed om, at det er mænd, der "normalt" handler voldeligt:

LAURA: Forbinder I så vold med noget feminint eller maskulint?

SEMIAL: Maskulint.

METTE: Også når I slås, er det så stadig noget maskulint?

SEMIAL: Ja, det er da mandligt. Det er jo ikke sådan noget rykke i hår. Det er knytnæver og alt det der.

METTE: Er det forkert at hive i hår og sådan noget?

BIWAR: *Det gør jo ikke så ondt, når det er. Vi hiver jo hinanden i håret og er blevet vant til det. Men det der med håret gør jo ikke ondt på folk, det gør ikke ondt på mig når folk hiver mig i håret.*
(Bilag 6, s. 12)

Gangsterpigen har den holdning, at man ikke skal gå for meget op i sit tøj, men i stedet virke ligeglad med, hvad man ifører sig. Når man som pige ønsker at fremvise en sej attitude, hører det sig til, at man ikke interesserer sig for sit tøj og udseende:

LAURA: *Nå, Okay. Hvad for noget tøj synes du er smart? Er der noget særligt, er der en særlig stil?*

AZRA: *Jeg går bare i min egen stil. Jeg er ligeglad, hvad folk siger.*

METTE: *Mm.*

AZRA: *Der er mange, der er mange, der siger til mig, hvorfor går du i perkertøj? Jeg synes ikke det er perkertøj. Jeg har min egen stil.*

[...]

LAURA: *Hvad mener de med perkertøj?*

METTE: *Ja?*

AZRA: *Det er sådan nogle bukser og en hue, og så går man sådan her [viser håndtegn og imiterer en speciel gangart, som virker meget afslappet]. Jeg ved det ikke.*

LAURA + METTE: *[Griner].*

LAURA: *Men det vil sige, at det er altså ikke vigtigt for dig at se smart ud på en særlig måde?*

AZRA: *Næ, jeg er bare mig selv, og folk må tage mig, som jeg er.*

(Bilag 5, s. 7)

Dette er dog paradoksalt, da pigerne i høj grad bruger energi på at iscenesætte sig selv stilmæssigt. De benytter sig blot af en stil, der undertrykker det feminine frem for at fremhæve det.

De interviewede piger udstiller sig nærmest som drenge, og de forklarer os, hvordan de tager afstand fra det at være feminin og "piget" i både påklædning og attitude. Piger, der optræder i, hvad vores interviewpersoner beskriver som piget tøj og make-up, betegnes som poptøser eller "pigeagtige". Disse piger har andre interesser end gangsterpigerne:

LAURA: *Forbinder du vold med noget, som er feminint eller med noget som er maskulint, altså kvindeligt eller mandligt?*

FATIMA: Nej, ikke sådan, det er mandligt, jeg synes ikke sådan, at det er feminint at slås.

LAURA: Nej.

FATIMA: Min søster siger i hvert tilfælde, at jeg skal være mere feminin.

LAURA: Er hun det?

FATIMA: Ja, min søster er rigtig feminin. Hun er, er rigtig snobbet.

METTE: [Griner] Hun er ikke med i en bande eller hvad?

FATIMA: Nej, hun er sådan én, der elsker make-up og sådan der, der elsker guld, jeg ved ikke, hun er sådan total pigeagtig.

METTE OG LAURA: [Griner].

FATIMA: Lyserødt og alt muligt.

(Bilag 11, s. 8)

LAURA: Føler I jer anderledes end andre piger, som ikke er med i bander, og som ikke laver vold? Er der en forskel?

BIWAR: Vi er stærkere.

SEMIAL: Vi er meget mere ligesom drengene, ik, vi går ikke så meget op i os selv og sådan noget med sminke og sådan noget. [...]

METTE: Hvordan kan det være, at det hænger sammen? At når man er med i en bande, så har man ikke make-up på eller hvad?

BIWAR: Jo, der var nogle som gik med make-up.

SEMIAL: Men det går mere ud på at se sej ud.

BIWAR: Vi skal være ligesom drengene.

SEMIAL: Ikke ligesom poptøser, vel.

METTE: Hvad er en poptøs?

SEMIAL: Det er sådan en, som gør rigtig meget ud af sig selv og bruger masser af sminke, og sådan noget, ik.

(Bilag 6, s. 8)

Som det fremgår, er en poptøs en pige, der går meget op i sit udseende, hvilket ikke interesserer en gangsterpige. Andre interviewede piger fremhæver, at poptøserne altid taler om drenge og kærester.

Den mindst accepterede pigerolle, man ifølge de interviewede kan påtage sig, er "luderen". Piger, der har for mange kærester, går i stramtsiddende tøj, er seksuelt aktive eller går med mange drenge, er ifølge de interviewede piger "ludere". Grænsen mellem poptøs og "luder" er flydende, og de fleste interviewede piger har også svært ved rigtigt at forklare, hvad der helt nøjagtigt

gør en anden pige til en "luder". De er dog enige om, at en "luder" er det værste, man kan være, og det mest belastede rygte man kan have:

METTE: Er der nogen ting man ikke må gøre, når man er med i en bande?

SADIA: Hvis man er pige?

METTE: Ja.

SADIA: Man skal ikke gå rundt og være luder eller et eller andet.

METTE: Hvad betyder det at være luder?

SADIA: Gå rundt og kneppe med alle mulige.

METTE: Kan man så blive smidt ud?

SADIA: Ja, smidt ud og får slag.

METTE: Okay af drengene?

SADIA: Af alle sammen.

(Bilag 7, s. 2)

METTE: Hvad er et godt rygte for en pige?

ELHAM: Øh. Det er når hun ikke spreder sine ben. [Griner].

LAURA OG METTE: [Griner].

ELHAM: Altså ikke før ægteskabet. Måske ikke med alle og enhver.

Det er nok mest det, ja.

METTE: Ja. Så et dårligt rygte er?

ELHAM: Ja, hvis hun spreder sine ben.

(Bilag 10, s. 9)

"Luderen" er derfor ofte den pige, som de vilde piger overfalder og slår ned. Hun straffes for sin løsslupenhed, som er noget, de interviewede piger tager stor afstand fra.

På trods af at pigerne virker kontante i deres definition af forskellige pigeroller, viser det sig, at det er muligt at optræde som mere end én type. Yasmin forklarer os, at hendes identitet er splittet mellem to roller. I skolen omgås hun piger, der taler om kærester og udseende, mens hun i fritiden optræder sig som gangsterpige i sit lokalområde sammen med sin gruppe. For Yasmin er det at være gangsterpige blot én af de sider, hun kan vælge at fremhæve:

METTE: Ok. Er det vigtigt for dig at være sej?

YASMIN: Ikke altid.

METTE: Ikke altid, hvornår er det ikke?

YASMIN: Når jeg er sammen med min bande, så er jeg, men ellers er jeg normal.

METTE: Okay, hvordan er du så inde i klassen for eksempel?

YASMIN: Så er jeg pige, meget.

LAURA: Er der nogle af dine bandeveninder, der går i klassen?

YASMIN: Nej.

LAURA: Nej. Har du andre veninder så i klassen?

YASMIN: Ja ja, mange.

LAURA: Okay, hvad laver du så med dem?

YASMIN: Dét er jeg pige, tænker på drenge og sådan noget. Så jeg er to typer.

LAURA: Ja.

YASMIN: Jeg er ikke sådan hele tiden den samme.

LAURA: Nej.

METTE: Ser du også dem i fritiden?

YASMIN: Ja ja nogen gange, men ikke så tit.

LAURA: Hvem synes du er mest, altså, hvor føler du dig mest hjemme?

YASMIN: Som pige.

LAURA: I klassen?

YASMIN: Ja.

METTE: Hvordan kan det så være, at du gør det andet, tror du?

YASMIN: Fordi det er sjovt, at være noget andet. Jeg har været mange ting før. Jeg har været hippie, og jeg har været så meget.

(Bilag 13, s. 8)

Yasmin opfatter sig selv som en "normal" pige, når hun er i skole. Alligevel betegner hun sig selv senere i interviewet som svag, fordi hun af og til optræder som feminin pige, og derfor ikke fuldt ud formår at dedikere sig til gangsterstilen. Det er særligt konfrontationen med de andre gangsterpiger, som får hende til at tvivle på sig selv:

YASMIN: Øh, når folk ser mig som en pige med pigetøj, så tror de, jeg er totalt svag og sådan noget. (Bilag 13, s. 9)

Ann giver på samme måde udtryk for, at hvis hun forlod sin gruppe, ville hun være en anden type pige. Det er altså i flere af pigernes tilfælde særligt inden for gruppefællesskabet, at rollen som gangsterpigen fastholdes og dyrkes:

LAURA: Føler du dig anderledes end piger, der ikke begår vold?

ANN: *Jeg ved ikke, om jeg føler mig anderledes fordi, jeg kan jo godt se det fra den side, der ikke laver vold, og fra den side der laver vold. For jeg kan jo sagtens være sådan en lille englepige og lade være og stoppe med kriminaliteten. Men det er jo det samme, som at lade være med at gå sammen med de andre, ikke. Så siger de jo til mig, nej hvor er du klam, ej hallo seriøst, kom nu tilbage.*

(Bilag 12, s. 8)

Endvidere står pigernes fremtidsdrømme i kontrast til rollen som gangsterpige, da pigerne fremhæver traditionelle drømme, som handler om mand, hus og børn. I disse drømme har pigerne en meget traditionel kvindes rolle som mor og hustru, roller der ikke umiddelbart stemmer overens med det at være sej og skrupelløs:

LAURA: *Ja, hvis I helt selv kunne vælge, hvordan skulle jeres liv så se ud om ti år?*

SEMIAL: *Være gift og have børn.*

BIWAR: *[Griner]*

LAURA: *Gift og have børn?*

SEMIAL: *Ja og have en uddannelse. [...]*

LAURA: *Okay, skal I have mange børn?*

SEMIAL: *Ja.*

BIWAR: *Jeg vil højst have tre.*

SEMIAL: *Jeg vil have ti [griner]*

(Bilag 6, s. 12)

Ligeledes fremhæver pigerne deres mor som repræsentant for en kvindes rolle, de ser særligt op til. Samtlige piger nævner deres mor, når de skal beskrive hvilke kvinder, de har respekt for, og hvordan de gerne selv vil være, når de bliver ældre. Særligt pigerne med anden etnisk baggrund betoner moren, som ukrænkelig:

METTE: *Hvad er en grund til at slås?*

ELHAM: *For eksempel, hvis en har kaldt hendes mor for en luder. Her på det sidste, ik også, der var der én, hendes mor blev kaldt for luder, ik også, og hun gik helt amok. Fordi det, hos os betyder moderen meget, fordi det er hende, der har båret én inde i maven, ik også. Man har meget respekt for moderen, eller det har vi i hvert fald. (Bilag 10, s. 2)*

3.2.11 Drengene: "De er syge, jeg kan godt lide dem"³³

Når man taler med pigerne om det at være pige, fremgår det, at drengene spiller en stor rolle i forhold til, hvordan pigerne ser sig selv. Det er en generel tendens, at pigerne er fascineret og inspireret af de drengegrupper, de kender fra deres lokalområder, og det er oftest kriminelle drenge, pigerne omgås. Enkelte af pigerne er kæresten med drengene, men ellers forsøger de at opnå en slags søskendeforhold til dem. Flere beskriver, hvordan deres bande er en pigeudgave af en allerede eksisterende dreng bande. Eksempelvis beskriver Semial og Biwar, hvordan dreng banden Allblackslund var etableret, før de fandt på at lave en pigeudgave med samme navn:

SEMIAL: Ja, 2002 tror jeg, ja 2002.

BIWAR: Ja. Det var der det Allblackslund kom frem.

LAURA: Men hvad er det eller?

BIWAR: Altså Albertslund, det er bare Allblackslund.

SEMIAL: Pigerne, for der er også Allblackslund drengene.

METTE: Ah okay. Hvad, fandtes de før jer?

BIWAR: Ja. Det var dem der fandt på det med Allblackslund, ik.

(Bilag 6, s. 1)

Hvis ikke pige banden er en pigeudgave af en allerede eksisterende dreng bande, beskriver pigerne ofte, at de har en fast dreng bande gerne fra samme lokalområde, som de bakker op, hjælper og bliver hjulpet af. Flere af pigerne forklarer, hvordan de har aftaler med dreng banden om, at de kan ringe til dem eller omvendt i situationer, hvor de har brug for assistance. Som Fatima beskriver det, bruges der kun dreng bander i situationer, hvor det er andre drenge, der har generet pigerne eller på anden måde er involveret i et opgør. Der er altså ikke tale om dreng bander, der uden videre overfalder pige bander.

METTE: Jamen, hjælper drenge og piger hinanden, når der er slåskampe?

CAMILLA: Selvfølgelig gør vi det.

METTE: Okay, altså de kommer, når I er oppe og slås?

CAMILLA: Ja ja.

METTE: Kommer I også, når de er oppe og slås?

CAMILLA: Ja hvis de kalder på os, så gør vi.

³³ Fatima, Bilag 11, s.4

LAURA: *Hvordan foregår det, altså, kalder I dem på mobiltelefonen eller?*

CAMILLA: *Ja, så giver de et kald, så siger de, kom der og der, og så kommer vi.*

(Bilag 9, s. 4)

METTE: *Ja, men har I sådan en drengebande i ryggen, er der nogen som I ligesom?*

FATIMA: *Vi har nogen som hjælper os, hvis det er der kommer nogle drenge og siger noget til os.*

METTE: *Ja, er det også bander her fra Nørrebro?*

FATIMA: *Nej, de er fra Tingbjerg, TBGs [udtales på engelsk].*

(Bilag 11, s. 3)

Pigernes fascination af drengene retter sig mod de handlinger, drengene udfører sig. Når pigerne forklarer, hvorfor de ser op til drengebanderne, er begrundelsen, at drengene er mere ekstreme og "syge" i deres gerninger. Mod og styrke bevirker, at pigerne beundrer drengenes måde at slås og være voldelige på. Pigerne sammenligner sig med drengene og giver udtryk for at ville være som dem:

LAURA: *Ser du op til drengene?*

FATIMA: *Fra banden? JA.*

LAURA: *Hvorfor?*

FATIMA: *Det ved jeg ikke, jeg synes bare, de er syge, jeg kan godt lide dem, de hjælper én meget.*

METTE: *Er det fordi, de er hårdere end pigerne, eller er de mere modige eller hvordan?*

FATIMA: *De er både mere modige og så også fordi de er stærkere.*

[...]

FATIMA: *Der er meget forskel, drengene, jeg ved det ikke, de er mere oppe at slås, og de kan finde på at stikke en ned, det kan vi også godt, men jeg ved det ikke, de er mere syge i hovedet.*

(Bilag 11, s. 4)

Drengene opfattes generelt som mere voldelige, men derudover beskriver pigerne også, at drengene oftere benytter sig af våben og skændes mindre, og de skrider hurtigere til voldeligheder. Samtidig nævnes det, at det ofte er drengene, der skaffer våbnene til pigerne, så de kan forsvare sig selv i slagsmål mod en anden

gruppe. Sadia beskriver ligeledes, hvordan de i hendes bande er blevet trænet af nogle drenge og Camilla forklarer, hvordan hun fik sin første kniv af sin kæreste.

LAURA: *Ja. Hvad vil du sige, at forskellen er på drenge og pigebander? Er der nogen?*

ELHAM: *Drengene er nok mere voldelige. For eksempel os, ik også, en ud af ti gange så har vi kniv med. Drenge de har fem ud af ti gange kniv med, kniv og stødpistoler. Sådan noget kan de godt skaffe. Når vi skal slås, ik også, det er dem, som skaffer det til os, altså dem her fra. Vi fortæller dem, hvad der sker og sådan noget ik også, og så siger de, vi skal nok skaffe og går med os.*

METTE: *Okay. Ved du, hvor de skaffer de ting henne?*

ELHAM: *Nej. Jeg er også ligeglad. Bare vi får det.*

(Bilag 10, s. 4)

Støtten fra de drengebander, der holder til i pigernes lokalområder, er vigtig for pigerne, og respekten og anerkendelsen fra drengene er meget betydningsfuld. De ser op til og inspireres af de drengebander, de omgås, og identificerer sig med dem. Pigerne giver ligeledes udtryk for, at drengene synes, at de er seje, når de slås med andre piger. De beskriver, hvordan drengene af og til står og hepper på dem og får dem til at optræde endnu hårdere og voldeligere. Særligt pigerne med anden etnisk baggrund lægger stor vægt på at fremstå som seje og rå fremfor sminkede og bløde. Camilla og Ann har samme holdning, men går dog af og til lidt mere udfordrende klædt.

3.2.12 Piger med anden etnisk baggrund: "En muslimsk pige skal også have grænser"³⁴

I pigernes beskrivelser af det at være pige, er det tydeligt, at pigerne med anden etnisk baggrund end dansk står overfor nogle andre kønsspecifikke problemstillinger end Ann og Camilla. Disse piger befinder sig som tidligere nævnt i en kulturkløft, der særligt påvirker dem, når det handler om at være teenagepige og have et forhold til drenge. Pigerne forklarer os, hvordan de som muslimske piger ikke må have kærester og helst heller ikke må gå sammen med deres drengevenner. Derfor forsøger de fleste af pigerne med anden etnisk baggrund ikke at opføre sig som "almindelige piger", således at de bliver mulige kærester i

³⁴ Biwar, bilag 6, s. 13

drengenes øjne. Generelt er der for disse piger en stor lyst til at fungere som en form for søster til drengene fremfor som en potentiel kæreste eller et seksuelt objekt. Det er vigtigt for de etniske piger at understrege, at de ikke er kærester med nogen af deres drengvenner, da et eventuelt forhold ville kunne få store konsekvenser. Ifølge Biwar og Semial skyldes dette deres kulturs vægt på æresbegrebet samt respekten for familien:

METTE: *Man kan også spørge, hvad er et dårligt rygte?*

BIWAR: *Jeg kan for eksempel ikke lide, når andre snakker med mig og siger, åh jeg så hende med den der dreng. Jeg har jo mange drengvenner, og det ved andre jo ikke, så når de ser os med en dreng, så tænker de, at vi er kærester, og så dagen efter er jeg sammen med en anden dreng, ik. Så tænker folk, åh hun har godt nok gang i noget hende der.*

SEMIAL: *Ære er meget vigtig for vores familier, ik. Vores ære som pige er meget vigtig, ik. Hvis vi mister ære, ja så ved jeg ikke.*

LAURA: *Og man mister ære, hvis man har mange kærester eller?*

SEMIAL: *Ja, og hvis der går rygter om én, for det er meget svært at lave rygter om. Hvis folk går rundt og siger, at jeg har været sammen med én, så vil folk tro på hende. Men min bande vil mere tro på mig og vide, at det var en løgn.*

(Bilag 6, s. 12)

Dog har flere af de etniske piger en kæreste, men dette holdes skjult for både forældre, venner og bekendte i lokalområdet, hvilket kræver en stor indsats af pigerne. De skal passe på familiens og deres eget rygte og derfor helst undgå at blive set med drenge.

Som beskrevet i afsnittet om pigeroller, er det afgørende for pigerne ikke at blive opfattet som "ludere", som en pige der går klædt i stramt tøj og har kærester. Biwar forklarer videre, hvordan drengene tester muslimske pigers grænser i forhold til seksualitet, og hun betoner, at hvis man går i seng med en dreng, så mister han al respekt for pigen:

BIWAR: *En muslimsk pige skal også have grænser. Der er også mange drenge, der skifter piger. Hvis pigen giver alt, så tænker de, okay hende der, hun giver alt, så giver hun måske også alt til en anden dreng. De tester os meget de der indvandrerdreng.*

METTE: *Okay, de vil have én, der ikke giver sig?*

BIWAR: *Ja.*

SEMIAL: Men de gør det selv, så.

METTE: Ja, hvorfor er det så okay, at drengene gør det?

SEMIAL: Sådan er det. (Bilag 6, s. 13)

Aisha forklarer, hvordan hun har fået lov af sin mor til at gå lidt med drenge, fordi hendes mor ved, at Aisha kun er venner med dem og ikke ser dem som mulige kærester:

AISHA: Jeg må ikke gå til alle fester og så må...

LAURA: Hvorfor må du ikke det?

AISHA: Fordi muslimer må ikke sådan der, sådan noget med at være sammen med drenge, men så må jeg godt, men min mor ved godt, jeg ikke laver noget sammen med dem og sådan noget.

LAURA: Ja.

AISHA: Jeg er bare sammen med dem, sådan noget med at gå ud og kigge på drenge, det må jeg ikke.

(Bilag 8, s. 12)

Denne respekt for forældrene er vigtig, men flere af pigerne beskriver alligevel, hvordan de lyver, når de vil til fest eller mødes med nogle drenge. Pigerne forældre spiller således en stor og afgørende rolle, og løggen bliver på den måde en stor del af pigerne liv, da de også ønsker at tage del i det ungdomsliv, som hovedparten af deres jævnaldrende danske veninder lever.

LAURA: Ja. Hvordan vil I beskrive jeres opdragelse?

BIWAR: Jeg har respekt for mine forældre og de ældre, ik. Jeg har fuld respekt over for dem og kan ikke sige nej til dem. Jeg er blevet opdraget sådan, med det med respekt.

METTE: Mm. Må I godt tage til fester og sådan noget?

SEMIAL: Nej, det tror jeg ikke. Jeg tror ikke en gang, at de ved at vi tager til fester. Vi siger jo bare, at vi skal ud med pigerne, ik. (Bilag 6, s. 13)

På den anden side forsøger pigerne at tilfredsstille forælderen ønsker om dem som de "gode piger". Flere af pigerne beskriver, hvordan de ønsker at være og er sikre på at blive bedre muslimer en dag i fremtiden, og forklarer, at de vil bære tørklæde den dag, de bliver klar til det. Biwar forklarer, hvordan hun er blevet bedre til at hjælpe sin mor i køkkenet og er startet i koranskole. Elham beskriver, hvorledes hun for at glæde sin mor for nyligt har valgt at gå med tørklæde. De

gør altså en indsats for at glæde deres forældre samtidig med, at de lever et liv, som forældrene ikke ved noget om, og som står i stærk kontrast til den rolle, de spiller derhjemme.

LAURA: *Hvor længe har du gået med tørklæde?*

ELHAM: *I mindre end et år.*

LAURA: *Okay, var det ikke mærkeligt, at tage på.*

ELHAM: *Ja. Folk stod også bare. Det er kun, når jeg er sammen med drenge, og vi må jo ikke gå sammen med drenge, men det gør jeg stadig. Så folk de kigger bare.*

LAURA: *Ja. Vil du gerne være en bedre muslim? Eller?*

ELHAM: *Min mor ville blive glad, hvis jeg gjorde det, så jeg gjorde det bare. (Bilag 10, s. 11)*

Enkelte af de etniske piger beskriver, hvordan de frygter at bliver sendt hjem til forældrenes oprindelsesland, hvis forældrene opdager det dobbeltliv, de lever. De forklarer, at det er en reel trussel, da forældrene er af den opfattelse, at en tur til hjemlandet kan genopdrage pigerne. Azra beskriver, hvordan hun efter at have været på ophold i Makedonien opførte sig meget pænt derhjemme. Hun giver udtryk for, at hun ved præcis, hvordan hendes forældre ønsker, at hun skal opføre sig, ved eksempelvis at hjælpe sin mor i køkkenet. Elham fremhæver en lignende oplevelse:

LAURA: *Hvor ramte du hende?*

ELHAM: *Jeg ramte hende lige her [peger på højre overarm].*

LAURA: *Blev du ikke bange bagefter?*

ELHAM: *Jo, jeg var. Jeg tænkte, tænk hvis de melder mig og politiet kommer hjem til mig. Min mor ville sende mig direkte til Tunesien. Hun ville blive rigtig sur.*

(Bilag 10, s. 5)

3.2.13 Delkonklusion: Kønsidentitet

På baggrund af ovenstående analyse, mener vi at kunne konkludere, at pigerne inden for gruppefællesskaberne danner en særlig pigerolle, som de alle agerer. Hvis køn er en fremførelse, som Butler fastholder, hvor kønnet er præget socialt og kulturelt, er der tale om, at de interviewede piger fremfører en særlig kønsidentitet, som kolliderer med dominerende kønsnormer i samfundet. Vold er

en kønnet kategori, hvilket de interviewede piger er klar over, men alligevel benytter de sig af volden for at understrege deres afvigende pigerolle. De vil være "gangsterpiger" og optræder maskulint både stil- og handlemæssigt. De underbygger sådan Butlers teori om femininitet og maskulinitet som værende kulturskabte størrelser, da pigerne faktisk fører sig frem på en måde, som normalt opfattes som værende maskulin. "Vi går som drenge", siger pigerne, og betoner, at de aktivt vælger denne fremførelse. Det er væsentligt at påpege, at der i den føromtalte rap- og ghettokultur eksisterer en feminin udgave som modpart til den mandlige gangster, en pige som ofte fremstilles letpåkledt i rap- og hiphop musikvideoer med stærke seksuelle undertoner. Pigerne vælger dog ikke at påtage sig denne pigerolle, men vælger i stedet søsterrollen, hvor de får lov til at optræde som drengene, som gangsteren.

Det er interessant at undersøge, hvad denne maskuline fremførelse tilbyder pigerne, og hvorfor de ønsker at efterligne det modsatte køn. For det første, mener vi at kunne konkludere, at pigerne ikke formår at leve op til billedet af den ideelle unge (danske) pige. Pigeidealet repræsenterer en pige, der er populær blandt sine kammerater, dygtig i skolen, har velfungerende familieforhold, spændende interesser og sikkert også en kæreste. Dette kan pigerne af forskellige årsager have vanskeligt ved at leve op til, da de som nævnt på flere områder mangler ressourcer til at forvalte deres liv på en sådan måde. Endvidere kan der være tale om, at pigerne ikke har mod til at træde ind i rollen som ung kvinde og forlade barndommens tryghed. De undgår ubevidst konfrontationen med den pubertære pigethed og forsøger at udskyde udviklingen. Det at blive ung pige kan for de interviewede være forbundet med sårbarhed, da denne udvikling indebærer nye problemstillinger, som er forbundet med femininitet. "*Det er farligt for mig*", forklarer Yasmin om det at bære stramt og afslørende "pigetøj", og indikerer derved, hvordan det kan være skræmmende at blive ung kvinde.

Endvidere står pigerne med anden etnisk baggrund over for nogle andre problemstillinger med hensyn til det at fremføre en kønsidentitet. Disse piger kan ved at efterligne drengene opnå en frihed, de ellers nægtes af forældrene. Så længe de skjuler, undertrykker og ikke udvikler deres feminine sider, overbevises familien om, at pigernes samvær med drengene blot er uskyldigt. Således får de lov til at omgås drengene. Pigerne med anden etnisk baggrund end dansk kan på den måde udskyde det at blive en kvinde, og dermed også spørgsmålene omkring tørklæde, giftermål og lignende problemstillinger.

Derfor viser Sidsels Natlands begreb hegemonisk femininitet sig at være interessant, når man analyserer pigernes opdeling af forskellige pigeroller og deres egen efterligning af det maskuline. Samlet set er der ingen af pigerne, der formår at eller tør leve op til den hegemoniske femininitetstype, og derfor danner de deres eget alternative kønshieraki, der bygger på anderledes normer. De interviewedes alternative kønshieraki består af gangsterpigen, poptøsen og "luderen", og i dette kønshieraki forbindes det feminine med svaghed. Derfor placerer pigerne "luderen" i bunden af deres hierarki og beskriver hende som en pige, der går i stramt tøj, har mange kærester og er seksuelt aktiv. "Luderen" repræsenterer en diametral modsætning til de interviewede piger, idet hun tør tage springet fra pige til kvinde og eksperimentere og udvikle sin femininitet. Poptøsen læner sig op af "luderen" rygte dog uden at være i stand til at provokere de interviewede piger i samme grad. Poptøsen dyrker sin femininitet gennem en optagethed af make-up og udseende, hvilket får de interviewede piger til at se ned på hende, da det at være kvindelig bliver vendt til et svaghedstegn. Faktisk repræsenterer "luderen" og poptøsen den hegemoniske femininitetstype, men de interviewede piger skaber et kønshieraki, hvor "luderen" og poptøsen er afvigere. I pigernes hierarki bliver gangsterpigen den anerkendte pigerolle og det maskuline efterstræbelsesværdigt. Pigernes konstruerede alternative kønshieraki, repræsenterer retorik og kønsnormer, der er kendt fra den førømtalte rap- og ghettokultur. Inden for denne kultur omtales kvinder ofte som "ludere" og "kællinger", og det er denne kultur, pigerne er inspireret af.

I den teoretiske del lagde vi op til, at pigerne skulle forstås ud fra aktuelle pigekulturer og benyttede Anne Scott Sørensen til at forklare, hvordan der i dag eksisterer kvinde-stereotyper som "bitch" og "bad-girl", hvor unge i dag kan søge inspiration. Dette mener vi stadig, dog nævner ingen af pigerne kvindelige idoler, yndlingsfilm eller musik, som indeholder en portrættering af piger med hård attitude. Vi er klar over, at der eksisterer en underliggende kulturel strømning, hvor det er acceptabelt at optræde som en hård pige, og det er denne kultur, der muliggør, at de interviewede piger kan opnå en følelse af succes som gangsterpiger. Sørensens begreb bad girl fundamentalister indfanger fint, hvordan hovedparten af de interviewede piger kan opfattes. Der er ikke længere tale om blot et eksperiment med en pigerolle, men i stedet sidder flere af pigerne fast i mønstre, der indeholder vold og kriminalitet. Pigerne er ikke afvigere, fordi de er seje, rapkæftede og går i hiphoptøj, men fordi de driver deres fremførelse til ekstremer, hvilket kan få alvorlige konsekvenser for deres liv.

Udover at pigernes kønsfremførelse sker på baggrund af aktuelle pigekulturer, må vi tillige erkende, at de interviewede piger i høj grad søger inspiration hos det modsatte køn. Drengene bliver af pigerne set som forbilleder, idet de til fulde besidder den gangsteridentitet, som pigerne ønsker at opnå. På en måde kommer drengene til at stå øverst i deres kønshieraki og bliver idealet. Derfor er der hos vores interviewede piger ikke blot tale om, at pigerne driver eksisterende pigekulturer til ekstremer, men også at de efterligner drengene i et forsøg på at skabe deres egen identitet.

Selvom pigernes maskulint prægede kønsidentitet kan tolkes som en mulig løsning på kønsspecifikke problemstillinger, kommer de vilde piger ikke desto mindre til at repræsentere den dobbeltafvigelse, som Natland fremhæver ved kriminelle kvinder. Pigerne formår ikke at blive rigtige gangstere, da de ikke er drenge, og samtidig er de ikke "rigtige" piger, når de optræder udagerende. Tilsvarende har pigerne nogle fremtidsdrømme og forestillinger, som står i stærk kontrast til deres rolle som gangsterpiger. De giver udtryk for et håb om en dag at kunne forvandle sig til en "rigtig" kvinde med mand, hjem og børn. Ud fra samme tanke ser pigerne op til deres mor, da hun repræsenterer det, pigerne forventer sig af deres fremtid. På baggrund af dette misforhold indikeres tydeligt, at pigerne ikke selv er fuldt ud tilfredse med den gangsterrolle, som de påtager sig, da denne livsførelse ikke kan føre til, at deres drømme går i opfyldelse.

KONKLUSION

Vi har i dette speciale fokuseret på de vilde pigers gruppefællesskab, og har på baggrund af kvalitativt indsamlet empiri analyseret disse fællesskaber. Hvad der karakteriserer de vilde pigers gruppefællesskaber, og hvilken funktion fællesskabet har for den enkelte pige, viser sig at være en kompleks problemstilling, der indebærer mange vinkler og perspektiver. Denne konklusion samler tråde og indkredser de mest centrale pointer udsprunget af vores analyse af empirien.

De interviewede piger deler en social baggrund, der er præget af konflikter og svigt, og pigerne har både socialt og fagligt vanskeligt ved at leve op til de forventninger og krav, der stilles til unge piger i et dansk sen-moderne samfund. Pigerne er marginaliserede og oplever en stigmatisering på grund af deres etnicitet eller deres manglende sociale ressourcer, hvorfor de udpeges som afvigere. For at tackle den eksklusion og det forventningspres, som pigerne oplever, danner de egne fællesskaber med ligesindede, og skaber en gruppekultur med alternative regler og normer. Gruppefællesskabet giver den enkelte pige mulighed for at opnå succes og anerkendelse, da der inden for disse grupper stilles krav, som pigerne er i stand til at leve op til. Det er krav, der af omverdenen opfattes som afvigende. Endvidere dækker gruppefællesskabet den vilde piges behov for subjektivering, da gruppen byder på nære og trygge relationer. De værdisæt, der eksisterer inden for grupperne, bygger på loyalitet, tillid og troskab og pigerne betoner, hvordan de altid skal være der for hinanden.

Vi har i specialet fremhævet tre områder, som vi mener, har en kernefunktion i forståelsen af den vilde piges gruppefællesskab, nemlig stilen, volden og kønnet:

Med hensyn til pigernes stil, har vi konkluderet, at stilen består i en efterligning af den amerikanske rap- og ghettokultur, hvor pigerne finder inspiration, til et særligt sprogbrug, kropssprog, attitude, tøjstil og handlemåde. Denne kultur kan pigerne identificere sig med, idet den indeholder en stillingtagen til racisme, diskrimination og social eksklusion. Pigerne skaber en lokal udgave af kulturen, og kalder sig selv for gangsterpiger. De kalder deres grupper for bander, for at fuldende dette stiludtryk. Pigernes bandenavn, bandetøj, hårde attitude, grænseoverskridende opførsel samt bydelsnationalisme markerer en grænse mellem pigernes gruppefællesskaber og det omgivende samfund. Pigerne fremkalder med deres fremfærd frygt og usikkerhed, og tolker dette som respekt. De konstruerer således en "magtposition", hvor de føler, at de har kontrol over

eksklusions- og inklusionsprocesserne. Pigernes stilmæssige udstilling af sig selv er desuden ambivalent, da stilen benyttes både som opsigtsvækker og som skjul for den enkelte pige. I stilens skjul kan den vilde pige fritages for den individuelle vurdering og granskning, som hun grundlæggende ikke tåler.

Angående vold, pigernes udagerende adfærd, har vi konkluderet, at denne skal forstås som en forlængelse af pigernes gangsterstil. Denne gangsterstil indeholder en stræben efter ikke at finde sig i noget, være modig og ikke at vise frygt, hvorfor vold og udagerende adfærd bliver statusgivende inden for fællesskabet. Årsager til volden kan være provokation, diskrimination, økonomisk udbytte og kedsomhed, samt afstraffelse af piger, der har forbrudt sig mod fællesskabets alternative normer og regler. Volden og slagsmålene med andre grupper fungerer som en understregning af den indbyrdes loyalitet i fællesskabet, da pigerne ved at løbe risici, demonstrerer den ultimative støtte og opbakning. Endvidere er volden et udtryk for oprør og modstand mod den kultur, som de vilde piger er ekskluderede fra.

Vold er en kønnet kategori, som pigerne benytter til at understrege en maskulin pigerolle. Pigerne ser op til drengene, som ifølge pigerne, er de ægte gangstere, og de efterligner deres handle- og væremåder. Pigerne formår ikke at og tør ikke træde ind i rollen som ung kvinde, hvorfor de skaber deres eget kønshierarki, hvor det at være feminin bliver ensbetydende med svaghed. Derfor figurerer den maskuline gangsterpige øverst i dette hierarki. Det er for pigerne overvældende at skulle udvikle og dyrke det kvindelige, da kvindelighed for pigerne er forbundet med at vise sårbarhed. Pigerne med anden etnisk baggrund end dansk opnår endvidere gennem den maskuline gangsterrolle nogle muligheder, de ellers nægtes af forældrene. Denne særlige pigerolle bliver ensbetydende med, at de vilde piger ender i en dobbelt afvigelse; de er ikke ægte gangstere, da de ikke er drenge, og de er ikke ægte kvinder, da de optræder udagerende. Ligeledes vidner pigernes traditionelle fremtidsdrømme og beundringen for deres mor om et misforhold. Gangsterrollen står i stærk kontrast til den fremtid pigerne forestiller sig, og denne kontrast vidner om, at pigerne, når alt kommer til alt, ikke føler sig tilpas i gangsterrollen. Endvidere kan disse traditionelle fremtidsdrømme betyde, at pigerne ikke har vendt samfundet ryggen, men måske blot har brug for hjælp til at realisere drømmene.

Det bør afsluttende fremhæves, at der er stor forskel på pigerne, både med hensyn til hvor meget erfaring de har med vold, samt med hensyn til i hvor høj grad de dedikerer sig til rollen som gangster.

Helt grundlæggende har vi konkluderet, at de vilde pigers gruppefællesskaber er ambivalente. På den ene side er det positivt, at pigerne skaber sociale relationer, der giver dem mulighed for nærvær og tryghed. De danner såkaldte bander, hvor de føler at veninderne er til at stole på. På den anden side er disse fællesskaber drivkraften bag den omstændighed, at pigernes liv præges negativt, da disse fællesskaber dyrker det grænseoverskridende og det afvigende. Endelig har vi konkluderet, at pigernes gruppefællesskaber tilhører en overordnet subkultur, da pigerne benytter sig af et fælles norm- og værdisæt samt et kollektivt stiludtryk, der går på tværs af de individuelle grupperinger. Ud fra samme synsvinkel tolker vi pigernes udagerende fremfærd som en modstand og et oprør mod eksisterende samfundsdynamikker.

PERSPEKTIVERING

Vi har i dette speciale belyst de vilde pigers gruppefællesskaber, og vi er bevidste om, at der gennem vores analyse af ti vilde pigers grupperelationer ikke kan gives et generelt billede af vilde pigers gruppefællesskaber. Ikke alle vilde piger betegner deres fællesskaber som bander, og ikke alle vilde piger er inspireret af den amerikanske rap- og ghettokultur, hvilket er tilfældet for samtlige vores interviewpersoner. Dog mener vi at have draget væsentlige konklusioner med hensyn til, hvad gruppefællesskabet tilbyder den enkelte pige, konklusioner, der er relevante, når der ønskes en forståelse af den udagerende piges adfærd. Når pædagoger, lærere, politi eller forældre skal hjælpe en udagerende pige ud af et negativt livsmønster, må man på baggrund af vores konklusioner stræbe efter en ændring i pigens sociale relationer. Det er inden for pigens gruppefællesskaber, at den grænseoverskridende adfærd skabes, dyrkes og vedligeholdes, mens pigen på egen hånd ofte optræder "normalt".

Desuden har vi gennem vores behandling af emnet fået øjnene op for yderligere problemstillinger knyttet til feltet, som vi ud fra vores problemformulering ikke har kunnet behandle til fulde. Disse problemstillinger vil være interessante at få belyst yderligere i fremtidige undersøgelser:

- På hvilke områder adskiller den danske udagerende pige sig fra den udagerende pige med anden etnisk baggrund?
- På hvilke områder adskiller den udagerende pige sig fra den udagerende dreng?
- Er den udagerende adfærd for den vilde pige en pubertær overgangsperiode, der aftager inden for en kortere periode?
- En nærmere vurdering af den vilde piges udagerende adfærd, hvorvidt den overvejende er udtryk for leg eller alvor.
- Hvilken rolle spiller medierne i forhold til pigernes fascination af den amerikanske bandekultur?

BIBLIOGRAFI

- Balvig, Flemming:** *Risikoungdom - ungdomsundersøgelse 1999*. Glostrup: Det Kriminalpræventive Råd, 2000.
- Bauman, Zygmunt:** *Fællesskab - en søgen efter tryghed i en usikker verden*. København: Hans Reitzel, 2003.
- Bay, Joi & Drotner, Kirsten (Red.):** *Ungdom, en stil, et liv - en bog om ungdomskulturer*. København: Tiderne skifter, 1986.
- Becker, Howard S.:** *Outsides - studies in the sociology of deviance*. Forlag: Free, 1991.
- Bennett, Andy:** Subcultures or Neo-Tribes? Rethinking the relationship between youth, style and musical taste. i *Sociology* vol. 33, no.3. Sage: 1999.
- Bennett, Andy & Kahn-Harris, Keith (Red.):** *After subculture - critical studies in contemporary youth culture*. Forlag: Palgrave Macmillan, 2004.
- Butler, Judith:** *Gender trouble - feminism and the subversion of identity*. New York: Routledge, 1990.
- Butler, Judith:** *The Judith Butler reader*. Sarah Salih (red.) Blackwell, 2004.
- Campbell, Anne:** *Girl delinquents*. New York: St. Martin's Press, Inc., 1981.
- Cohen, Phil:** Subcultural Conflict and Working-class Community i Gelder, Ken & Thornton, Sarah 1997 (red.) *The Subcultures Reader*. London: Routledge. 1997.
- Colling, Hanne (Red.):** *Følsomme emne belyst gennem det kvalitative forskningsinterview*. København: Nyt fra Samfundsvidenskaberne, 1992.
- Dam, Hans Jørgen:** Utilpassedes perspektiver - unges moral, kriminalitet og oplevelser af sanktioner i *Sociologisk Analyse*, 1. udgave, 1. oplag Århus, 2002.
- Decker, Scott H. & Van Winkle, Barrik:** *Life in the gang - family, friends and violence*. Cambridge: Cambridge University Press, 1996.
- Ehn, Billy & Löfgren, Orvar:** *Kulturanalys - ett etnologiskt perspektiv*. Malmö: Gleerups, 1982.
- Fornäs, Johan, Lindberg, Ulf og Sernhede, Ove (Red.):** *Ungdomskultur - identitet och motstånd - en antologi*. Stockholm: Brutus Östling, 1994.
- Gelder, Ken & Thornton, Sarah:** *The Subcultures Reader*. London: Routledge, 1997.
- Giddens, Anthony:** *Modernitet og Selvidentitet*. København: Hans Reitzels Forlag, 1991.
- Giddens, Anthony:** *En løbsk verden – hvordan globaliseringen forandrer vores tilværelse*. København: Hans Reitzels Forlag, 2000.
- Goffman, Erving:** *Stigma - notes on the management of spoiled identity*. New Jersey: Prentice-Hall Inc. 1963.

- Halkier, Bente:** *Fokusgrupper*. København: Samfundslitteratur og Roskilde Universitetsforlag, 2003.
- Hastrup, Kirsten:** *Det Antropologiske projekt om forbløffelse*. København: Gyldendal 1992.
- Hall, Stuart & Jefferson, Tony (Red.):** *Resistance through rituals - youth subcultures in post-war Britain*. London: HarperCollinsAcademic, 1975.
- Hauge, Ragnar:** *Gjengkriminalitet og ungdomskulturer*. Oslo: Universitetsforlaget, 1968.
- Hebdige, Dick:** *Subkultur og stil*. Århus: Sjakalen. 1983
- Hjarnø, Lulu:** *Rødderne fra Blågårds Plads*. Esbjerg: Sydjysk universitetsforlag, 1998
- Kvale, Steinar:** *Interview - en introduktion til det kvalitative forskningsinterview*. København: Hans Reitzel. 1997
- Lee, Raymond M. & Stanko, Elizabeth (Red.):** *Researching violence - essays on methodology and measurement*. Forlag: Routledge 2003.
- Lee, Raymond M. & Renzetti, Claire M. (Red.):** *Researching sensitive topics*. Forlag: Sage Publications. 1993.
- Löfgren, Ovar:** *Att höra hemma - Identiteter och territorier i historiskt perspektiv*. Forlag: Vitterhetsakademiens årsbok, 1996.
- Malmberg, Esther & Wittendorff, Nina. M.:** *Pigeproblemer i kommunerne – en kortlægning*. København: UFC, 2004.
- Malmberg, Esther & Hansen, Susanne Pihl:** Et stresset pigeliv i Ungdomsforskning temanummer: *Unge og kriminalitet*. Roskilde: Center for Ungdomsforskning, 2003.
- McRobbie, Angela:** *Feminism and youth culture*. London: Macmillan, 1991.
- McRobbie, Angela & Garber, J.:** Girls and Subcultures i Stuart Hall and Tony Jefferson (red) *Resistance through Rituals*. London: Routledge, 1975.
- Miller, Jody:** *One of the guys - girls, gangs, and gender*. New York: Oxford University Press, 2001.
- Natland, Sidsel:** "Bare barn" eller "en av gutta"? Alder og kjønn i diskursen om jentevold i *Tidsskrift for kulturforskning*. Volum 3, nr. 1. Oslo, 2004.
- Natland, Sidsel:** "Jentevold" – overskridelser av normer for kjønn og alder? I *Kvinneforskning*, årgang 27. Oslo: Kilden, 2003.
- Polhemus, Ted:** In the Supermarket of Style i *The Clubcultures Reader – readings in popular cultural studies*, Redhead, S. (red.). Blackwell, 1998.
- Qvotrup Jensen, Sune & Hviid, Kirsten:** PerkerRap, GhettoStøj og Socialt Arbejde. *Social Kritik* nr. 89. november. København, 2003.
- Rambøll:** *Grupperelateret kriminalitet i Danmark*, 2002.

Rigspolitiet: Rigspolitiets gadebanderapport, 1998.

Sernhede, Ove: *Alienation is my nation - hiphop och unga mäns utanförskap i Det nya Sverige.* Stockholm: Ordfront, 2002.

Sernhede, Ove: Los Angered og forstadens krigere - udenforskab og hip hop i det nye Sverige i *Social Kritik* nr. 74. København, 2001.

Søndergaard, Dorte Marie: *Tegnet på kroppen – køn, koder og konstruktioner blandt unge voksne i Akademia.* København: Museum Tusulanum, 1996.

Sørensen, Anne Scott (Red.): *Pi'r, pink og power - en antologi om aktuel pigekultur.* København: Gads Forlag, 2002.

Sørensen, Anne Scott: *Nye tider, nye unge, nye piger?* Powerpoint præsentation på konferencen "Voldelige Piger" på Hotel Nyborg Strand, 2003.

Søndergaard, Per Straarup: *Seje tøser - stakkels piger - om piger, pigebander, vold og tyveri.* Vejle: Kroghs Forlag, 2003.

Tisdall, E. Kay: The rising tide of female violence? Researching girls' own understanding and experiences of violent behaviour i Stanko E.A. og Lee, R.M (red) i *Researching violence. Essays on methodology and measurement.* London: Routledge, 2003.

Zeuner, Lilli & Højland, Jeppe: *Unge i det kriminelle felt - et studium af forskningslitteratur.* København: Socialforskningsinstituttet, 2003.

Ziehe, Thomas: *Ambivalenser og mangfoldighed – en artikelsamling om ungdom, skole, æstetik og kultur.* København: Forlaget politisk revy, 1989.

Ziehe, Thomas & Stubenrauch, Herbert: *Ny ungdom og usædvanlige læreprocesser, kulturel frisættelse og subjektivitet.* København: Forlaget politisk revy, 1993.

Internet:

www.arto.dk

www.statistikbanken.dk